

بڻيند و نه وي

نه سرين جه عفه ري

رؤمان

من ته شي ريسیکی وه ک شیرنی وه فایم بۆچی یه؟
کیژی وریای چاو کراوهی فیره زانیم دهوی
« هیمن »

پیشه کی:

چیرۆک، چ کورت، چ درێژ، مایه ی ژیانه، نیازی ئینسانی یه و خۆراکی
رووح. به شهر به درێژایی میژوو به شوین ئەم ویست و داخازهی دا رویشتوووه.
به پیی هه ل و مه رج و کات و سات دۆزیویه ته وه، سازی کردوووه، تیفتیه ی
داوه، رازاندووویه ته وه و پیشکەشی باره گای ئەدهب و فرههنگی گه لی کردوووه.
شکی تیدا نیه هه موو میله تیک له ئەدهبی شفاهی یه وه به ره و نووسراوه چۆته
پیش، به ره به به ره سه بک و شیوازی بۆ دۆزیویه ته وه، به پیی پله و پاییه ی
فیکری ئال و گۆری به سه ره هیناوه.

یه کییک له هۆیه هه ره گرینگه کان بۆ چوونه پیش و کامل بوونی
چیرۆک، ئازادی قه له مه. کۆمه لی ئازاد، ئەسپی خوش به زی خۆی ده مه ی دانی
به ره بلاوی ئەدهب دا لینگ داوه، میله ته ی ژیر چه پۆکش یا یه گجاری
گرده نشین بووه یا به ده وری باز نه یه کی چوو که داخولا وه ته وه.

له بیرمه منال بووم، زۆربه ی شه وان دایکم چه کایه تی بۆ ده گوتم،
چه کایه تی فلان پاشا، فیسار کوره پاشا، نه خشی سه ره کی ئەو کورته چیرۆکانه
هه ره به پادشا و پادشازاده کان بوو. جار جار کوره که چه لیک مایه یه کی ده درایه،
ئه ویش ئەوتۆ نه بوو. ئەحمه د پاشا به گژدیوی سپی دا ده هات، مه حموود پاشا
دیوی ره شی دوو قاش ده کرد، ده م و لووتیان ده برین، ده ده سه ره یانه وه ده
پێچان و ده گه رانه وه کۆشک و ته لاری خۆیان.

ئىستى كه تهمه نىكم رابواردووه، ليم روونه پاشا و گهوره كانى ئيمه هيچ ديويكيان دووقاش نه كردووه و هيچ درنجيكيان به جهه نهم موشه رره ف نه فهرمووه.

قورسايى زيان له سهر شانى كوومه لى فهقير و هه ژاربووه، ههر ئهو هه ژارانه ي به ديھينه رى ميژوون له هيچ شوينيك باسيان لى نه كراوه. ده چيرۆكه شفاهى يه كانى سهرده مى غه زنه ويان دا، باس باسى سولتان مه حموود، هه ياسى خاس و حه سهن مه ميندى يه، ئهو پياوه به رواله ت باشانه خه ريكى عدل و يه كسانين. به لام حه كايه ت له زمان پيسۆزه وه ده گوتري، چيرۆك بيژ روو ده پيسۆز ده كا:

« ئهى پيسۆز، ئهى عه مرى من، ئهى چاوى من، ميوانم و خه سته م و به رى داها تووم، نه قليك، سهر گوزه شته يه كى هه ته بوم وه گيره.»

حه كايه ت له زمان پيسۆزه وه ده ست پيده كا: جووله كه يه كى كووتال فروش ته ما ده زنيكى موسولمان ده كا. كه بابچى يه ك به گوشتى بنياده م كه باب ده برژيني و ده يفروشى، جو لايه ك ههر چهندي مه كووكه ي داوى و شه پيته ي پيوه ده دا ده لى: زمان ئامان. ري بواريك له ده ركى گهوره ي شارى غه زين ده دا، ده ركه وان بوى ناكاته وه، ري بوار كيسه يه كى دراو له كه ليى ده رگاوه ده داتى، ده ركه وان وه رى ده گرى و ده لى: «سولتان مه حموود به قوربانى ئهو كيسه دراوه بي ده باخه لى خوم دايه»

ههر ده چيرۆكه كان دا وه زعى ناله بارى ئهو سهرده مه وه ده ر ده كه ون، به لام بو ئه وه ي ديزه به ده رخنه يه ك بوو كاره ساتانه كرابى، ده ئاخري هه موو چيرۆكه كان دا خه تا كارده كه ويته به رشيري عه داله تى سولتان و ته مبي ده كرى. ولات ده بيته وه به هه شتى به رين، گول بانايا، گورگ و مهر پيكه وه ئاو ده خونه وه، ته شتى زيپر له سهر سهرت دانى بو كوئده چى بچو.

ئەگەر عدل و دادەكەى سولتان مەحموودىشمان باوەر كەردبى، ئەدى
حەكايەت لەزمان پيسۆزەوہ چ لىبكهين؟

وہوہى دەچى سانسۆر دە ئەدەبىياتى شيفاهيش دابووبى، حەكايەت بىژ
لە ترسى دوارۆژى خۆى وەبالى دابىتە ئەستۆى پيسۆزى مردوو كە ھەر
شەوى چىرۆكە كە ئاخىر فرمىسكى ھەلوەراندووہ و پيش ئەوہى بگاتە بەيانىكى
روون كووزاوەتەوہ.

سولتان مەحموودى لەچەرى سىلدار، ئەو ھەموو تالانەى لە
ھىندوستان را ھىنا، بەناوى ئىسلام ھەزاران كەسى كوشت و بە كوشت دا،
لە پەنا ئەو ناز و نىعمەتانەى بە خۆرايى وەگىرى كەوتبوون، ھەر دەو
سەردەمەدا مەزنە پياوى وەك فىردەوسى لە داخان مرد.

ئەگەر قەلامبازىك باوين، بىنە زەمانى «قاجارە» كانەوہ، ئەوى دەمى كە
ھەموومىللەتىك دەستى كەردبوو بە رۆمانووسى، لە بنەو پالەوہى ئىمە
نووسەرانى «رووسىيە» چەند شاكارى گەورەى رۆمانيان داوہتەوہ دەرى،
ئىنگلىس، فەرانسە و زۆر شوينى ترئەوانىش گەورەترىن كاريان لە سەر
چىرۆك و رۆمان كەردووہ. بەلام ئىمە دەو سەردەمە داچمان ھەيە، من نالىم
ئىمەى كورد، ئىمەى كورد زمانەكەمان ئازاد نەبوو، ئەمما ئىمەى ئىرانى
دەزبانى فارسى دا چ رۆمانىكمان ھەبووہ؟

رانەگەيشتن بە فەرھەنگ، كۆمەل وەدوا دەخا، ئىستاش پيش كەوتنى
جىھانى ھىندەخىرايە كەس شوينى ناشكىنى.

سانسۆر، خۆ سانسۆرى و ترس لە نووسىن، مىشك لە كار دەخەن،
بىرحەفس دەكرى وئەسەر ناخولقى.

ده ههل و مهرجی وها ئهسته م دا شیعر به هاواری نیازی به شهروهه
 دی، بهلام بهته نیایی ناتوانی ئه م ئه رکه به جی بیئی، نه سر به تایبه تی
 چیرۆک مهیدانی ههست و چیژگه وره تر ده کا.
 رۆمان نووسی ده زمانی کوردی دا تازه دهس پیکراوه، هه وه لی گور و
 گال و داره داره یه تی. خه ریکه شکل ده گری.
 ماوه یه ک بوو چاوه ری بووم، که له پیاویکی قه له م به دهست، مزگینی
 رۆمانیکی تازه مان بداتی، به لکه چهند رۆژیکی پیوه ی بژین.
 به شانازی یه وه، شیره ژنیکی خاوه ن ههستی کورد «نه سرین خانمی
 جه عفه ری» ئه و ئه رکه ی به جی هی ناو چاوی چاوه ری می روون کرده وه.
 ئه و به ریژه له بنه ماله ی گه وره ی مه لاجامی چۆری یه و خوشکه زای
 مامۆستا هیمنی نه مره .
 ده ژنانی کوردا که متر چیرۆک نووسمان بووه، یا هه ر نه بووه، شاعیری
 کچمان زۆرن، نه سرین خانمیش به شیعر دهستی به خزمه تی ئه ده بی
 کردووه، ئیستا گه یشتۆته نه سر و چیرۆک نووسی، ره نگه ئه ویش مهیدانی
 شیعی پی به رته سک بووبی و خۆی له دهس قافیوه وه زن شارد بیته وه.
 نه سرین خانم پیشتریش پینج جلدی چیرۆک بو منالان نووسیوه که له
 لایه ن ناوه ندی بلاو کردنه وه ی فه ره نگ و ئه ده بی کوردی یه وه چاپ کراون،
 ئه وانیشی به خزمه تیکی ئه ده بی ده زانم، خویندوومنه وه و به دل من.
 رۆمانی " بلیند و نه وی" نه سرین خانم خوینده وه، بردمی ده دنیا یه کی
 دیکه وه، دنیا ی رابردووی پر کاره سات و به سه رهاتی سه رده می «خانی له پ
 زیپین» رۆژگاری گورز و مه تال و تیر و که وان، رۆژگاری ئه وین و دل داری،
 خه بات و فیدا کاری، ئه و شیعه ری مامۆستاحه قیقیم وه بیر که وته وه، که
 فه رموو یه تی:

هه‌وری خه‌مان له سه‌ر سه‌ری کردم کړیوه
 پیچ‌به‌رزی سه‌ری به‌فر گره، مه‌روانه سه‌ر سه‌ری
 نه‌مدی سه‌ری له به‌ردی نه‌دایې خۆلی زه‌مان
 تی‌دا بی‌هه‌ر سه‌ری سه‌روسه‌ودای سه‌روه‌ری
 کاتی له خویندنه‌وه‌ی رۆمانه‌که بوومه‌وه، وه‌ک زه‌ره‌ریکی قورسم کردبی
 وابوو، ده‌مه‌ویست ته‌واوی نه‌کا، دریژه و دیسان دریژه‌ی پی‌دا.
 هه‌ر چه‌ند ده‌باره‌ی قه‌لای دمدم دا نووسراوه‌ی دیشمان هه‌ن،
 رۆمانه‌که‌ی نه‌سرین خانم ته‌نیامایه‌یه‌کی میژووی لیدراوه، ئه‌وی تری خه‌یاله،
 خه‌یاله‌که‌ش خراپی بر نه‌کردوو. چیرۆکیکی پراوپر له ئه‌وینداری‌یه، شیرن و
 مه‌زه‌داره و پیم خۆش بوو.
 مایه‌ی بنه‌ره‌تی رۆمانه‌که ئه‌وینه، زۆربه‌ی قاره‌مانی چیرۆکه‌که
 ئه‌ویندارن. ئه‌وینیکی به‌ئده‌ب و کوردانه. نووسه‌ر توانیویه‌تی به‌باشی پچی
 ده‌قالبی قاره‌مانه‌کانیه‌وه، له‌ زۆرشوینان چوو ده‌ناخی بیر و خه‌یالی
 وانه‌وه، ئه‌و به‌شه‌ی به‌بروای من زۆر به‌قه‌وته.
 تام وچیژی چیرۆکه‌که کورده‌واری‌یه، به‌کوردی بیر کردۆته‌وه و به
 کوردی نووسیوه. ولاته‌که، داب و ره‌سم، شادی وشین وه... هه‌موو خۆمالین.
 وشه‌ی ره‌سه‌ن، رسته‌ی قوله، زمانی ته‌ر وپاراو به‌سه‌ر سه‌رجه‌می
 نووسراوه‌که‌دا زاله. له‌ هیندیک شوینان منیش ئه‌وه‌نده‌ی له‌ توانام دابوو ئال
 وگۆرم پی‌کردن، شتی جوانترم بۆدۆزینه‌وه، به‌بی ئه‌وه‌ی ده‌ست له‌ نیوه‌رۆک
 بده‌م.
 هیوادارم "ئه‌وه بی و هه‌زاری تر" زۆر چیرۆک و نووسراوه‌ی دیکه‌شی به
 شوین دایې، زۆر ئه‌سه‌ری دیش بخولقی و زۆر نه‌سرینی تریش هه‌لکه‌ون.

تکایه کم ههیه له خویندهواری کورد، ههر نووسراوهیه ک به زمانی کوردی
هاته بازار بیکرن، ئەم کاره لانی کهم خزمهتیکه به ئەدەب و فەرھەنگی خۆمالی.
ئەم ئەسەرانی دینە دەری دەگەل ئەسەرە گەرەکانی دنیا
هەلیمەسەنگینن، ئیمەهەوولی کارمانە و کورد گوتهنی: «له پرێکهوه نابیه
کورپیک».

به ئارەزووی ئەو رۆژەم زمانی ئیمەش به تەواوی بپشکووی، لک و پۆپان
دەرکا. تەرپاراوتریبی، تاس ولووستر بکری و سەرپیک بی له نیو سەران.

فەتاح ئەمیری
بۆکان ۷۵/۸/۳۰

(۱)

دەمەو ئیوارە بوو، چلکە ھەوریکی بەرۆکی ئاسمانی گرتبوو، کویستانی
سەخت و ئەستەمی کوردەواری سەریان بە تەم بوو. تەپ و مژیککی سەخت و
خەماوی ترۆپکی کیو بەرزەکانی ئەنگاوتبوو. ولات کش و مات، چیا بیدەنگ.
بەسام...

دوندی چیای ھەرە بلیند رەگە ھەوریکی نە سوور نە ئالی بە سەر
کشابوو. خۆری بەرە و ئاوا بوون لە تۆری ھەوری بۆر و چلکن دا کز دەسووتا.
زەمان تۆز و تۆوی پەژارەیی دەپەرژاند.

ئیوارە بوو، ئیوارەییەکی درەنگ. چەند سەعاتیک بوو دوو سوار رکیفکوت
و بیوچان یە کسمەکانیان بەرەو رۆژئاوا لینگ دەدا، ھەوراز و لیژ و نیوہ نیوہ
دەشتیان تەخت دەبەری، ھەر دەتگوت ئاوریان پییە. ولاخەکانیان گەرچی
دەھەژان و دەفیان دەداوشەتلی ئارەقە بوون، بەلام باوی بازیان خۆشتر بوو.
پالیان دەگرت، گەرد و تۆز شوینی لەدوو دەگیران...

تەم نارەوئی! خەم و کەسەریکی گران دل و دەروونی ئازار دەدان. بی
ھومید و هیوا، کۆست کەوتوو، ئازایەتی و جوامیری بە فیل و تەلەکە و دەھۆ لە
ناو چووبوو. کاتیک رەشەبای شەر بە سەر ولاتی دا خوشی ژیان وەکوو خۆی
نەما، شوینەواری شەر ھەمووقوژبەنی داگرت. کەس نەبوو برینی دەگیانی
نەبووبی و داغی خۆشەویستیکی بە جەرگەوہنەنرابی.

ئەوا شەو ھات و تەواوی ولاتی داگرت، خەم و شادی داپۆشی،
ئەستیرەترووسکانەوہ، زەوی و ئاسمان لیک نیزیک بوونەوہ، وەھایان پال

ویکدا، درشت و ورد، راوی ئەستیرە ی پی دە کرا. سروە یه کی فینک
سەروچاوی دە لاواندەو، بۆنی خۆشی گیاو گۆل تیکە لاوی بۆنی گەز و دارە
بووز و بناو، بۆنی بەھاریکی درەنگ وەخت، کەمیک ویشک و تال. جاروبارە
سریوەشی نەدەھات. تەنیا جریوہ جریوی ئەستیران، زرمە ی سمی و لاخەکان،
تەنیا یی و بیدەنگی.

خدر سەری ھەلینا، مات و بیدەنگ روانی. «زەوی ئیستا لە ژیر پەردە ی
خەو، تەنیا ئەوی نەسەرە تووہ بیرە، ئەوی بی جی و مەکانە خەیاڵە، نە ھاتن
بە خۆتە و نەرۆشتن، نەژیان. بۆ دەژی؟! بۆ وە ی ھەول بەدە ی و تی بکۆشی و
لەو ژیانە شەرانیخۆی یە دادەردبینی و داخ و کەسەر بچێژی، دییە دنیا تەنیا
بۆ جاری بی وە ی بزانی بۆ؟!»

ئەو جار بە جی دیلی وە ک نەبووی، قەت نەبووی. ھەمیشە تای
تەرازووی خەم و دەردەکان قورستەرە لە خۆشی و شادیکان. بەلام کییە لە
دنیا تەسەل بی؟!».

خاتوون چاوەکانی دە تاریکایی بریبوو، بی ھەست و خوست. چەند
ئاواییان جیھیشتبوو کۆست کەوتوو، بی ھومیید و ھیوا، بە دلی بە خەم،
بیدەنگ. دوور و نیزیکی ئاواپیە ک خدر گوتی:

- ئەم شەو لیڤرە دەبین، سبەینی وەرپی دە کەوین.

بیدەنگی، وەلامی نەداو، وە ک نەبووی، قەت نەبووی. گوپی لی نیە،
وہ کوومردوو، لەشیکی بی گیان، بۆ زنی دووہ؟! ئیرە کوپیہ؟! بۆ کوئی دە چن؟!
بی ھەست و خوست چاوی بریبوو تاریکایی و نەیدەترووکاند، تەواو دەبیران
راچوو بوو. میشە لانە کە ی بەردەمی دەتگوت رووحی ھە یە و بۆ لای دەخوشتی،
بە سام و ترسیکی زۆرەوہ دەپروانی. تارماپیەکان بەرە بەرە زیاتر دەبوون، بۆ
لای دەھاتن...

ههروا دههاتن بى برانهوه، زياتر دهبوون. تارمايهكان دم و چاويان ههبوو، روون وئاشكرا. تا دهمى لهمهوبهر گشتيان گيان لهبهر بوون و زيندوو. دهسته خوشكهكانى، ههويكانى، خاتوونهكانى قهلاى دمدم، دهست و پيوهند، خولام و نوكر، چهكدار، ژن و پياو، بچووك و مندال. سهر و گوپلاك خويناو، رهش و شين، شهتلانى خوين، ونجرونجر، پچر پچر، بو نهمامهوه؟! بو منيش له چل كهوانى راخوم ههلهداشت، بو ترسام؟! بو ژيان ئهوهنده شيرينه؟! بو چى خاتوونهكانى قهلا پاش ميڤردهكانيان، برا و كهس و كاريان به دىلى نهژيان و خويان وهدهست دوژمن نهدا و ئازايانه خويان روو وه بهردى شمشير خانى ههلهداشت؟! بو من نه مكرد؟! بو من چم لهوان كه متر بوو، منيش دهبوو له چل كهوانى رابهروه لووتكهى شمشير خانى خو ههلدېرم، پاشى خان تازه ژيانم بو چى يه؟ بو چى به قسهى خانيم كرد، خوينى من له خوينى ئهوه ههمووه خاتوونه رهنگينتره?!

بو نه مكرد، بو به قسهم كرد؟ دهستى شكوم تازه چوو ناگه پيڤتهوه، ههر من ماوم، ده بى بژيم و ئهوه ههموو دهر د و كه سه ره بچيژم، ده بى ههتا ههتايه ههر بگريم و بنالم. ديمه نى خوين، ههراو غه له بايى، بيگره، بيكوژه. ته قهى توپ و تفهنگان، بو نى بارووت، له شه بى گيانه كان، ته پ و توژ، ههراو هوريا، هات و هاوار، راکه راکى جه ماوه رى تيشكاو، هاوارى گيان دان و ئاويلكهى مهرگ و نه مان.

تارمايهكان ههروا دهخوشين، دههاتن، تم و تم بى برانهوه، چاوى زه ببوو، مووى لى ببوونه نهشتهر، ترس، سام گرتبووى. دهستى شل بوونهوه، جلهوى ماینه كهى بهردا، پهنا بو كوى بهرى؟! بو كوى بچى؟!

ماینه كه سهر به خو مى رييهى گرتبوو، نه رم نه رم ده رپويشت. ده ور و پشتى دمدم گيراوه، دوژمن دوور و نيزيك ههليداوه، ئهوه قهلايهى سه رى له

ههوران ددها و هیلانهی ههلو بوو، ئیسته کوندی مهرگ و مالویرانی راوی لیده کرد.

دوژمن به قونداهه تهنگان، به رنب و شیران وهنیو کهلاکان کهوتوون. جاروباره بهقونداغ دهسه ر و گوئیلاکی لهشه نیوه گیانهکان دهکوتن، ئاوهروویمان دهکهنهوه، دهیانپشکنن، رووتیان دهکهن.

نالهی گیان دان و مهرگ. لهشی نیوه گیانی دوست و دوژمن له ژیر پیی قورچی وقزلباش پی شیل دهکری. لهشی بی گیانیان، خوین، هاوار، زیق و هوپر، بونی خوین، دلئی تیک ئالا. زور کهس خوین گرتوونی.

بونی خوین و کهلاکی بوگهن، مهیتی ئینسان و لاشی مردووی ئهسپ و ولاخان. ماینه که چهقی، میشه لانه که بو لای خویشی ههروا هات، بی برانهوه، ههزاران تهرمی گیاندار، خویناوی، شهلالی خوین. یهک چاوی نییه، یهک زگی دراوه، یهک دهستی پهریوه. ههزاران تهرمی گیاندار، لهت و پهت، چاو دهر پهریو، ردین به خوین. بانگی دهکهن:

- وهره.... ئهتوش وهره...

زریکاندی، یهک به خوئی، دار و بهرد دهنگی داوه. خدر به زیقه که ئهغیار بووه، ئاورپی داوه. خاتوون وهپاش کهوتبوو. سه ری ئهسپه کهی وهر سووران، گهراوه. گوتی:

- خاتوون بو هاوار ده کهی؟ چ بووه!؟

وهلامی نه داوه. خدر زانی سام گرتوویه تی، دلخویشی داوه:

- خاتوون چی وامان نه ماوه، ئیستا لهو زینووه ئاوابین ده گهینه ئاوه دانی. له ئهسپه که دابهزی، جلهوی ماینه کهی له قهلیپوزی ئهسپه کهی خوئی بهست. جلهوی ولاخه کهی گرت و ره کییشی کرد. بیدهنگ جلهوی ده کییشا. چی پی گوتبا، چونی دلداری داباوه؟! بوئه و کوسته ئه وهنده بچوو که

که بتوانی به ئاسانی باسی بکهی؟ دهتوانی چ بلیی؟ بیدهنگی. بهلام ئاخر ئهوه
 ژنه، دهترسی. دهستی به فیتوو لیدان کرد، پاش قهننه کیشیک
 دیسان بیدهنگ بۆوه. خاتوون بی ههست و خوست دهستی بهو لاو لادا
 کهوتبوو، چاوی دهعهرزى بریبوو، بیدهنگ. ببوو به تهرمیکی نیوه گیان.
 ولات بیدهنگ و بهسام. چند ههوری کوت کوت و رهش، مانگیکی
 تۆزاوی و کهت. ولاتیکی چۆل و هۆل، تهنیا دوو سوار، دنیایه کی به سام و
 داهاتوو یه کی نادیار. هاشهی بابو نیو میشه لانه کهدا دهتگوت بهشیک له شهوه،
 دهگهل دار و بهرد تیکه لاوه. خورهی چۆمه که روونتر دههاته گوئی. تهنیا
 تهقهی سمی یه کسمه کان دهگهل ئهو دیمه نه نامۆ بوو. جریوه جریوی
 ئهستیران له سه سهریان، تاریکاییش له دهور و بهریان. ئهوانیش
 وه کووبه شیک لهو شهوه بوون. چاره گه سهعاتیک روین. دوور و نیزیکی
 ئاوایه ک خدر گوتی:

- خاتوون گه یشتینی.

چهند چرای بی سۆمایی کز له دووره وه دهترووسکانه وه. له کۆلانیکی
 سه گیک هاته دهه، چاوی وه کوو چرا ترووسکهی دههات. پیمان وه پری. چند
 سه گی دی به چه ولوور جوابیان داوه بیدهنگی شکا. خدر خیرا له ده رکیکی
 دا.

تاویک پی چوو سه گهل به دهوریان وه ربووون لهو لاو لاوه لییان
 دهمراندن و پیمان دهوه پین. کهس ده رکهی نه کرده وه. خدر دیسان ده رکهی
 کوتا. دهنگیکی زلی خه والوو له پشت ده رگا گوتی:

- کییه بهو نیوه شهوه. چ قهوماوه؟!

خدر گوتی: کاکه ریوارین، شهومان لی درهنگ بووه، تازه ناگهینه هیچ
 کوئی. ئه م شهو رامان گرن.

ته قه ی دەر که که هات، سه ریک له که لینی دەر که هاته دەر و گوتی:

- به و نیوه شه وه له کوپرا دین؟!!

- براله نه قله که دووره، ئەوه دوو شه وه به ریوهین، ماندوو و شه که تین، جار یوه ختی ئەو قسانه نیه، لپی گه ری بو دوایه.

کابرا چۆله چرا که ی لی نزیک کردنه وه، بووه ی باشیان بینی. گوتی:

- وه رنه ژوور میوان خو شه ویستی خوایه.

ئەوه دهنگی خانه خو ی بوو. ئه یکیان هاته وه بهر، ئیستا په نایه کیان ده بی تابهیانی تییدا به سینه وه. کابرا دهر کی خسته سه ر پشت. خدر پیلی خاتوونی گرت و دایه زاند.

ئازای له شیان کوترابوو، هینده ماندوو بوون ئیدی هیزی له سه ر پی راوه ستانیان نه مابوو. خاتوون هه لترووشکا. خدر به بیوازی گوتی:

- کاکه ولاخه کان له کو ی به ستمه وه؟!!

کابرا گوتی: هه ر ئیستا تاقه تیان ده کهین. بانگی کرد.

- ئافرهت.... ئافرهت هه سته میوانمان هاتوه.

ژنه گوتی: میوان به خیر بی سه رچاوان.

ژنه هاته دەر و به خیرهاتنی کردن. پیلی خاتوونی گرت و بردیه ژوور. له حالی شپریوی خاتوون وا تیگه یی نه خو شه. له لای سه ری لبادیکی راخست. سه نیر ولیفه یه کی بو هیناو خاتوونی له سه ر رو نیشانده. چوار مندالی سه ر و پیچکه له قولینجکی ماله که خه وتبوون. له ژیر نووری کزی چۆله چرا که سه ر و گو یلاکیان وه دیار که وتبوو. ژنه زوری به خیر هینا. خاتوون نه یزانی چی گوت، چۆنی جواب داوه. خدر ده گه ل کابرای خانه خو ی هاتنه ژوور. کابرا گوتی:

- رهنگه زوریش برسی بن؟!!

خدر گوتی: ئه‌ری به خودای. وه‌بیرمان نایه کهنگی پارویکمان نان خوار دووه.

ژنه خیرا چوو بو لای هه‌رزاله که، کهولیکی هی‌ناو ده‌سته‌واریک نان و هی‌ندیک پی‌خۆر. تاسیکی دو تیکرد و کهوچکیکی دو‌مانه‌ی له نیو نا. خدر چۆ پیش بی وه‌ی فهرمووی کهن، ده‌ستی به خواردن کرد. خاتوون ده‌سته و ئه‌ژنۆ له سهر جییه که‌دانیشتبوو، کز و داماو. خدر گوتی:

- خاتوون فهرموو، ئه‌وه بو ده‌لیی برسی نی، وه‌ره پارویک نان بخۆ.

خاتوون چی نه‌گوت: هه‌ر وا بیده‌نگ ده‌پروانی. ژنی خانه‌خوی گوتی:

- خوشکی نانی خه‌جاله‌تییه، قابیلی ئیوه‌ی نی‌یه، پارویکی بخۆن.

خاتوون گوتی: به زیاد بی، خودا نه‌یبرئ، ماندووم، ئیشتیام نابا.

ده‌تگوت به دیتنی ئه‌و ئینسانانه ورده ورده گه‌راوه‌ته‌وه نیو دنیای زیندووان، سامی شکابوو. دیتنی ئه‌و زینده‌وه‌رانه، دیتنی ئاوه‌دانی ئه‌وی له دنیای خوی‌ن وشه‌ر و هه‌للاوه‌دوور خستبووه، خانه‌خوی جامیکی دو تیکرد و بۆی هی‌نا. خاتوون دو‌یه‌که‌ی وه‌رگرت. زۆر تینوو بوو، به ده‌میوه ناوتیر و پری خوارده‌وه. خدر به په‌له په‌ل نانی ده‌خوارد. ده‌تگوت ره‌پی ده‌نین، زۆر برسی بوو. تا توانی خواردی ئه‌و جار کشاوه. ده‌ستی به‌ردینی دا‌هینا و گوتی:

- به زیاد بی خودا نه‌یبرئ.

ژنه که‌وله‌که‌ی خر کرده‌وه و له ژیر پیرکیی ناوه. خدر گوتی:

- وا باشه ولاخه‌کان تاقت کهم.

خانه‌خوی چۆله چرایه‌کی داگیرساند و دایه ده‌ستی. ژنی خانه‌خویش هی‌ندیک نوین و بانی هی‌نا و رایخست. نوینه‌کان کۆن و شر بوون. خاتوون به دیتنی نیو ماله که زانی نه‌دارن. تاویک پی چوو، خدریش هاته‌وه ژوور. کابرا گوتی:

- کاکه ئیستا کاتی پرسیار نیه. شهو راشکاوه بنووین، سبهینئی وه خه بهر نایهین.

چوون ده جییه وه، چراکه یان کوژانده وه، چاو شل بوون. خه وه هموو شتیکی له بیربردنه وه. دلی به خه م و له شی شه کهت له یادان چۆوه. پرخ و هۆر ههستا، له شی ماندوو بادلیش به خه م بی، خه وه چته جهستهی. خه وه دنیای هسانه وه، دنیای بیدهنگی، مردنیکی کورت، دنیای هیوری. گهرچی ئەم شهو وه کوو شهوان نه بوو، به تایبته، بۆخاتوون. به لام هه ر چاوی ده بیره هۆش راچوو، زه لامیک دهستی له ئەوکی نا، خه ریک بوو بیخنکیئی. هه رچی ده یکرد و ده یکراند بهری نه ده دا. چاوی هه لینابوو، ده یدی له نیوماله قورماویه که راکشاوه. گه رووی پیکه وه نووسابوو، قسه ی بۆ نه ده کرا. ویستی هاواربکا، نه یتوانی. ده یزانی مۆته گرتوو یه تی، نه یده توانی خۆی بجوولینیته وه، هه ر چۆنی بووخۆی رزگار کرد، هیزی وه به ره خۆ نا، دهستی وه بنه خۆی که وتبوو. دیسان بیري خه م وده رده کانی، بیري ته نیایی و سه رلی شیواوی ئەوکیان گرت. گریانی تیکه ل به خه م و په ژاره گیانیان داگرت. به ده م خه م و گریان خه وی لی کهوت. به لام ئەم خه وه زۆر سووک بوو، شتیکی وه ک بیره خه و. بۆ زیندوو ه؟! پیش تر ژیاوه؟! له خه و دا ده گه را بۆوه ی بزانی زیندوو یه یا مردوو. به لام نه یده زانی، نه یده دۆزیه وه. ئەو قینه ی له ژین هه یبوو، ئەونه فرته ی له ژینی بیداری ئەویان له شک داهیشتبۆوه. له خه ویش دا ههستی به بوون ومان نه ده کرد. خه یاله کانی تیکه ل و پیکه ل، ئەو لاو لای ده کرد، نیوه خه و و بیدار، بۆئه وانی دی خه و ته نیا هسانه وه یه ک بوو بۆ له ش، به لام بۆ ئەو مۆته یه ک بوو، خه و دی، ئەو کاته ی گیان ماندوو یه، له ش شه که ته، نه ویست. پشوودانی له ش، هسانه وه ی گیان چاولیک نانیک، چاوتروو کانیک.

به و شهوه ساوه به سهر چيا بهرزه كانه وه پېرش و بلاو بېوون. سۆزه ي كزه بايه كيش نه ده هات، گول ئه ستيړه يه كي پر شنگدار و گه وره به ئاسمان دا راخوشي. چاوي ليكرد، ديتي خان له لاي نه ماوه. سهر ي هه لېري له جيي ئه و گول ئه ستيړه يه، ئه ستيړه يه كي پر گرشه و گه وره له دايك بوو. ئه و جار خوي له ده شتيكي سهر سهوز دي پياويكي نووراني و نوور و نه زهر پاك به بزوه بو لاي هات، راوه ستا، ئه وه نده نووراني بوو، ههر شه به قي لي ده بووه. عه بايه كي قاوه يي سوور مه رهي به شانوه، گوچانيكي دار حه يزهران به ده سته وه به بزوه گوتي:

- رۆله برؤ.

په ريزاد حه به سا، بو بروا؟! بو كوي بچي؟! هه رچي ده يكرد و ده يكراند قسه ي بو نده ده كرا، ده تگوت زاري قفل دراوه. گه رووي پيكه وه نووسابوو، زاري هه لنده ده پچرا. ده نكيك له غه يبه وه گوتي:

- ئه وه حه زرهي خدره.

په ريزاد موچور كي پيدا هات، له رزي، مووي لي بوونه نه شته ر.

خدري زينده گوتي:

- برؤ بو كووكي، خيرا برؤ.

گه رووي ويشك بېوو، قسه ي بو نده ده كرا. ده خوي نووسا، ويستي بلي بو

بچم؟! نه يتواني. فه رمووي:

- برؤ به دواي چاره نووس دا، توله ئه ستييني دمدم بپاريژه.

له خه وه كه راپه ري ئازاي گياني شه لالي ئاره قه بوو. خان ئيستا

نه خه وتبوو. پيوسۆزه كه به كاوه خو ده سووتا. خان باسكي وه بن سهر ي دابوو.

بيري ده كرده وه. په ريزاد خه ونه كه ي بو گيراوه. خان گوتي:

- ههر سبه يني ده بي برؤ.

خاتوون گوتی: خان ئەو ئەو تەنیا خەونە.

خان گوتی: خەون دەلیلە. دلنیام ئەو گول ئەستیرە گەشە کە رادەخوشی منم، دەکوژریم. ئەوی دیتە دنیاش کورە کە ی منە کە پاشی من لە دایک دەبی. خاتوون دە خەیاڵدا نوqm ببوو. پیوسۆزە کە نەرم نەرم بە سپایی باویشکی دەهاتی. خان سەری وە دەستی کردبوو. گوتی:

- دیارە ئیمە لەو شەرە دا دەشکین، تەعبیری ئەو خەونە ئەو یە. دیارە خدری زیندە، روحم بە قوربانی موژدە ی داها تووی داوینی. خاتوون ئاگات لە کورە کەم بی، باشی گەورە کە، بیپاریزە، ئەو تۆلە ئەستینە. خاتوون گوتی:

- خان ئینشاللا سەر دە کەوین، ئەو قسانە چی یە؟

خان گوتی: من دلنیام زگە کەت کورە، کورپکی سەرخر. باشی پەرودە کە، بیعاملینە، ئازا و بە جەرگ وە ک برادۆستیە ک.

چەند رۆژ تیپەری، خاتوون هەر ملی نە دەدا، خان هەرچی حەولی دە گەل دا هەردە یگوت:

- ئە گەر بریار بی ئیو بەمرن من بو بژیم؟! خان گەر تۆ نەبی من ژینم بو چی یە؟ خان دە یگوت: ئە تۆ زۆر گەنجی، زۆرت ماوہ دنیا ببینی، حەیفە وا زوو بمری. هەر سبە ی نیبەریت دە کەم. هەرچی خودا بیهەوی هەر وا دەبی.

خاتوون بەو بیر و خەیاڵانەوہ چاوہ کانی لیک نا. چەند رۆژ بوو شەر قورستر ببوو. خان هەرچی دە یکرد خاتوون ملزەم نە دەبوو. خان لپی کردە تۆبزی و گوتی:

- خاتوون من زۆرم دل بە تۆو یە. نامەوی تۆ بمری، دەبی بژی. منیش قەلادە پاریزم، سەر دە کەوین. دەبی بژین و بمینین و لەو قەلایە دا بەختەوہ رانە بژین، تۆ برۆهەر بۆم بکری یا دیم لە دوات یا دەنیرم لە دووت، هەرچی خودا بیهەوی هەر وا دەبی.

پهريزاد چاوه جوانه کانی داخست، فرمیسکه کانی به ریز هاتنه خوار، کول و کۆی خۆی رشت. خان دهستی به سهر و زولفی داهینا:

- مه گری ئە گهر مام دیم له دووت. چ سهر کهوین و چ تیک بشکین. دووری بۆ ماوه یه کی کورته، خۆ ئەو ژینه ئە بهدی نیه راده بری، دلنیا به، رهنگه ئەو خهونه مزگینی داهاتووبی، جاری زۆرمان ماوه. ژیان زۆری به به ره وه یه. راسته من عومریکم رابواردوو له تۆ به ته مهن ترم، لاویک نیم. نه وه م هه یه به لام تۆ گهنجی، کرچ و کالی زۆرت ماوه بژی و تال و سوپریان بچیژی.

پهريزاد گوتی: خان خودا نه کا چت به سهر بی، ئای خودایه نه یینم. ئەویش دهیزانی خان راست ناکا، به لام ده یویست وابی. رۆژیک شوپره سواره کهی بیت و بیهاویتته پاش ته رکی و به ره و دمدم بگه رینه وه و له قه لادا به یه که وه به خته وه رانه بژین.

ئەو خۆشه ویستی خان بوو، هه ویکانی له حه یفانی ده تگوت قه لشین. زۆریان ئیره یی پی ده برد. ئاخو ئەو ژنی بچووکی خان بوو، نازداری خان. شوخ و شهنگ، به ژن باریک و خاو و لاو، خان له هه رتک چاوی خۆی خۆشتر ده ویست. بۆ زۆر که سان جیی باوه ر نه بوو په ریزادیش خانی خۆش بووی. ئاخو کیژیکی تازه لاو که چاوی هه ر جوانی ده بینی و هاوته مهنی کوره کهی ئەمیرخانه بلیی بتوانی خانی خۆش بووی؟ جیی لی نه بیوه کوو بابیه تی رهنگه هه ر ئەوهش با، ئاخو په ریزاد هه میشه ئاره زووی بابیکی وای بوو، ئەوی له ژینی ئاسایی خۆی نه یوو. ئەو شانهی راگری خه مه کانی و په نای ناھومیدیکانی وی بوو. له و ماوه یه دا ههستی به شتیکی نوئی کردبوو، دوو گیانی. ههستیکی نوئی، ژینیکی نوئی، ده بوو ورده ورده خۆی بۆ داهاتوو ته یار کا. له نیو قه لادا کاتیکی، ژنیک ژانان دایانده گرت، خیرا مامانیان له سهر حازر ده کرد. ژنه کانی دی لپی دالان، هه ر یه که کاریکی وه ستۆ ده گرت، یه ک میوانی لیده نا، ئەوی

دی پهړو و پالی دینا. لانک و لورک هر دوو سی مانگ پیشر ساز ده کرا و
 د سرازه ی نه خشین و سهر به گولینگی بۆده هوندراوه. بالنج و بالیفه و سهر
 سینگه ی رهنگاورهنگی بۆ ده کرا. بلویر و ئاوه خانهش له بیر نه کرا بوون. مندال
 که ده بوو، ئه گهر کور با مزگینیان بۆ باوک و باپیرو خال و مامی
 دهر د. نیوکیان دهر پری و ده یانه اویشته سهر بیژینگ هه تا هه وتووی ده چوو.
 ژنی زه یستانیش له جیه کی گهرم و نهرم دا ده کهوت، مه لۆتکه یان له تهنیشته
 داده نا و بۆوه ی شه وه نه یبا و ئالدا یکه نه خنکینی، قورئانیان له سهر ده خویند
 و دوغایان ده کرد. ههر نه با قورئانیکیان له بن سهری منداله که ده نا. پاش
 ئه وه ی هه وتووی ده چوو ژنه یان هه مام له میش ده کرد و جلکی تازه و نوییان
 ده بهر ده کرد. مندال چ کچ و چ کور ده یانه اویشته سهر پشتی لانکی. ئاخ
 خان چه نده ی پی خوش ده بی مزگینی کوری بده نی، ئه ویش کوری من.
 ئاخو مندالی هه تیو مزگینی بۆ کی ده بهن؟! کی نیوی ده نی؟ داخودا له کوی
 به نامرادی بزئ. له بن چه بهر دیک؟ له په نا چ دیواریک؟ مندالی بی باب چۆن
 گه وره ده بی. له قوون دهر کان، به بیبابی به هه تیوی، داخوا چند فرمیسکی
 نامرادی هه لپژئی و چه نده چه رمه سهری بینیه بی بابی به هه تیوی....
 فرمیسک بهری چاوی گرت. تازه ده هات تامی به خته وه ری بچیژی که
 وای به سه رهات. ده بوو ژیانی خوئی، خوشه ویستی، ده سته خوشکه کانی،
 ژنه کانی قه لایه. دراروبه ردی قه لا، هه موو هه مووی جی بیلی. شه ویک له
 شه وان چند سهد کهس ژن و پیایوی که فته کار له قه لا چوونه دهر. ههر
 دهر وازه یان کرده وه به شله ژاوی خویمان گه یانده ئاوی. خان ئه وی شه وی
 ویستی ره گه ل وانی خا. به لام په ریزاد به قسه ی نه کرد و گوتی:
 - خان ده ناسریمه وه. له وانیه یه کیک به چند دراو به دوژمنم بفرۆشی.
 خان کهوته خه یالات دیتی راست ده کا. کوتی:

- باشه به تهنی بهریت ده کهن. ئە گەر خوشت بگۆرپی و به نه ناس بچیە
دەر، مەترسی وهی ههیه یه کیک ده داوی دوژمنیت خا، یا بی حورمه تیت پی
بکا.

ژیان به پیچه وانه ده سوورا، ژینی ئەو ماوه یه یه هاوسه ری ده گه ل خانی
که وته بیر. خوشتی و ناخوشتیه کان هه موو هه مووی. فرمیسه که کان وه کوو بارانه
هه لوه رین، خه ریک بوو سه ری به هه نیسه کانه وه هه لکه ندری. خان له باوه شی
گرت وه ک مندالیک هیدی و له سه ره خو نهرم نهرم رایژاند، دلخوشتی داوه:
- گیانه مه گری، ژین هه ر ئەو دوو روژه نیه، به زوو یه کی زوو ده گه ینه وه
یه ک. دهستی به سه ر و پرچی داهینا. وه های چاو لیده کرد ده تگوت ئیدی
نایبینیته وه بیچاوتروو کاندن. دیسان ئەوین هه موو شتی له بیر بردنه وه.
نه ترسی شه ر، نه بیری دهر باز بوون، نه کوچ. ئاسمان له ژوور سه ریان روون،
دنیا جوان و رهنگین، ئەوان بوون و به خته وه ری، ئەوان بوون و خوشت ویستن،
گه رانه وه نیو دونیای ئاسایی، گه رانه وه نیو دونیای دهر دو خه م. خان توند له
ئامیزی گرتبوو:

- سه بر بگره، دیم له دووت. گیانه که م، هه ر دهر فه تم بی دیم له دووت.
ئه گه ئە جه لم هاتبی دیاره کهس له بهر قه له می قه زا و قه دهر دهر باز نابی، چی
له چاره ی نووسرا بی هه روا ده بی. ده نا دیم.... پیکه وه ده گه ریینه وه.
خاتوون نهرم بوو. رهنگه دووری بو ماوه یه کی کورت بی و دوای ئەو
دوورییه داهاتوو روون بی. کی ده زانی سبهینی چون ده بی، خو کهس له لای
خودای رانه هاتوته وه. گوتی:

- باشه خان هه رچی تو بته وی، هه ر چی تو بته وی.
خان به چاوی پر ئەوینه وه ده به ری هه لده روانی بی چاوتروو کاندن
ده تگوت ده یه وی هه ر گوشتی له وجوودی و له ناو دلی دابنه خشینی و لهو

ماوه کورتهی ماویانهئەوینی تەواوی دنیای پێشکەش بکات. لەوبەری تاریکستانی تەنگەوێ دنیای روون و بەرفەرەوان چاوەنوارپان بوو. بێر و خەیاڵی پەردەیی رەشی بە سەر کشا. ماوهیەکی کورت تاسا. داھاتوو تاریک و نادیارە وەک ئەو شەوێزەنگە. پستی ئەو تاریکایە ونە، پێوارە. ھەرگۆشەییەکی بە سام و ترس ئاخراوە. کوا ئەو بەختەوہرییەیی لێی دەگەرا. خان تا زارکی دەرکە دەگەلیان ھات. چاوە خەمبارەکانی سیس دەیانروانی. نیگای پر لە ھەسرەت و تاسە بوون، دەتگوت ئاخرین دیدارە و تازە نایبینیتەوہ. خاتوونیش چاوی لە چاوەکانی خان بربوو، دەدلی خۆیدا دەیگوت:

- ئای خودایە نەکا ئاخر دیدار بێ.

بەلام روانین ھەر چەندیش کە بروانی ھەر دەمیەکە، لەحزەییەکە، تەنیا ساتیکە....خەیاڵ ھەرتکیانی ھەلگرتبوو، وەک ئەسپێکی تۆر لە گەرد و تۆز و غوبار دا، لە پر خدر و خۆی ھینانەوہ و گوتی:

- خاتوون خیراکە، دەبێ برۆین، با وەدرەنگی نەکەوین.

خان گوتی: خدر ئەوہ خاتوون، یەکەمین بە خوداو دوایین بە تۆم ئەسپارد. ئاگات لێی بێ، زۆری قەدر بگرە. ئەگەر پیم کرا بو خۆم دیم لە دووی، ھەتا لێی خاترجەم نەبووی بەجیی مەھیڵە. خدر گوتی:

بە سەر چاوان گەورەم.

خاتوون لاقی سست بوو، پێی رویشتنی نەبوو. ناعیلاج بوو چارە نەبوو. دوو سیپھەنگاوی ھەلینا و گەراوہ:

- خان ئاگات لە خۆت بێ من ئەوا رویشتم.

خان ورتەییەکی لێوہ ھات، ھەر ئەوہندە دەبیسترا و نەدەبیسترا. بو خۆشی نەیزانی چی گوت. بە ماتە ماتە وەرێ کەوتن، وەکی سیبەری خوشین، بێ ھەست و خوست. ھەتاتارمایەکان لە پیش چاوان ون بوون خان

لهوئ ماوه. ئهوجار تاریکی ولاتی داگرت، تارمایی نهما هر تاریکی بوو، تاریکی.

خان گهراوه دواوه و گوتی:

- زارکی بوودرّه که بگرن.

وهستا دیواره که یان هه لچنیوه، خان به ره و ژیان و داهاتوو بوو. قزلباش له دهوری قهلا هه لیان داوه. به تۆپی گران شهو و رۆژ قهلا داده گرن. بی نیوبر، به تۆپه بهرد وه شینه کان بن دیوار و شووره ی بورجه کان وه له رزین که وتوون درز و که لینیان تیکه وتوون، هه رئه ورۆو سبه یه قهلا بگیری.

دوو کەس بە ماتەماتە وەکوو نیسی خوشین، لە دوور و نیزیکی سەنگەرەکان لە سەرزگ دەڕۆشتن، ھەر خشپە و خشپە بە ھەردوھە مەلاسی دەکردن. تارماییەکانیان لێدەبوو بە دیو و درنج، تەزوو و چزووی ترس لە پشت گاشە بەردانی حەشار دەدان، ھیندیک دەوستان بی ھەست و خوست، سەر لە نوێ و ھەری دەکەوتن. دیسان تاویک رادەوستان و خۆیان لە پالی گابەردیک مات دەدا. لە دوورەو ھاگرێ قزلباشەکان ترووسکە ترووسکی بوو. مەشغەل و چۆلەچراکانیان کز دەھاتە بەرچاو. دەنگی تریقە و پیکەنینیان بی دەنگی شەوی دەشکاند. پرمەیی کەحیلی رەسەن، ترووسکەیی ئاگر، شەو و تاریکایی.

چاویان بە تاریکایی راھاتبوو. بەر پپی خۆیان لیک دەکردەو. دوور و نیزیکی ئاگرێ شوانان جریو جریوی بوو. ئەوجار ئەویش نەما، ئەوسا تاریکی و بیدەنگی. ھەر لەودوور و پستانە لە نیو ئەشکەوتیک دوو و لاخیان بو تەیار کرابوو. دوو شەو بوو پیاویک چاوەرپیان بوو. بەرەو ئەشکەوتە کە تیھەل بوون، پرمەیی و لاخەکان دەھاتە گوئی، بەرەو ئەشکەوت ھەلکشان، پاش پشوویەکی کورت، ئەوجار بەرەو کووکی کەوتنە ری. ژیان کە لافیکی بی سەروبنە، کییە؟ چی بە سەر ھاتوو؟ ئیستا کییە خاتوونی قەلای دمدم یاچی وسوو شوان؟! لۆ خۆشی نازانی، لەوھتا لە یادی بوو ژیان دەرد و کەسەر، ناکامی و چارەرەشی بوو. تەنیا ئەو سات و کاتانەیی ھاوژینی دەگەلخان بووی ژیان بوو. بە ھەستیک پربەختەوھەری، خەون، خەیاڵ. وەکوو زیپری بن خۆلەمیش کە

ژهنگ و ژواری لیشورابیتتهوه، به ترووسکه، جوان، پر له ئاگری ئەوین، سەراسەر خۆشهویستی و بهختهوهری ئەو کاتە بەرغەلی دەبرده لهوه، سروشت هەستی راده کیشا. چله گیایه کی خۆرسک، په لکه گولیک، دەنگی دۆل و بنار، لووزهوی به فراو، هاژە قەلبەزە ی رووبار، ویژه ی ئاویر، قاسپە ی کهو، چریکه ی بولبول، هەموو شت جوان و دلگر بوو. شەقە ی بالی کۆترە شینکه و گمە گمیان له دەشت و چیا ئەویان بەرهو دنیا یه کی سیحراوی و جوان دەبرد، ئەویش سیحراوی دە پروانی وه ک شهیداییه ک، له ئاسمان راده ما، ئاسمانی ساووسامال، ئاسمانی هه ور و ساو. جاری وابوو ره وه ی که شه ور و گه واله ی سپی هه ر یه که به شیوه ی په له وه ریک، ئینسانیک، گولیک، کیویک، ده هاتنه بهر چاوی. ده پروانی قوول ومهنگ. دنیا یه کی نو، جیا له ژینی ئاسایی وی. که ده یانگوت به هه شتیک هه یه، ده یگوت: ئەوه هه وه، ئەو دیمه نه، ئەو جوانیانه.

جاری وابوو دهستی ده کرد به گۆرانی و بالۆره. ئەو گۆرانی و بالۆرانه ی له وه تا چاوی پشکووتبوو بیستبوونی و گوپی پی راهاتبوون. رۆژ ده بر او، ئیواره داده هات. ده بوو به ره و مال بی، خه فته هه لیده گرت. ده بوو بچیتته وه مالی و گوپی له قسه ی ره و توورپه یی بابی بی. گوپی له هات و هاوار بی. ئەو کاتە ی بابی ماندوو شه کهت ده گه ر اوه مال، پاش رۆژیک ماندووی و سوورانه وه به دوا ی کهر که مه ر و بز ن دا، ماندوو و مردوو، له دوور ه وه هاواری ده کرد:

– ئافرهت... ئافرهت!

هه ر دایکی تاویک درهنگ جوابی داباو ه بیانووی ده که وته دهستی. هه ر که سیوه بهر ده ست هاتبا، نو قرچکیکی ده گه یان دییه، شه ر گه وره ده بووه و به لیدان و گریان ی دایکی دوا یی ده هات. هه میشه هه ر وابوو، خه جیی به سته زمان له بهر خاتری ئەو منالانه ی نه بایه قهت سه عاتیکی له لای دانه ده نیشت.

په ریزادیش له قوژبنیک خوئی ماتدهدا و بی ههست و خوست، بیدهنگ ده گریا. چاوه پروان بوو شه په که دوایی بی. به لام زور جاریش لهو شه پانه بی بهش نه ده بوو، بابی تی راده خوپی.

- کچه تیوه سهیه، نهوه بو ده گری؟! -

خه جی منداله کانی له باوهش ده گرت و به سه ریان داده گریا. جاری واش بوو شه ره هر نه ده پراوه، نه نک و باپیری ده هاتنه نیو بژی و به سه ریان ده رویشتن. بابی متهقی له خوئی ده بری. جاری واش بوو ده ره هله ده بوو:

- به دبه ختوو کردم، قور و وه سه ر کردم، نهوه ژن نیه، چه زیایه. مال ویرانی کردووم. ره بی به زیاد نه بی. به زوری ژنتان بو هی نام. خودا چاکه و بو نه کا. دایکی ناکامی ژن به ژنه یه کی به زوری بوو. همه دی باپیری ژنی به زوری بو و سوو هی نا بوو. نیستاش پاش نهوه هموو ساله به بوونی پینج شهش مندالی سه ر و پیچکه هموو روژی تاوانی نهو کاره ی له خه جی به سه ته زمان ده ستانده وه. روژ نه بوو شه ریان نه بی. نهو کاته ی لاو بوو ناشقی کچی کی دراوسی یان بوو. شیلان کیژیکی له بار و ته رز بوو. ده تگوت لاو له وه هله چوو ه. چاو و برو رهش، موو قه ترانی، سوور و سپی، که له گت، قه د باریک و به ژن وبالا جوان. له میژ بوو دلیان پیکه وه بوو، شه ویک چه سه نی برای شیلان گیشه ی ماله کاک چه مه دی ناگردا. گیشه سووتان دن لای خه لکی دی له ریزی پی او کوشتن و ژن هه لگرته. ناخر تفاق بو نازه ل و بو گوندی وه ک یه ک وایه. نه بوونی گیا و گزره یانی نه بوونی نازه ل، رسق و پیخو ر. چه سه ن به کهینه و بهینه ی شیلان و سووی زانی بوو. له نیو دی پیشی به سوو گرت و پاش قوونه شه ریگ، گیشه ی ماله کا چه مه دی ناگردا. هموو خه لکی گوندی ده یانزانی کار کاری چه سه نه. کا چه مه د و ژن و مندالی شی وه کوو روژی روون ده یانزانی له چه سه ن رانه بور دووه. کا چه مه دیش چو لای مام ره حیمی

بابی حهسن ولييان بوو به نيوان ناخوشي، كاره كه گهوره بووه، نيوان ناخوشي دوايي نه هات. هه روزه دممه قاله و نيوان ناخوشي يه كي دي. مام ره حيم و نه وانيش له حهيفي وسوو شهويكي به زوري شيلانيان له كوري مامي ماره كرد. وسوو چي له دهست ده هات، چي كردبا؟! هه ليگرتبا؟! زني به ميرو بوو. نه وه هات و مهسله تيان نه كرد. خو هه رتكيان ده كوشتن، شهو و روژ وهك شيتان ده خولاوه. كا حه مهديش به پهله پهل ده گهل بابي خه جي ريگ كهوت و بهليني زن به زنه ي بو وسوو لي نه ستاند، خه جي كچيكي زور ناسايي، وه كووته واوي زناني دي، مالدار، كابان، داوين پاك، به حه يا و شهرم، هيدي و له سه ره خو بوو. هاتني بو ماله كا حه مه د و رووخاني كوшки تاواتي يه ك بوو. ئيستا به خوي ومنداله كانيه وه تاواني نهو كاره چهوته ي باب و باپيرانيان ده داوه. خات زليخاي خه سووي زوري نسحت ده كرد و دلخوشي ده داوه. ده يگوت:

- روله زن ده تواني پياو بگوري، نه گهر شوبريش بي. به سه بر و خو راگري ده يكاتمه لايكه. قسه ي خوش به ردي نه رم ده كا، زني چاك پياو ده كاته پياو. زني باش پياو دلمه ند ناكا واي به ده ور دادئ نايه لي پير بي. زني خراب ميرو ده به تليني، بي جه وه هري ده كا، ناهيلي شايي به خو بي، شهوقي جه وانبي ده كووژي. باسي هه ر شتيكي كردبا ده سته و به جي نه قليكيشي له سه ر ده گيراوه. پوره زليخا زور جار نه و نه زيله يه ي گيرا بووه:

به لي ده گيرنه وه روژيگ سولتان مه حموود و هه ياسي خاس پيكه وه دانيشتبوون. باسي زني چاك و خراپيان ده كرد. سولتان گوتي:

- هه ياس باشترين زني دنيايه كييه!؟

هه ياس گوتي: زنيك دز بي، دروزن بي.

سولتان هه رچي كردي لهو قسه يه نه گه يي. هه ياس گوتي:

با سبهینئ بچینه نیو شاری جا بۆت روون دهبیتهوه ئەوه یانی چی.
سبهینئ ئیواریسولتان مەحموود و هەیاسی خاس بەرگی دەرویشیان پۆشی
و لە قەلایە چوونە دەر. هەیاس لە دەرکی مالیکی دا. کابرایەکی پیری پەک
کەوتە دەرکەیی لئ کردنەوه، لە بەرپیریان پشتی چەما بۆوه. بەکۆمە کۆم
دەرپۆیی، لەرز ببوو. گوتیان مامە ئەم شەو میوانی تۆین چ جیمان نیە بچینی.
کابرا زۆری بەخیر هاتن کردن پاش تۆ خۆش و من خۆش پرسیان:

- مامە چەند سال دەبی؟!؟

گوتی: وەللا چل سال دەبم.

زۆریان پئ سەیر بوو، پیاویکی چل سالان بۆ دەبی وا پیر و کەنەفت

بووبی؟!؟

گوتیان:

- لەبەر چی وا زوو پیر بووی و ئاوات بە سەر هاتوو؟!؟

گوتی: سبهینئ بچنە ماله برای گەورەترم جا ئەو جار دەزانن بۆ وایە.

ژنە کەیی بانگ کرد:

- ئافرەت..... ئافرەت.

ژنە قیژاندی: چت لە گیانم دەوی؟! خودا بتباتەوه پیرە سەگ.

کابرا لە سەرەخۆ گوتی:

- ئاخر هەستە شتیکیان بۆ لئنی، میوانمان هەیه.

ژنە گوتی: جا چتان بۆ لئنیم؟! خۆ لەو بە قورئ گیراوه دا چ نیە.

هەرچی پیرە گوتی ژنە بە زمانی شر بەبی حەیاپی جوابی داوه. کابرا

پیرە هەستا، نان و پێخۆریکی هینا. نان و چایان خوارد وەختی خەوی گوتی:

- ژنی هەستە نوین و بانە کە بیئە.

ژنه گوتی: مه گه دهدهمی بابت..... دهنه جیت بو راناخه، جی و بانی چی؟!

کابرا ههستا جیی راخست و نووستن. بهیانی دهرویش ههستان و وهپیکهوتن، چوون بو ماله برا گهورهی کابرا و له ده رکییان دا. کابرایه کی سهر و ردین سپی ده رکهی کردهوه. ئهویان به قهت براکهی پیر و کهنهفت نهبوو. ههر ههموو سهر و ردینی سپی ببوو. کابرا گوتی:

- چتان دهوی؟!

گوتی: کاکه دهرویشین چ جیمان نیه ئهه شهو بچینی، میوانی تۆین. گوتی: میوان به خیر بی سهر چاوی من.

شهوی لهوی بوون ههر تو خوش و من خوش سولتان گوتی:

- کاکه ببوره چهند سال دهبی؟!

گوتی: پیم وایه شیست سال دهبم.

گوتیان: ئهدی بو چی براکهت که له تو کهم تهمنتره ئاوا پیر بووه؟!

گوتی: ئهه شهو لییره بن سبهینی بچنه ماله کاکم ئهه سا دهزانن بو چی وایه؟ شهویلهوی بوون، دیتیان ژنه که جاروباره زور ژنی چاکه، جاری واشه تووره و تۆسنه و قسهی ناحهز دهکا. دیار بوو ژنیکی خراپ نیه، تهنیا هیندیک به پرته و بۆلهیه. ئه گهر کابرا دهیگوت شتیک بینه و یا کاریک بکه، به پرته پرت ههلهستا و دهیکرد. بهیانی مالتاوا بیان خواست و به رهه ماله برا گهوره کهوتنه ری. له ده رکییان دا. کابرایه کی ئازا و به گورد ده رکی لی کردنهوه، وهپیشیان کهوت و بردنی ژوور. ههر تو خوش و من خوش گوتی:

- کاکه ئهه شهو میوانی تۆین، میوان رادهگری؟!

گوتی: میوان به خیر بی سهر چاوی من، سهر عهمری من، یا خودا به

خیر بین. هیندیک دانیشن و ههمان پرسیاریان لهویش کرد:

مالی جیران نوین و بان وەرگرم، درۆم پی دەلی، دزیم لیدەکا. بۆ روژهی،
قەت شەرم دەگەل ناکا. پیاو دەگەل ژنی وا کوا پیردەبی؟!
سولتان مەحموود و هەیاس خۆیان ئاشکرا کرد. پاداشیکی باشیان
دایە، کابرا ساماندار بوو. برا چوو کە ی بانگ کرد و ژنە ی پی تەلاق دا، ژنیکی
باشی بۆ هینا.

ئەتۆش سەبرت بی، قەلس و توورە مەبە. هەم خۆت دەبەتلینی هەم
ئەویش، لەقەلس و توورەیی تو ئەویش توورەتر دەبی و شەرە کەتان گەورە
دەبیتهو. سەبرت بی، روژیک لە بەر و بووی ژن چاکی خۆت دەخۆی، ئەودەم
ئەویش تی دەگا، خەتای کردوو ئەتۆ چەند باشی، ئەودەم دەحەسییەو. با
مندالە کانت گەورە بن و گوپالیان لە خیزی بیتهدەر، بتوانن بەرە ی خۆیان لە
قورئ دەرکیشن و تەبەکتان پر بی ئەودەمی ئیویش تامی بەختەوهری
دەچیژن. ئادی کچم تەبەکی پر تەبایی مالییە. ئەوانە ی هەر لە بیر
بوو، نەبوونی و نەداریش سەرباری دەردان. کە دەلین نەبوونی گولی یە بە
راستی وایە. هیچ دوور نەبوو ئەگەر ساماندار بان و خەمی نەبوونی و زگ
نەبایە، بابیشی هیندە توورە وتۆشن نەدەبوو. هەر بە حال وەبیری دەهات،
هەر لاقی عەرز ی گرت مندالیکیان لە کۆلی بەست، زۆر چووک بوو
سەووەکیان لە کۆلی دەبەست و دەیانناردە شیوی. بەو چەنگ و نینۆکە
چکۆلانە ی پەرۆ و پالی دەشوشت. جاری وابوو دەوروبەری کانی دەیبەست.
هەربن پلووسکە کە ئاوە کە ی بە حال تەشقی دەشکاو نەدەشکا. لە سەرمان
ددانی نەدەگرت. قامکی دەتەزی هەر وەخت دەبوو، فری دا، رووت و قووت
بی جل و جوړیکی ویشک و خاوین. پەرۆ و پالی دەسەووەتە ی دادیناوە مالی.
تا دەهاتەو چە و چۆی دەهاتییە. هیندیک گەورە ببوو دەیانناردە بەر
بەرغەل. قاچ و قوول باریک و رووت. تەنانەت گەزە جاویک نەبوو لاق و

له تهری داپوشی. که چه که لاشیک و کراسیکی قوله، که وایه کی خامی شین، تیتؤل تیتؤل. نه خته پیخوریکیان ده گهل دوو کوللیره ی جو بو ده پریسکه یه ک ده به ست و وه به نده نییان ده خست. گهوره بوو هه لیدا وه ک خاشخاشکی نیو درک و دال، دوور له ژیانیکی خوش و هیمن و پر خوشه ویستی. داوینیک نه بوو سه ری ویکا، ده ستیک نه بوو به سه ر و زولفی دابخشی و بیلاوینیته وه. باب و دایکی له بهر دهردی خو یان ئاگایان له منداله کانیا ن نه بوو. مندال گهوره ده بوون وه کوو چله گیایه کی خورسک، هه لیان ده دا. ئه ویش گهوره بوو. ئیستا چارده سالان بوو ههستی به شتیکی نوی کرد. هه لتوقینیک، گورانیک، شتیکی نوی، جیا له دنیا ی منالی، رهنگ و رووی گورابوو، بالای کردبوو، ته و او به خوی دا ده هات و پیی خوش بوو جوان بی. به خته وه ریکی قوول ونه هینی و هه ست به گوران ئه ویان ئه م دیو ئه و دیو کردبوو. به نیگایه کی سیحراوی ده پروانی. روژیک دو مه ژن به نیو دی و هر ببوون. به زمانی لووس و گفتی شیرین خه ریکی فروشتنی که و و بیژینگ و ته شی و شان و خولخوله و بنیشت و دمکانه و ئه وشرو شالاتانه بوون ئه ویش هاته لای دایکی و گوتی:

- دایه دو م هاتوون شانیه کم بو بکره .

دایکی گوتی: روله چ دراوم پی نیه، شانته بو بکره م. بزانه به و که شکه ره قانه ده مده نی، گهوره و مندالی ئه و دییه یان لی هالابوو، خه لکی ئا وایی خه ریکی کرینی ورده واله و مت و مووروو بوون. دو م وه ک بزنه کیوی وان، ته و او دو ل و ده ران ده کهن، به کیو وه نده نان هه لده چن بووه ی چهنده خولخوله و ته شی و شان و چهنده زار جوو بنیشت وهیندیک شیلان و موورووی شین و شتی و ا بفرۆشن چهنده هه تیوی رووته له ی قوشمه له ده وریان هخولانه وه بووه ی له دو مه ژنان ره باده ن. ئاخه ده یانگوت هه ر که س له

دۆمەژنان رەبادا چەقۆی زوو بە دەستی تیژ دەبی. دایکی شانەیه کی دۆمانەهی بە هیندیك كەشكەرەقە بۆ گۆرپەووە. لە پڕ قیژە لە ژنە دۆم هەستا، دەستی بە جنیوان كرد. دم رووتەكانیش بەقاقا و پیکەنین دوور كەوتنەووە. ئیستاش وەكوو رۆژ لە بیرى بوو كە دەچۆ سەر ئاوی بەوشانە دۆمانەیه سەر و زولفی دادینا، لە ئاوەكەى دەروانى. جوان بوو، زۆر جوان. بەژن باریك و نەرمۆلە، ئیسك سووك. وینەى نیو ئاوەكە پێیان دەگوت چەند جوانە، هەر چەندجلكى شڕۆلە. جل و بەرگەكە هەر نیویان جلك بوو. بەلام ئەو كراس و كەوا شڕ و كۆنانەشى زۆر زوو و وەبەر شەقى ئەسپۆن دەدا. هەستی جوانى و پاك و خاوینى. وەكوو خونچە دەپشكووت، گەرە دەبوو، هەلیدەدا. كور و كالى ئاوايى هەستیان بەجوانى ئەو كردبوو، دەوریان دەدا. ئیستا حەفدە سالان بوو كە نیو بانگى بە ولات داگەرا. بەژن باریك و خاو و لاو، لەبار و تەرز، كەپۆ كورت و چەنە قوول، لیوى دەتگوت یاقووتى سوورن. جار و بارە بە خەندەیه كى شیرین ددانە سپیکانى وەدیار دەكەوتن دەتگوت، ریزەى مروارین و دەوریان یاقووتە. چاوى ترووسكەیان دەهات، روون و بریقەدارچەشنى ئاوینەى سیحر و ناز، بەلام هەمیشە مەستی شەپۆلى شەرم بوون. پەریزادى بیوینە و حۆرى و پەرى حەكایەتان بوو. پەریزادى چین و ماچینی بە گەردى پێى نەبوون. كور و كالى شیت و چەواشە ریبازیان لیدەگرت. هەر بۆووەى چاویان پێى بكەوى و ئەویش جاروبار سیلە چاویکیان داتی. كەس لە خۆى رانەدەدى چى تری لى بوى، جگە لە نیونیگایەك. بەلام ئەو خۆشەویستى نەدەناسى، هەر وايدەزانى پیاو هەموو قەلس و توورە و تۆسن و بى بەزە و دلرەفن. بە خەيالى دانەدەهات پیاو میهرەبان و هیدى و لە سەرەخۆ ودلیپاك و نەرم بن. ئەگەر یەكێك باسى بابى دەكرد و لە میهرەبانى و هیمنى ئەو دەدوا زۆر بەسەیرەووە چاوى لیدەكرد: راست دەكا؟! یانى پیاوى واش هەیه؟!!

کاتیک کورپه جحیلله گويسوانه یان ده گرت و راویچکه یان ده کرد. وه کوو داروبهرد سهری داده خست و چاویکیشی لی نه ده کردن. راست بوو له دهروونی دا ده یویست نیگاکانی به دواوه بی. ئه وهش شتیکی سروشتیه، کییه پیی ناخوش بی پیی دا هه ل بلین و تاریفی بکن. به لام سهره رای پیخوش بوونیش ههر شهرمی ده کرد. زور کس رایان ئه سپارد بوو جوابی کهسی نه دابوو. هه همیشه گوپی له و وشه جوانانه ده بوو: حورییه، پهرییه، مه لاییکه دم و چاویان شوشتوو. شایی به خوی ده بوو، وه کوو کوتر قنه ی ده کرد و خوی ده له نگاند، تیده پهری ده تگوت له و دنیا به دانی به. زور دووره، له و خه لکه له و دنیا به. کاتیک کورپه حه یران گويسوانه ی ماله گراوییه کانیاں ده گرت و یاری نازدار به تاسکه تاسک ئاورپان بو ده دانه وه، دهسته خوشکه کانی به سهرهاتی دلداری خویان بو ده گیراوه، پهریزاد سهری داده خست. کیزه کان گالتیه یان پیده کرد و پییان ده گوت:

- درؤ ده که ی؟! یانی تو که ست خوش ناوی؟!!

- بو ئه تو دار و به ردی؟ ئینسان نی؟

ههر چی ده یکرد و ده یکراند کهس بروای پی نه ده کرد. ئاخر چون شتی وا ده بی؟ یانی کهس هه یه ئه وین نه ناسی؟! ئه ویش ته نیا گوپی بو داده خستن و چی نه ده گوت. بلیی رۆژیک بی ئه ویش دلداریکی بی، یه کیکی خوش بووی؟! بزهی شیرینی لیویک و نیگای مهستی چاویک رایچله کینی و وه دله خورپه ی خا؟! ئاخر کچان ئه وینیاں ئاوا پی ناساند بوو. عه لی له هه موو کهس ئه ویندارتر بووه زوری راسپارده نارده بو لای، که چی پهریزاده ههر جوابی نه دابوو. ههر چی ده یکرد نه یده توانی جییه ک له دلی پهریزاد دا بکاته وه. له قه دیمه وه گوتوو یانه: «من بو تو مردوو تو بو من هیچ نه کردوو» پهریزاد به

کني دا تيپه رده بوو نهو سهري دايدة خست ههلي نه دينا. نهو يش شيت ده بوو،
چه واشه ده بوو:

- نهو بابان ويرانه بو چي قهت چاويکم لي ناکا، بزه يه کيشي نايه تي،
ده ليني دار و بهرده. نهو ين تا موخي ئيسکاني ته نيبوو، نازاي له شي. کوره شهر
ميونه کهي جارن نهو هي هه ر ده گه ل پياويکيشي قسه کردبا سوور هه لده گه را.
ئيستا نهو ين وای لي کردبوو، نه گه ر تووشي ده هات، نه يو يست له پر ئاميزي
پيدا بکا. جاري و ابوو به سهري داده هات بچته پيش هه ر تک ده ستي بگري و
رايتله کيني، سهري پي هه ليني و چاوي له چاوي بکا. عه لي لاويکي ناشيرين
و دزيو نه بوو. يه کي زور ئاسايي به هه يبه تيکي پياوانه، به رز و بليند و به شان و
باهو، پياويکي ره ش نه سمه ر که پوي نيراني هه لکه و تبوو. چاوي ده تگوت
چاوي هه لون، برو پان و سميل گه وره. شه يداييه کهي وه کوو گري نيو
ميشه لان هه ر ده هات و پهره ي ده ستاند، هه راو ده بوو. روژ ده گه ل روژ
شه يداتر. چاوه کاني وه کوو پشکوي گر بوون و له ژير سي به ري مژولي دا به
تين تر و گه شتر ده بروو سکانه وه. ماوه يه ک بوو، په ريزاده ستي ده کرد نه گه ر
عه لي نابيني ده ليني شتيکي لي ون بووه، روژ دوايي نه ده هات. سه ره گيژه ي
ده گرت، بو چي وايه؟! زوري له خو ي ده پرس ي نه کا؟! به لام نابي، نهو بيره ي
له خو ي دوور ده کرده وه. نانابي دل بداته کهس: نهوه درويه من که سم خوش
ناوي. بو خوشي ده يزاني راست ناکا. ورده ورده خوشه ويستي به سپايي جي
خوي ده دلي دا کردبووه، هيلانه ي ته ني بوو. تاخودا و راستان له سه ر چاكي
تووشي يه کتر بوون. روژي چوار شه ممه داوه ت ده گه را، ره شبه له ک گير ابوو،
زه رد و سوور تيکه ل ببوو، هه وای گورانييه که گورا، داوه ته کهش بوو به سي
پيي. په ريزاد تاويک بوو، هه لده په ري چه ند کهس چوونه ده ر، عه لي تا نهو

دهم لهولای داووته که هه لده پهری لپی نیزیک کهوته وه. که ژال کهوته دهستی
عهلی، دهستی ئه و لای که ژال پهریزاد بوو. عهلی به گوپی داچرپاند:
- که ژال گیان بچو دهری، ههرچی بتهوی دتهدمی.
که ژال پیکه نینی دههاتی:
- کا عهلی بهرمووریکی شیلانم بو نه کپی ناچمه دهر.
عهلی گوتی:

جا ههر ئه تو و بهرموور ئه ی به ههر تک چاوان.
که ژال چو دهر، عهلی کهوته دهستی پهریزاد ئه ویش ویستی بچیته
دهری. به لام دهست نه گرتن له لای کیژ و لاوان کاریکی دزیو و ناشیرینه.
کیژه که دهستی ده گری، ئه گهرپی خوش نه بوو گهرپک هه لده پهری و
ده چیته دهر. پهریزاد به شهرمه وه دهستی گرت، عهلی سوور هه لگه رابوو، دلی
دهیکوتا، ده تگوت له قه فیزی سینهی هاته دهر. چاوی لیده کرد، له
خوشییه کی بی برانه وه دا نوقم ببوو. به بزه یه کی شیرینه وه ده پروانی
چاوه کانی به به خته وه ریکی قوول دهر وو سکانه وه. ئاخر ئه وه عهلی یه، دهستی
پهریزادی خوشه ویستی له دهستی دایه، راسته یا خه ونی ده بینی؟! ئه وه
هینده به خته وه، هینده خوشه خت هه لده پهری؟! ئه و جار نامری، ئاواتی
ئه وه بوو ههر نه بی گهرپکی ده دهستی دا هه لپهری ده تگوت پهریزادیش له وه ی
ده دهستی عهلی دا پی ناخوش نیه، وی ده چی پیشی خوش بی. مسته فا
شه شه دهنگی هه لینا.

چاوت ئه ستیره که ی روزپه هلدی ده گه ل گه لاویژی
قه ستیه به چاوان بمکوژی چاوت ئه ستیره ی سه حهری
هه لدی له بیژینگ به سه ریکوشتمی قه تاره که ی سه ری

مستهفا شه شه هوای داو ته که ی گوړی دیتی په ریزاد که وتوته دهستی

ع هلی،

مرخی لی خوش کرد. دلنیا بوو عهلی هه رچی ده گیرفانی دایه دهیداتی.
دهستی پیکرد:

ده گه ل تومه عهلی لاوله به ژنت ده کهم سلاوه

لفک و سورانیت بلاو ده دهستت دابه له ک چاوه

به له ک چاوه خاو و لاوله په ریزاده و پهری ناوه

بسکی لووله وه ک لاولاوه خه دهنگی له دلان داوه

به ژنت دلان ده بزوی نیکولمت یاقووتی ده نوینی

چاوت وه ک چاوی شه هینینه کا عهلی بتره نجینی

عهلی ئه ورو به ختت یاره ده دهستت دا شده لاره

زولفی میسالی ره شماره خودا بنووسی لیت چاره

خودا بو یه کی داناون له بهر چاوانی راناون

هه ر دوو شلک و تازه لاون هه ر بو خوی ره سمی کی شانون

دهنگی ده هو ل نه و کابایی ده گه ل دوستان نه کهن لایی

مباره ک هه له هله و شایی نالیم به ندان به خوړایی

خو بخورینه له منت که ویله وه ی زیاتر چت لیم دهوی

ده قاسپینم وه کوو که ویماندوو نابم هه تا شهوی

عهلی دهستی ده گیرفانی نا، چند دراوی له گیرفانی دابوو هه مووی

ده رینا و بو ی هاویشت، شایه ر دراوه کانی هه لگرت هوه و له باخه لی نا. کور گه ل

له حه یفی عهلی ده تگوت قه لشین کی ژه کان به چاوی پر مانا چاویان لیک

ده کرد، لاوله کان به حه سره ته وه ده یانروانی، به لام ئه وان ئاگیان له کهس

نه بوو. دلیان به ئاهه نگیکی هاوبه ش ده یکوتا، خوینی گه رمیان پر تین و تاو له

دهماران ده گهرا. له پر گهړې داوت بهر بوو، دهستيان ليک هه لپرا هر
 يه که بو لايه ک روښتن. خهونی عه ليش دوايي هات وه ک هه موو شتيک.
 هيچ شتيک نه به دی نيه. خوښی و ناخوښی، له ززه ت و دهر د، جوانی و جحيلي
 ته نانه ت ناحه زيش. روژيک دی نه هه موو جوانيه ی پهريزاد له ناو ده چی.
 نه ویش وه کوو ناحه زه کان پير ده بی، جوان و ناحه ز وه ک يه ک دینه وه، زه مان
 هه مووان وه ک يه ک ليده کا. به لام عه لی باوهړی نه ده کرد پهريزاد ناحه ز بی،
 پير بی. ژيان نه به دی نيه، وهرزه کانی ژين يه ک به دواي يه کدا دین
 وراده بوورن. مه به ست نه وه يه بژی و بزانی بو. کی ده زانی له پشتی نه و ساته
 کورت و دريژانه چ چاوه نواره؟! ته نيا ده بی خو نه دؤرپنی و تاقه ت بینی و
 مه به ستیکت هه بی و پي به پی تالاييه کان، دهر ده کان، خوښی و ناخوښی بژی
 و دهوام بینی. عه لی وه ک شيتيک سه رسام ده پروانی. به ره و پياوه کان
 هه لکشا. پهريزاديش به ره و هاوالانی بوو. بو خوښی نه یزانی بو چی پی خوښ
 بوو چند سعاتی دی هه لپه رپبا، بی برانه وه دهستی له ناودهستی عه لی با و
 داوه ته که دوايي نه هاتبا.

کورد له هه موو روژی هه وتوو دا ده چي ته سه ر قه بران، ده گری و شين
 ده گيړی، سه ردانی مردووه کانی خو ی ده کا. ته نيا چوار شه ممؤ روژی شايی و
 شادی و چل دانه گرتنه وه و چوونه سه ر گور و چاک و پیرانه.

له به یانی را ده چنه سه ر قه بران و شادمانی ده که ن به ته قه ی ده هو ل و
 زور ناو بلویر و شم شال هه تا ئيواری روژ دره نگان، نه و سا به ره و مال ده بن، تا
 چوار شه ممؤ يه کی دی و سه ر چاکی کی دی.

چاکی کللوره دار جيی داخواز و مرادان بوو. هر که س ده ردی کی با، یان
 مرادیک، ده چو سه ری و داواي خو ی پی راده گه یاند و مرادی لی ده خواست.
 بو يه ش پيان ده گوت چاکی کللوره دار چونکی داریکی بووزی گه وره ی له سه ر

بوو له بهر پیریان به ژنی کللوربوو. داره که هیڼده نه ستور بوو، چوار کهس ده ستیان پیک گرتبا لپی نه ده گه یشتنه وه. له بهر پیریان لک و پوپی زورتیان ویشک بوون، به لام هیشتا هیڼدیک له سهر لک وچلووکی زیندوو بوون و گیانیاں له بهر دابوو. له سهر لقیکی تهړ و شینی دوو کوتره باریکه هیلانیه یان کردبوو. هه میسه نه وه ده مانه ی جووچکه یان هه لده فراند هه ر به ته نی به جووت ده مانه وه. نه وانی دی په ر ه وازه ده بوون و ده ر ویشتن. خه لکی نه وه جووته کوتره یان وه کوو داره که لاپیروژ و موباره ک بوو. قهت له بهر خه لکه که هه لنه ده فرین و سله یان نه ده کرد، که سیش ده ستی نه ده کردنی و هه لینه ده فراندن. خه لکی له قه دی داره که توپکلیان لیده کرده وه و بو موتفه ر ک ده نیو سه نیر و بالنجیان ده خست. عه لی چند جاری چوو بوه سه ری و نیازی لی خواستبوو به لام پیر خدر تا نیستا چ ولامیکی نه دابوو. راسته چاک و پیر جپی نیازن به لام تا خودا شتیکی نه وی، کی ده سته لاتی هه یه؟! خه لکی ناوایی ورده ورده به ره و مالان بوون. عه لی بو لایان هات و له بن داریکی دوور و نیزیکی په ریزاد راوه ستا. په ریزاد دیتی عه لی له وی راوه ستاوه. دیسان سه ری داخست له خوی دا نو قم ببوو. خه لک به سواری عاره به و گویدریتژ و یه کسمان به ره و دی بوون، عه لی ماوه یه کی دوور و دریتژ له وی ماوه.

مانگ ورده ورده له دوندی شاخه به رزه که هه لکشا. جوانی ده هات له ژیر تاریکایی ون بی و جوانیکی دی دنیا دابگری. شه و، دنیا ی تاریکایی و تریفه ی مانگ، تارمایی وسام. له میژ بوو له وی راوه ستا بوو، گه وره و بچووک به ره و مالان بوون. تاق و لو چرای ناوه دانی گرشه گرشیان ده هاته چاو. به خه م و شادی تیکه لاه وه به ره و نیو دی که وتنه ری.

(۳)

۴۱

چاوهی دیدار، کانی قولقوله جیی دیداری کیژ و لاوان، ژوانگهی گراوی و کورپه‌حیرانان. کچ جه‌ره‌ی سوور له سهر شانی به له‌نجه و لار به‌ره‌و کانی تیپه‌ل ده‌بوون و دل‌داریان له خوار رییه چاوه‌نوار که ههر نه‌بی چاویکیان پیک بکه‌وی، یا تاویک پیکه‌وه‌بدوین. پهریزاد ماوه‌یه‌ک بوو عه‌لی نه‌دی‌بوو، بو خوشی پیی سهر بوو، بو چی له به‌رزه‌ینی وه‌لاناچی؟ نیاز به دیتنی، هه‌ست پی‌کردنی، جیی هه‌موو شتی بو گرت‌بووه. به‌هیوای دیتنی جه‌ریکی هه‌لگرت و به‌ره‌و کانی بوو. عه‌لی له میژ بوو له‌وی چاوه‌روان بوو. دیتی پوله کچی‌ک وه‌کوو کوتر به گمه‌گم و له‌نجه و لار به‌ره‌و کانی دین. پهریزادیش ده‌گه‌لوان بوو، ده‌تگوت خهرمانی گولانه. هیندی‌ک هه‌لکشا. کیژه‌کان له زارکی کانی خهریکی گالته و گمه‌بوون. قریشکه و زایه‌له‌ی پی‌که‌نین و شلپ و هورپی شه‌ره‌ئو تی‌که‌ل ببوو. عه‌لیش دوور به دوور ده‌یروانی. به بیانووی ئاو خواردنه‌وه به‌ره‌و کانی چوو. به دیتنی عه‌لی کیژان بی‌ده‌نگ بوون. سلاو و ماندوو نه‌بینی کرد. کچان به گهرمی جوابیان داوه. گوتی:

- چورپیکم ئاو ناده‌نی؟! -

که‌ژال جامیکی ئاو پر کرد و دایه‌ده‌ستی. عه‌لی به بیانووی ئاو خواردنه‌وه خوی مه‌حته‌ل ده‌کرد. تا بتوانی به سیله‌ی چاو ته‌ماشای پهریزاد بکا. کیژه‌کان تی‌گه‌یشتن، بوو به‌فیشق و هور و پی‌که‌نین. پهریزاد خیرا جه‌ره‌که‌ی پر کرد و وه‌ری‌که‌هوت. که‌ژالی ده‌سته‌خوشکی وه‌دوای که‌وت:

- کچی ئه‌وه بو به جیم دیلی؟ -

عه‌لی ههر هه‌نگاوی رویشتی نه‌بوو. دیتی پهریزاد له به‌روی وا زوو روپی. به‌شه‌رمه‌وه دوور و نیزیک به دوایان داچوو. که‌ژال:

- پهریزاد عه‌لی ههر به دوومانه‌وه.

پهريزاد جوابي نه داوه، ته نيا سهري هه لينا و ئاورپيكي لي داوه. عهلي بهو
 ئاوره دلخوش بوو. ههنگاوي توندتر بوون، لييان نيزيك بووه. له بيانوويه ك
 ده گهرا سهري قسان بکاته وه و داخوازه كه ي بلي. پهريزاد تيگه يشتبوو،
 ئاره زووي له وه بوو له په نايه ك، له په سيويك ده گهلي به ته نيا بي. ئيستا له بهر
 كه ژال شهرمي ده كرد. دوور و نيزيكي دي به پرمه ي كه حيليكي ئه غيار
 بوونه وه، ديتيان ميرانى كورپى مووساخان به خو ي و ئه سپه كوئيته كه يه وه دوور
 و نيزيكيان دي. پهريزاد ده يزاني ئه گه ر بيت و ميران بزاني عهلي به دووي
 وانه وه و له بهروى هاتووه وا به ساني له كولي نابيته وه و تووشي ته شقه له يه كي
 ده كا. به كه ژالي گوت:

- بچو داوه و به عهلي بلي دوور كه ويته وه.

كه ژال سي چوار ههنگاو چووه داوه گوتي:

- كا عهلي بگه رپوه. ميران بگاته ئيره ده يكا ته هه لالا.

عهلي گوتي:

- من چ ترسم له ميران نيه.

كه ژال گوتي:

- تو خودا وه گه ري، پهريزاد نايه وي تو چت به سهر بي.

به بيستني نيوي پهريزاد عهلي دوو سي ههنگاو ههلكشا و به ره و لاي
 خوارى چوو. ميران گه ييه لايان، ديتي كه ژال و عهلي پيكه وه قسان ده كهن،
 وايزاني كه ژال و عهلي دوستي يه كترن و بو يهش دلي چ ختو كه ي نه كرد. له
 ميژ بوو ميران مرخي له پهريزاد خوش كردبوو. له دهرفه تيكي ده گهرا به ته نيي
 وه گير كه وي. ئه ويشي وه كوو ئاو و گل و بهنده ني مي رگه به ئي خو ي ده زاني.
 نه ك هه ر پهريزاد ته واوي كيژ و ژني ئاوايي، ته واوي خهلكي ئاوايي، گهوره و
 بچووك. هه موو ئي وي بوون. كوشتباني، بريباني، كي ده يو پرابلي له ل. چند

جاری دایکه دهلال لی راسپارد بوو، پهریزاد هر جوابی نه دابووه. چهندجاریش سهر ری لی گرتبوو. بهلام پهریزاد هموو جاری هر دهیگوت: نا. ئه ورپوش دهیزانی داواکهی هر ئه وهیه، له وهی دهرسا به دیتنی عهلی وهشک کهوی و ئه وهسته زمانهش تووشی گونگه لیک بکات. میران لاویکی کهله گت و لاواز، چاوی مه ری، برژانگی کال، که پوی کورت و رهنگ و رووی سوور و سپی و مووکال بوو. لاویکی ناشیرین نه بوو، له میژ بوو ئیشتیای له پهریزاد بوو، دهیویست به هر فیلیک بی ده داوی خا. ئیستا دهیدی پهریزاد ئاوا بی مه یله، رقی لی هه لگرتبوو. رهنگ بوو ئه ویش وه کووبابی حهره م سهرای دانابا، له وانهش بوو بیکاته خاتوونی نیرگی یان وه ک یه کیک له ژنه کانی ئه نده روونی بو ماوه یه ک رایبگری. ئیستا قه لس و تووره له پیشی راوه ستا بوو، له هه لیک ده گه را ژه هری خوی برپژی، له بیانوویه ک ده گه را. وه قسه هات.

- کیژی ماندوو نه بی.

پهریزاد سهری داخستبوو، وهلامی نه ده داوه. میران رووی تیگرد و گوتی:

- هه تا کهنگی جوابم ناده یه وه؟ بو چی راسپارده کانم هه روا دهنیری وه؟ پهریزاد رهنگی به رووانه وه نه مابوو. زه رد هه لگه را وه کوو به هی پاییزی، سهری هه لینا و چاویکی لیگرد و سهری داخسته وه، بی هه ست و خوست. خان گوتی:

- بو له من زیاتر میرد به کی ده کهی؟! ها بو چی مهقت له خو برپوه؟! بو چی دهنگی ناکهی؟! ده تکم به خاتوونی نیرگی، ده تکم به خاتوونی ته واوی ناوچهی مه رگه وه ر. هر چی زیر و زیوه ده یخمه ژیر پیت. چ جوانه له و دنیا یه بوت دینم. ده لیم کیها ئاوریشم و کیمخوایه له تاران و ئه ستانبول

رابوت بئین. ده تکه مه خاتوونی ته واوی ژنانی نه و ئاویانه. ها بو چی دهنگ
ناکهی؟! ده بلی. زمان هه لپچره. په ریزاد گوتی:

- خان نه من قابیل به تو نیم، «کهنگر و قوماش نابنه یولداش» نه من
کچه شوانیکم، نه تو بهگ و خانی. نه من ده بی میرد به گوندییه ک،
شوانه ویله یه ک، وه رزپرک بکه م، نه من چی و تالار و باله خانه ی بهگ و خانان
چی.

میران گوتی:

- نه و قسانه پوچن. تو قابیل به ده رکی شایانی، له و ناوچه یه دا کی له
تو جوانتره، کی له تو ته رزتره، نه تو قابیلی ماله شای.

میران هه ر نه رمی ده کیشا تا قسه یه کی لی بزانی، جاری خوی پیاو چاک
کردبوو. په ریزاد گوتی:

- خان نه من بو تو نابم «سوار و پیاده نابنه ئاوالی رییه»

میران گوتی:

- نا یانی چی؟ من ده لیم، نه گه ر به خوشی جوابم ده ده یه وه، نه وه باش،
ده ناده ستور ده دم پیل بگرن و به زوری ره وانهی قه لایه ت که ن. به سه،
ئیدی خو ساز که چند که سان ده نیرمه لای بابت، هه ر نه ورؤ و سبه ی. وا باشه
ده ست له و که له وه کیشییه ت هه لگری و چی دی جوابه جه نگیم نه که ی.

په ریزاد گوتی:

مه گه ر که لاکم به رنه قه لایه. ده نا قه ت به زیندوویی و به دلخوازی خوم

پییم تی نانیم.

میران گوتی:

نه وه قسه ی ئاخریته.

گوتی:

- هەر ئهوه يه پيم گوتى:

ميران قه مچيه كهى به هه موو دهمايه خوئى دا هينايه و ده گه ل و يره ي
قه مچى پهريزاد كه وته عه رزى. كه ديسان قه مچيه كهى دا هينايه وه له پر له
پشته وه را يه كيك قه مچيه كهى گرت. ئاورى داوه ديتى عه لى يه. قه مچى له
ده ستى راپسكاند، ديسان دا يهينايه وه. عه لى قه مچيكه ي گرت و له ده ستى
ده رينا. ميران گوتى:

- به تو چى سه گ باب، نه كا تو كه له گاي ئه و كچه تيوه ي؟ ئه وه له بهر
تويه جوابى من ناداته وه.

عه لى گوتى:

- خان ئه وه ئه توئى كه له گايه تى ده كهى نه ك من.

- هه تيوه دم رووته، خوئرى وه كوو تو قسه ي وا ده كا.

- خان بو ئيمه به شه ر نين؟!

پهريزاد گوتى:

- عه لى تو برؤ كارت به و قسانه نه بى.

ميران:

چاو له سه ريشى ده كاته وه. زورت خه مه؟ جا بزانه چونت داخ به دليوه
ده نيم. شه رت بى به په ندى سياتان هه لينم. ده بى بو حه وت پشتوو ته نبى
كه م.

عه لى سوور وشين هه لگه رابوو، پهريزاديش به ترسه وه ده پروانيه ئه و
ديمه نه. له ترسان و له تاوى عه لى ئاگاي له زانى پشتى نه مابوو. كه ژال
هينديك له ولاتر راوه ستا بوو، به خه مبارييه ده پروانيه پهريزاد. ميران ركيفى
له ئه سپه كهى داو به غار روئى. عه لى قه مچيكه ي فريدا و گوتى:

- پهريزاد ئيستا ده لى چى؟

پهريزاد گوتى:

- كا عهلى من كارم به تو نيه، بو چى خوت لهو كاره وهردا؟

عهلى گوتى:

- پهريزاد بو چى بير ناكه يه وه ئه و خوږييه نه تهنيا تو، باب و كهس و كارت ناپاريڙى و ناهيلى. ههر چند ئيستا كاتى ئه و قسانه نيه، بهلام ئه و ناپياوه بى كاررانا وهستى. له وان هيه تووشى كيشه مان كا. ئه من له ميڙه توم خوش دهوى. ئه گهر ههر له گوشه يه كى دلت دا جيم هه بى ههر ئه وهنده قوژبنىكى بچووك، به خته وه رترين ئينسانى سهر زهويم و گيانم له ريت دا بهخت ده كه م. ها ده لى چى؟! سهرت هه لى نه روحم به قوربانت بى.

پهريزاد سهرى هه لى نا. خوشه ويستى و خه م و په ژاره و نائوميدي له چاوه كانى هه لده رڙا. ده يزانى خانى نيږگى وا به سانى دهست هه لئاگرى و له وان هيه عه ليش له وتوله يه بي بهش نه بى.

له وان هيه هه لكوتنه سهرى و بيكوژن. بهلام ئه گهر بيتوو عه لى ههر ئه م شه وه هه ليگرى و بچن بو ولاتىكى دى خو چى پى ناكرى. ئه وده م چى له دهست نايه به شه رمه وه گوتى:

- عه لى منيش توم خوش دهوى.

عه لى له خوشيان، له سوئ و هز و تامه زرؤيى دا، به و په رى خوشه ويستيه وه گيانى كه وته بهر شه پولى شه يدايه وه بو خوشى نه يزانى ده لى چى:

- هه ي روحم به قوربانت بى، هه ي له سهرت گه ريم. ئه م شه و بابم ده نيږم، نا هه ر ئه م شه و ماره ت ده كه م، سبه ينى بار ده كه ين، ده رؤين.

پهريزاد گوتى:

- عهلی ده ترسیم به لایه کت به سهر بیئی. ئەو پیاوه دلره و بی به زه ییه. خو خودا و پیغه مبه ر نانس، شهرمیشی به عهبدان نیه. به یاسای خحه نجهر و شیرى ده کا. له وانه یه بتکوژی، و تۆله مان لی بکاته وه. من نامه وی تۆ له ریى مندا بکوژی. ئە گهر ماره شم که ی له وانه یه بتکوژی، بۆ کیهه مه لا ده ویی ماره مان کا. منیش ئە وه به باش ده زانم ئە و شه ولیره برۆین ده ترسیم، زۆر ده ترسیم. واباشه ههر ئیستا به باب و دایکم بلیین ئە وانیش ئاگادار بن. عهلی گوتی:

- منیش ئە م شه و بابم ده نیرم، ههر چی پیان باش بی وا ده کهین. پهریزاد گوتی:

- ئە گهر باب و دایکم دایانم ئە وه باش، ئە گینا ده گهلت دیم بۆ ههر کوی بمبه ی، دیم. عهلی گوتی:

- وا باشه سویند بۆ یه کتر بخوین، بۆ ئە وه ی کهس نه توانی لیکنان کا. که ژال که تا ئە و دم بیده نگ راهستا بوو خیرا چوو بۆ مزگهوتی قورئانی بیئی.

عهلی و پهریزادیش چوونه سهر کانى و دهست نوژیان هه لگرت. که ژال قورئانه که ی هیئا. عهلی و پهریزاد سی جاریان دهست پیدادا. ئە گهر بژین ئی یه کتر بن و ئە گهر مردن ئی گلی.

ئیستا یه کتریان ده دی، به شهرمه وه چاویان لیکن ده کرد. ده ستیان وه کوو پشکویه کتری گرت. به نیگا هه زاران قسه ی نه گوتراویان پیکتر گوت. رازی دلیان بۆ یه کدرکاند. که ژال وه خو ی هیئانه وه: - رۆژ درهنگ بووه خیراکهن.

لیک هه لبران. عهلی به ره و نیو دی و کیژه کان بو مالی. یه کهم ته مه نی دلداریان له چاوتروو کانیک دا و له چهند ده می کهم خایه ن رابوارد. رۆژ درهنگان به ره و شه ویکی پررووداو هه لکشا، شه و هات. وسوو شوان گوچان له سه ر شانی سه گورگه کانی ده گه لچهند سه ر مه ر و بز ن به ره و مال هیناوه، له ده رکی را هاواری کرد:

- ئافره ت..... ئافره ت.

ژنه که ی ده ر په ریه ده ر، حه یوانه کانی ده ئاغه لی کرد. وسووش ده ست و دم و چاوی شوش ت و که لاشه کانی له ده رکی را داکنند و له سه ر لباده که دانیش ت. هه رای کرد:

- په ریزاد هیندیگ ئاوی خواردنه وه بینه.

په ریزاد تاسیکی پر کرد له ئاو و بوی هینا. خه جی هاته وه ژوور، شله ژا بوو. وسووزانی شتیک قه وماوه، گوتی:

- ژنی ئه وه چ بووه، بو چی وا بزرکاوی؟!

خه جی به سپایی لپی نیزیک بووه و له لای دانیش ت. به دهنگیکی نه رم هه ر هینده ده بیسترا و نه ده بیسترا گوتی:

- پیاوه که خراپمان به سه ر هاتووه. ئه گه ر شتیککی نه که ی ئابروو حه یاشمانی تیداده چی.

وسوو گوتی:

- دا دهنگ هه لینه و جوان قسان بکه بزانه چی بووه.

خه جی دهنگی هه لینا:

- جا چ بووه میران ئه ورۆ پیشی به په ریزاد گرتووه، ئه گه ر عه لی مام

عه ولای نه بایه، په ریزادیشی ده کوشت و په ندیکی به سه ر دینا.

وسوو گوتی:

- دا مهيكه هه لالا. پهريزاد وهره بزانه، چۆن بووه ئاوام بۆ بگيريه وه.
پهريزاد سهر له بهر رووداوه كه ي بۆ گيرايوه. وسوو شوان هينديك راماو
ئهو جار گوتي:

- جا چاره مان چيه؟ خو ئه گهر ئه و كچه تيويه به ميردش بدهين
ميران دهست هه لگر نيه.
خه جي گوتي:

- عه لي له ميژه داواي پهريزاد ده كا. ئه گهر تو رازي بي دهيدهين بهوي
با زني خوي بهري و بروا، ههر كوي ده چي با بچي.
گوتي:

- خو عه لي كورپكي خراپ نيه، به لام ئه گهر ميران دهست هه لنه گري
ههر تكيان بكوژي و پهنديكيان به سهر بيني چي؟ دياره ئيمهش بي بهش
نابين.
خه جي گوتي:

- ئه م شهو قهوله مام عهولا بيته خواز بيني پهريزادي. ئه گهر كچه ي
دهديه ي ئه وه ده گه ل وي ته گبيري ليده كهين، رييه ك ده دوزينه وه. ئيستا
شيو ي دينم. پاروويه ك نان ده خوين، له وانه يه زوو بين.
بانگي خهوتناني تازه دابوو، مام عهولا وه ژوور كهوت. پاش من خوش و
تو خوش داخوازه كه ي راگه ياند. وسووش گوتي:

- وه لالا من عه ليم پي كورپكي خراپ نيه. وه كوو ئه ولادي خوم خوشم
دهوي. به لام ئه و ميرانه ي من ده يناسم خو وا به ساني دهست به ردار نيه. بيت
و بزاني پهريزاد م داوه تيخوم و خاو و خيزانم له دهستاني ناحه سيينه وه. ئه گهر
پهريزاديشي بدهمي پاش يه ك دووسالان به ره لالاي ده كا. ههر ئه وهنده تالبي

تیر ده بی. خودا ده زانی دوايي چي به سهر يني، نازانم وه لالا نازانم بليم چي و چاره مان چيه؟

مام عهولا گوتي: نه گهر پهريزادي بدهيه عهلي ههر سبهيني به دزي مارهي ده كهين به شهویش ده يگويزينه وه، ههر به دزي با كهس نه زاني، برؤن بو ههر كوي ده چن با بچن، خودايان ده گهل نه گهر ديمان ههر دوس بهرداري ئيمهش نيه، له دواي وان ئيمهش بارده كهين و ده چين بو ولاتيكي دي. خو ئيمه رسقمان به كوله وهيه. قهره و ره شايي خوژه وي و داهاتي نيه له و خاكه نا له جييه كي دي. ها كاك وسوو به راي توش وا نيه؟
وسووش نهو قسانهي په سند كرد. خه جي هاته ژوور. هينديكي ميوز و گويز بو دانان، نه وان خه ريكي خواردن بوون. يه كيک له پرا وه ژوور كهوت و گوتي:

- مام عهولا بگهيه مالت ويړان بوو.

مام عهولا رهنگي به رووه نه ما زاني شتيكيان لي قهوماوه، گوتي:

- مال ويړان قسان بکه بزانه چ قهوماوه؟

كابرا گوتي: جا چ نه بووه. به چند كهسان عهليان وه بهر خه نجران داوه. نه وه له كولاني كهوتووه.

مام عهولا به ههر تك دهستان به خوي دادا:

- ههك سهلاو قهت كهسم نه ما، كوينت ده بهر كردم عهلي، پشتت

شكندم، مالويړان خوم، كوره ميران كاري خوي كرد.

عهلي له كولان كهوتبوو، چند كهسي تيها لا بوو. غهله بايي ههستا،

خه لك له مالان هاتنه دهر به ره و كولانه كه هاتن، هه مووي به و رووداوه يان

زانيبوو و خيرا خويان گه يان دبووه وي. له شي شه لالي خويني يهك به مهيداني

كهوتبوو. مام عهولاش له تاوان پشتي چه ماوه به كومه كوم به ره و مه يته كه

چوو. وسوو شوان گرتبووی تا نه کهویتته عهرزی. عهلی ئیستا روحی له بهر دابوو به دیتنی بابی گوتی:

- بابه پهریزادیان دامی؟

مام عهولا له گابووری دا، خوئی گه یانده عهلی و له ئامیزی گرت:

- رۆله گیان، کهس و کارم، پهریزاد ئی توئه، تو نابی بمری. ههر ئه ورۆ و

سبهی بووکی سوورت بو داده به زینم.

به بیستنی ئه و قسه عهلی بزهیه کی هاتی، سه ری به لا دا کهوت و گیانی ده رچوو. مام عهولا به دهستی خوئی چاوه کانی لیک نا. خه لکه کهش به چاوی پر گریانه وه ده یانروانیه ئه و دیمه نه. ژن و کیژی ئاواپی که ئه وه یان زانیبوو خوئیان گه یاندبووه سهر مه یته که. بوو به قور پیوان، باب ئاگای له کورپی خوئی نه ما. پهریزاد ئه و کاته ی مام عهولا و بابی وه ده رکه وتن حۆل ببوو، عهلی چی به سهر هاتوو؟ ئه وه پرسیاریک بوو له خوئی کرد. میران کاری خوئی کرد، ههر شه کانی له خوړایی نه بوو. به لام خو ئیستا شه ویکی به سهر دانه هاتووو چون؟! له گابووری دا، دایکی هاته لای و دهستی ده ستۆی کرد:

- کچم ئینشاللا چی لی نه هاتوو، مه ترسی، رۆله نامراده کهم، کیژه چاره ره شه کهم.

پهریزاد ئیدی گوپی له و قسانه نه بوو خوئی ده دیت له سهر مه یتی عهلی قژی ده رنیته وه، عه لیش بو هه میشه چاوی لیک ناوه. فرمیسه که کانی رژانه سهر گۆنای وه ک بارانه، ئه وینی ماوه یه کی دوور و دریژی وا به سانی له ناو چوو، دلداری ده خوین گه وزی و له بهر چاوی له ناو چوو. ههر چه ندی دایکی دلخۆشی ده داوه پتر ده گریا. به هاتنه وه ی بابی قسه که ی لی وه راست گه را. عه لیان که شوست ههر چی کردیان خوینی رانه ده وه ستا، به خه نجه ران ته واوی گیانیان ئه نجن ئه نجن کردبوو. لۆکه یان ده که لینی برینه کانی

ناوکفنیان کرد. پهریزاد چۆ سەر مهیته کهی، بۆ وهی بۆ ئاخر جار بیینی. رهنگی وه کوو بههیزهرد هه لگه رابوو. لیوه کانی شین شین بوون. قژه تهره کانی رژابوو نيو چاوانی، نه یانهیشت بۆ لای بچی. له پر بی هوش و ئیختیار کهوت. به چند کهسان هه لیانگرته وه و بردیانه ژوور. پرسهی عهلی تهواو بوو. تاق و لۆ سه ره خۆشی کهر دههاتن. کهس نهیده و پرا چ بلی، مه گهر نیڕ و می، گهوره و بچووک ملکی خان نه بوو. دیاره کهس ناتوانیچ بلی. خان خانه و ساحیبی هه موو شتیك و هه موو کهس. قه ده ریک بوو دنیا بیدهنگ بوو. میرانیش جاری خۆی لی بی ساحیب کردبوو. وسوو شوان پهریزادی راگویتبوو بۆماله خزمیکی دووری خۆی، ئیستا چند مانگ بوو لهوی بوو. شهویك خه جی گوتی:

- کابرا هه تا کهنگی پهریزاد لهوی بی، بۆ ناچی له دووی؟ بچۆ له دووی. وسوو شوان گوتی:

- بلیی دیسان میران وه خۆ نه کهوی؟ ده ترسیم ئه و کچه تیوه بیته وه ئه ویش دیسان دهست پی بکا و لیمان وه خۆ کهوی. خه جی رازی کرد بچی له دووی کچه کهی. ئیستا مانگیك ده بوو پهریزاد گه رابوو مهالی و کهس نهیدیوو، به لام خۆ نه ده کرا تا ئاخری عومری هه ر له ژووری دابی، خۆبهندی نه بوو. ورده ورده دهستی به هات و چۆ کرد. ده چۆ لای دهسته خوشکه کانی، ده چۆ سهر کانی. میران به هاتنه وهی پهریزادی زانیوو، به لام خۆی مات کردبوو، له هه ل ده گه را. رۆژیک پهریزاد خه ریک بوو ده وه و وردهی له نیو قه لاغ ده ردینا، که لاره ی پر کرد له ورده و هینایه ده ر. میران دوور و نیزیك بۆ لای ده هات. پهریزاد خه جلا به شله ژاوی خۆی ده ژووری هاویشته وه، سه عاتیك دوایه ش دلی هه ر ده یکوتا ونه ده هاته وه سه ره خۆ، میرانیش به دیتنی پهریزاد دیسان ئاگری گرت. رۆژی هه ر له ده ور

وبهري ماله وسوو شوان دهخولاره. وسوو شوان كه به وهيزاني، ديسان كهوته بيري باركردن و راكردن له نيږگي، شهويك وسوو و خهجي قسهيان دهكرد. ديسان باسي باركردن و راكردن له نيږگي بوو. قهراريان دانا سي شهوي دي بار كهن. پهريزاد گويي لهههموو قسهكان بوو. پاش مهرگي عهلي ههميشه بيدهنگ و مات دادهنيشت. ئيدي كيژهشاد و بي خهياههكي جارن نهبوو، غهمي مهرگي عهلي تهويان تهو ديو تهو ديو كردبوو. بيري داهاتوو، بيري دلداريكي ناكام و كهه تههمن، تهوينيكي بي تهنجام. ههر چند لهوماويه دا دهتگوت هيمني يهك، هيوريك به گياني وهه بووه، وهكوو جارن نهماوه، دهليي به خههه كه راهاتوووه. ورده ورده گهرد و توزي فهراموشي به دلي وهه بووه. ياد و بيره وهري تال و ناخوشهكان له ناو ناچن، تهنيا ورده ورده گهرد و توذ دهگرن، ههر دهمينن بهلام كالترنهوه كووه ههوهلي.

شهو راشكا. تهستيره به ترووسكه ترووسك له سهه سهري دهزرووقانهوه، مانگ بههوه نيوهراستي ئاسمان ههلكشا، چاوهكاني قورس بوون. له دهلاقه كهوه مانگ له پيش چاوي ون بوو، خوي ديت. له نيو ميشه لانه كهي دم چومي بي خهه و خهيال ههلهدهكشا وبه بهستيني چههه كه دا دهرووي. له پر ميران بههوه رووي هات، خوي لي لادا. بهلام تهوههه دههات ههتا خوي گهياندي. ميران له پيشي چهقي بوو و بيدهكهني. پهريزاد بيوريكي پي بوو، ههلي هيئاو به ههموو دهمايه خوي دايهينيابه سهه و سهكوتي ميران. خويني بهسهه و گوپلاكي دا دههاته خوار بهلام نهدهمرد، بيدهكهني و قاقاي ليدهدا. ديسان هيږشي بو دينا. پهريزاد چند جاري دي بيوره كهي داهينيابه، كهچي نهدهمرد. له ترسان له خههراپهري ههموو گياني شهلالي ئارهقه بوو. لاي بهياني بوو، نه ميران لهوي بوو نه ميشه لانه كه، زوري شوكري خوداي كرد.

چەند رۆژ بوو دەستە خوشکەکانی دەهاتن و دەیانگوت: با بچینه پووشکان.
ئەویش قەولی پێدان دەگەلیان بچێ. بەیانی کێژ هاتن و گوتیان:
- ئەدی تۆ نایە؟!

دایکی بە سرتە پێی گوت:

- رۆلە بچۆ باشکی نەکەن، نە وەک ئەو پیاوکۆژە پێ بزانی.

ئەویش دیتی راست دەکا، با ئەو دوو رۆژەش کەس شکی نەکا، هەتا بار
دەکەن، پەریزاد دەستی دا کەندر و بیوریک و رەگەلیان کەوت. خەونەکە
دوینی شەوویی هەر لەبیر نەمابوو. لە رێیە هەر خودا خودای بوو میران
نەیبینی. پاییزان رۆژ کورتن و شەو درێژخەلکی گوندەکان ئازووقە و
ئاوردووی زستانیان دادەخەن. هەر چەندە بەرەو زستان دەکشین، ئاوردوو و
ئیشکەل خەر دەکەنەو، گوینی و تەپالە و کیویلکە، پووشکە و چر و چۆپی، گیا
و گۆل و کا و تفاق. ئازووقە بێنەمالە دادەخەن بۆ ئەوێ زستان بە گەرم
و روونی دوایی بی، بە تێر و تەسەلی. کەچی زۆر کەم وا هەیه، سالیک سەرما
و سۆل لیگەرێ بە تەسەلی بگەنە بەهار. ئیستا بەرەو میژە کە بەرپۆه بوون و
بە تریق و هۆر و پیکەنین. دەستە خوشکەکانی پەریزاد لەو کاتەو مندال
بوون، هاوالبوون و وەخت و بیوخت پیکەو بوون. خات زلیخا بیوژنە کە
وەستا قادر لە پێشدا دەگەلیان نەبوو. بەلام ئەو کاتە لەوێ دەهاتنە دەری،
خۆی گەیانندی. پەریزاد بە دیتنی ئەو دلی ختە کرد. ئاخر خات زلیخا
دایکە دەلالی میران بوو، چەند جاری بۆ میران پێ گوتبوو. بلیی
هاتنی دەگەل وان لە خۆرای بی؟ ویستی بگەرپتەو، بەلام نا، ناگەرپتەو.
دلخۆشی خۆی داو: ئەو هەموو کێژەت دەگەلە لە چی دەترسیی؟ خۆ دەست
و لاقیان نەبەستووی لە دیویکت کەن. ئەگەر هات و شتیک بوو دەست
دەکەیهو، غیرەتی بەرمەدە. میران کە لە پەریزاد دەخەفتا چاوەروان بوو،

ههلیکی بۆ بره خسی و له کهلینیک وه گیری کهوی. به لام بواری نه بوو، ئارا و قارای لی هه لگیرا بوو. وه کوو شیتان هه ر دههات و ده چوو. جنیوی ده داوه کوو ماری بریندار هه ر جینگلی ده دا. له پر شتیکی گه ییه می شکی. زلیخا. چۆ لای بیوه ژنی وه ستا قادر و فیری کرد، به فیلیک په ریزادی بکیشیته قه راغ چۆمی. زلیخانه یده توانی بۆ خۆی بجیته لای په ریزاد، دهسته خوشکه کانی دیت و ده گهل وان باسی چوونه پووشکانی کرد. ئەوان بهو فیله یان نه ده زانی گوتیان:

- باشه سبه ینی پیکه وه ده چین.

دههاتن له دی ئاوا بن خۆی گه یاندنی. ئیستا له دم چۆمه که خه ریکی کۆله داروه خر کردن بوون. خات زلیخاش بیکار رانه وه ستا. ورده ورده کیژه کانی لی وه دوور خسته وه. په ریزاد سه ری هه لینا که سی له لا نه مابوو، سامی رینیشته. چیان به سه ر هات بۆ کوئی چوون؟ به ره و خوار چۆمه که رۆیی. ولاتیکی بیده نگ و به سام. دیمه نه که گۆرا، هه یچ ده نگیک نه دههات نه تریقه ی پیکه نین و نه قیژ و هۆر و گالته ی کچه کان. کهس دیار نه بوو، میران دیتی پۆله کیژه که تیبه ل بوون داگه را به ره وه. زلیخا به کاری خۆی باش ده زانی، مه یدانی بۆ چۆل کرد. ده بوو بی ئەوه ی بیینی له پر رایبگری یان پیشه بر که ی بدا. په ریزادههستی بهو بیدهنگی یه کرد. روحی نه سه ره وتی ئارامی نه ده گرت، هه لچوو ههستی به وفیله کرد. به ره و دی بوو. کۆله پووشکه ی دانا، کۆلیک پووشکه چ به هایه کی هه یه؟! چهندههنگاو نه رۆیشته بوو، دیتی میران به ره و رووی دی. په ریزاد به ره و چۆمه که داخزی، ئەگه رهه ر نه ی توانی رزگاری بی خۆی به ئاوه که داده دا. میران تیگه یی پیشه بر که ی داوه. ویستی خۆی به ئاوه که دابدا. به لام بیری تۆله پیشی پیگرت. به ره و می شه که هه لکشان. ده بوو ماندووی کا. به لام ده توانی وا به

سانی رزگاری بی؟ ئەو پیاو، هیزی زۆر، ئەگەر و دەستی کەوی ئەتکی دەکا. پەژیوان بۆو. ئای خودایە چ بکەم؟ زۆر ترسا بە هەناسە برکە لە بەری هەلات، ئەدی ئەو هەموو کچە چوونە کوی؟! خۆ عەرز قووتی نەدان و ئاسمان هەلی نەلووشین؟! بیورە کە ی هەر پی مابوو، خەونە کە ی هاتەو بەیر. ئەگەر هەردەستم پی رابگا بیوریکی لی بدەم هەر باشە. دەلین ئەگەر مارت دی هەر نەبیگاشە بەردیکی پیدای دە، دەنا ئەو پیووت دەدا. لە پر کراسە کە ی دە لکە داریک گیرسا، کراسە کە ی داتلیشان و هەلات. بەو کارە میران لی نیزیک کەوتەو؟ ئاوری داو. دیسان دەلکە داریک گیرسا و سەرەنگری بوو. میران بە هانکە هانک گەییە سەری. پەرەکانی کە پۆی دە لەرزی بە هەناسە برکە پشووی هەلدەمشت، گوتی:

- لە ئاسمان لیت دەگەرەم لە عەرزیم وەچەنگ کەوتی، دە ی ئیستا دەلی چی خات پەریزاد؟ پەریزاد ئەو نەدی دی بزراکا. ئەو ئافرەتیکە هیزی کوا بە قەت پیاویکە بلی دەره قەتی بی؟ سامی رینیشت، پی هەلبری خوی دەرباز کا. میران پری بە دەستی دا کردو گوتی:

- دە ی ئیستا روح بو کوی دەبە ی؟ خۆ عەلی دلداریشت لە سەرت ناکاتەو.

پەریزاد بە بیستی نیوی عەلی خوینی کەوتە جۆش، دەبوو سەبر بگری میران هۆشی لە خوی نەمی نی و اباشە جاری و بزانی خوی بە دەستەو دەدا، میران گوتی:

- ئاخر هەتا کەنگی جوابم نەدیەو. بو لە عەلی رەش و رووتیش کەمترم یا لەویش ناشیرینترم. کیژی ئاقل بە ئەگەر خۆتم بە دەستەو بەدی هەرچی بتەوی و دەکەم.

هه وهس چاوه كانی کوپر کردبوو. دهستی دهله رزی هیزی پتر
ببوو. پهریزاد بیوره کهی شار دبووه تا ئە گەر بیوو میران خه یالی پیسی هه بی
لهت و پهتی کا. میران لیی نیزیک بووه. پهریزاد ترسی رینیشته و بیوریکی
داوه شانده. میران خوئی کشانده وه. پهریزاد یه کی دی داهینایه. بهلام ویی
نه کهوت. گوتی:

- ئەوه کچه تیوه سهیه بهو تهمایه بووی؟ هه ر ئیستا حه یاتی ره شته لی
دهستینم.

میران بو گرتنی بیوره که رۆبووه دهستی و له دهستی ده رینا. پهریزاد
کهوتبو عه رزی وده گریا. ئەو جار دهیزانی رزگار بوونی نیه و ئەو ناپاکه به
ویستی خوئی ده گا. ئیدی هیزی له ئەژنۆیدا نه مابوو، په نا بو کی به ری؟ بهلام نا
ده بی بمکوژی جا دهستی ویم رابگا. ده بیهه لیم، غیره تی وه بهر خوئی نا و
هه لات. ته واوی بهنده نی دیشا، ده لکه داران ده گریا، بهلام هه ر هه لده هات.
میران هه ر به دوویه وه بوو، دهستی به هاوار هاواری کرد. بهلام کی
گوئی لیده بوو لهو چۆلگه یه؟ ئیدی به یه گجاری شه کهت ببوو، پرزه ی لی برا
بوو. میرانیش به هیتر له پیشوو گرتیه وه. پهریزاد به جاری برستی لی برا
بوو. هه ر تک دهستی گرت، پهریزاد شل ببوو، نانه ده بوو. حه یا و نامووسی
خوئی وا به سانی له ده ست بدا. دهستی به هاواری کرد، نه ده بوو بیلی به
ئا کامی خوئی بگا. ده خوئی نووسا، دهستی له چهنگی ده رینا. هه ر کوئی
وه چهنگ کهوتبا ده پر نی، به چهنگ، به ددان، به نینۆک، له خوئی ده پچرپه وه.
میران دووسی مستی لیدا، پهریزاد ملزهم نه ده بوو میران جل و به رگی له
به رداشر شر کردبوو. پهریزاد هاواری ده کرد و ده گریا. چند کهس به قه راغ
چۆمی داتیده پهرین. قیژه و هه راکه یان بیست. به ره وه دهنگه که بوون.
سواره کان ئەو دیمه نه یان دی به غار خوئیان گه یان دی. یه کیان نه ران دی.

- بیگرن ئەو خویرییهی.

دوو سی کەس دابەزین. میران ئەغیار بۆوه. زانی ئیدی بە مراد ناگا، دەستی لێهەلگرت. تەواوی جلەکانی دەبەر دا تیتۆل تیتۆل کردبوو. پەریزاد خۆی وێک هینا بۆوهی کەس لەشی بینی یەکیان کەولەکەیی خۆی پێدادا. بە سی چوارێکان میرانیان گرت ووبەر مست و پێلاقانیان دا. میران بەو حالەش دەیگوت.

- ئەگەر پیاوون بەرم دەن.

یەکیان گوتی: چاوا! ناپیاوی وا باس لە پیاویتی دەکا. کورپنە بەری دەن با بزائم چەندەپیاوه.

پیاوکان دەستیان لێ هەلگرت و بەریان دا. میران هەلیکوتا سەر ئەوی وای گوت. میران دیتی دەستیکی لە ئانیشکەوه زیڕە، زانی ئەوه کییه. ئاخر نیو بانگی خانی لەپ زیڕین هەموو ولاتی داگرتبوو. دەیزانی خان پیاویکی ئازاو بە جەرگە، سامی رینیشت. بەلام دەبوو لە پیشی راوهستی. خان وەکوو شیر کەوتەسەری و لە عەرزیی دا. لەو حالەدا میران دەیهویست خەنجەرێکی لێ بدا. خان دەستی گرت، دەستەکەیی وەبنە خۆی کەوت، خەنجەرەکەیی لە خالیگەیی راچوو. ئیدی میران کەوت، نەیتوانی دەست بکاتەوه. میرانی چاوا چنۆک بە شەرمەزارییهوه کەوت. خانی لەپ زیڕین هاتە لای ئافەرەتەکە، دیتی بەستەزمانە دەگری، خۆی وێک هیناوه و سەری دەبەرە خۆی ناوه. زۆری زگ پێ سووتا. کیژەکە سەری هەلینا و دیتی خان لە لای راوهستاوه. نیگیان تیک ئالقا، چاوی کیژەکە وینەیی چزووی مار پێوهی دەدا، پیاوی دەسووتاند. خان غەیری چاوهکانی هیچ کوپی نەدیت. شتیک نەرم و هییدی خزی گیانی، هەستی کرد ناتوانی چاوی لیکاً. سوور هەلگەرا

دلی له رزی، چاوی لی وەر گپرا. پیاوی وائازا و به جهرگ نه توانی چاوه چاوی
کیژوله یه ک کا؟ سه ری داخست و گوتی:

- کیژی نه و کابرایه کییه؟

په ریزاد سه ری داخستبوو، هه لی نه دینا، به شه رمه وه گوتی:

- نه وه میرانی کورپی مووساخانی نیرگییه. نه و بی نامووسه، نه و ناپیاوه
چه ندوه خته ژینی لی تال کردووم. نه گهر بیت و بابی بزانی بریندار بووه،
هه مووتان ده کووژی، من هه ر ناهیلی و ئاگر له گوند به رده دا. نیر و می
ده کووژی، کهس ناپاریژی.

خان گوتی:

- زوری پوچ کرد. بو دهنه ئیمهش ره عیه تی بی ده سته لاتی نه و دی و
دیها ته یین؟ ئیمهش خاوه ن عیل و عیلاتین، برادۆستین، کی ده توانی چاومان
پی هه لینی.

په ریزاد دیتی جل و جووری پیاوه کان وه ئی پیاوی گه وره و ما قوول
ده چی. هه مووی په سته و رانک و چۆخه ی بووزویان له بهر دابوو. پشتینی
گری چن و کاله و پیتاوی ئاوریشمیان له پی، هه مووی چه کدار بوون و تفهنگی
قه ره بنیا و خه نجه ری میسریان پیبوو. گوتی:

- ئیوه کیین؟ با بزانه کی له و تهنگانه ی رزگار کردووم؟

گوتی:

- من نه میرم، نه میری برادۆست «خانی له پ زیپین» نه دی نه تو کیی؟

- نه من کچی وسوو شوانیم و نیوم په ریزاده.

خان نه و جار تیگه یی نه و کیژه کییه. ئاخر نیوبانگی په ریزادی وسوو
شوانی گه یبووه ویش. کی بوو نه یناسی. خان دیتی نه لحه جوانیکی بی
وینه یه. هه رچی له باره ی داده لین راسته و نه وهنده جوانه چاوی له بهر

هه لئاڤه، ئه و كه خانځك بوو، ئه ميرځك نه ښه ډول چاوي له چاوي بكا.
نه خوازه خهلكي ئاسايي. په ريزاد ديتي به دووان كه لاکي برينداري ميرانيان
هاويشته سهر پشته ئه سپځك و له ده و نه چاره كه هه لكشان. خان گوتي:
- ئه دي ئه تو چ ده كه ي؟!

- خان من ناوځرم بچمه وه نيو دي. باش ده زانم مووساخان نه ته نيا من،
كه س و كارېشم ده كووژي، هه ر گونده كه ئاگر ده دا، هه مووان ده كووژي.
خان گوتي:

ئه دي چ ده كه ي؟

- جا چوو زانم خان. مني قه لهنده ري بابان وځران چ بكم و كوځوه بچم؟
خان گوتي:

- ده گه ل خو مانته ده به ين، به لام داځك و بابت چي؟

په ريزاد گوتي:

- من تا ده مرم قه ره واشي كه وشه كانت ده كم. قه تم ئه و پياوه تيه له بير
ناچي. ده گه ل خو تانم به رن كار كه ري ده كم، جل شو ري و قه ره واشي. هه ر
چي پيم بكن. به لام باب و داځكم با بزائن ده گه ل ئيوه ديم، دهنه دليان
ده توقي.

خان گوتي:

- ئه گه ر ده گه ل خو مانته به رين ده زانم مووساخان داوات ده كاته وه
منيش ناچار ده بي بتده مه وه. به لام بو وه ي رزگاريت بي رييه ك هه يه.

هينديك راما. په ريزاد چاوي ده زاريه وه برېبوو. خان چاوي ليكرد:

- ئه وېش ئه وه يه نيوي منت به سه ره وه بي. خو ژن له مي ردان
ناستيننه وه. ئه من مووساخان باش دهناسم، ده زانم چ درنده يه كه. ئه گه ر باب و
داځيشت هاتن ده يان به ين.

- خان هەرچی ئیوه بلین من وا ده کهم.

خان گوتی:

- رهنگه دوو شیر له رووی یه کدا باشتر راوهستن تا ئاسکیکی بی دهسته لاتی وه کووتۆ و درنده یه کی وه ک مووساخان. ههتا ئه و کاته ی بتهوی وه کوو کچی منی، لهوی به. ئه گینا ئازادی بو ههر کۆی ده چی بچۆ.

په ریزاد نه یزانی چی ده قسه کانی دا هه یه ئه و ناتوانی ههر دم هه لپچری. له هه یبهت و شان و باهوی خان سه ری سورما. له گفتم و لفتی را زانی وره ی وه ی هه یه له پیش زولم و زوری مووساخان راوهستی و بیپاریزی. خوی ئه سپارده دهستی به هیز و پیاوانه ی خان و قهزا و قهدهری خودا.

خان گوتی:

- ههر ئه م شه و خوازبینی ده نیرم بو لای بابت. وا باشه ئه ویش نه زانی. با ههر بهینی من و تو بی و کس به و قسه نه زانی. سبهینی چهند که سان ده نیرم سوارت کهن و بتهینن بو دمدم. ئه گهر باب و دایکیشته بین ئه وه باش، ئه گینا ههر چونی پیمان باشه با وا بکهن.

په ریزاد ته سلیم بوو، ههر چی ده بی با بی. میرانیان له سه ر پشتی ئه سپ به ره و نیودی برده وه. خان په ریزادی هاویشته پاش ته رکی خوی و له ده رکی ماله بابی دایبه زاند. دایکی به دیتنی وی به م جو ره په شوکا: «ئه وه بو وا شیرپوه؟ بو وا بزرکاوه، ئه و کهوله چی یه به شانیه وه؟!» گوتی:

- رۆله بو وات لیها تووه، چ بووه بابان ویران، چت لی قهوماوه؟

په ریزاد رووداوه که ی سه ر له بهر بو گپراوه، بابی ئیواری ها ته وه، خه جی ئه وی به سه ر کیژه که ی ها تبوو بو ی نه قل کرد و پیی گوت:

- ئه م شه و پیاوی ئه میرخان دین بو خوازبینی په ریزاد.

وسوو شوانیش نیو بانگی پیاوه تی، نازایه تی و مهردایه تی ئەمیرخانی بیستبوو. دهیزانی خان لهوانه نیه له یه کی وه کوو مووساخان بترسی. هەر له خودا به دهەر له کەس نه ده ترسا. ئەدی کی له و باشتر پشتی پی بهستی و پەریزادی بداتی. هەر مووساخان له بهروی ناویری له گول کالتریان پی بلی، ئەگەر دیتی خان خۆی و بنه مالهی نازار دەدا ئەوانیش ده چنه قه لای دمدم. به لام ئەو خه زووری خانی له پ زیڕینه کی ده توانی کاری پی بی؟ خان له سه ر خه زووری هەر تاق له نیڕگه یان ده بری.

مووساخان به دیتی تهرمی خویناوی کورە که ی شیت و هار ببوو. زمانی ره عهرزی ده خست کی توانیویه تاقه کوری وی بریندار کا، به و پهنده ی به ری؟ کی ویراویه ئاوا به شیرپوی بوی وه ژوور مالی نی؟ چه کیم و لوقمانیان هیئا سه ری، خه ریکی هه توانی برینه که ی بوون، کەس نه یزانی کی بوون؟ چون هاتن و چون رویشتن؟ ته نیا چند سوار له ده رکی دیوه خانی میرانیان دابه زاند و رویشتن. کوپخا ده رک و نوکەر و خولام هاتن و که لاکی برینداری میرانیان برده ژوور. دایکی به دیتی کورە قوری وه سه ر کرد. مووساخان عه به سا. کوری جوان و جحیل به یانی ده هات و ده چوو، گرمه ی پی قه لات و باله خانه ی ده له رزاند، ئیستا له به ر دمی که وتوو. به لام به په کوو په کوو کار پیک نایه. چه کیمیان هیئا سه ری. چا بوو خه نجه ره که وه جیی ئەسته می نه که وتبوو، ته نیا چه رمی زگی درپبوو. به لام هەر به دیتی خوین زراوی چووبوو. ئاوا بی حال که وتبوو. ناگای له خۆی نه مابوو. چه کیم برینه که ی درووه و هه توانی له سه ر دانا. شه و هات. کەس له دیوه خان و نیو مال خه وی لی نه که وت. شه و هات، ئەو روژه چون رابوارد کەس نه یزانی. شه وی تا به یانی خان له ژوور سه ری دانیش، نه بزووت. وه کوو مار جینگلی دەدا. بیری تۆله هەر بو ساتیک نه یده هیشت به سه یته وه. ده هات و ده چوو، ده بی بکووژی،

بېرى، بياندۆزىتەو. ئەو كىيە توانىويە تاقە كورەى مووساخان،
دەستەلاتدارى ناوچە بەومەرەدە بەرى و ئاوالە خوینی بگەوزینی؟ شەو
رابارد، رۆژ ھەلات. خان چۆ دیوہ خانیو بانگی کوپخا و گزیری کرد:

- ئەو خویرپىيەم بۆ بدۆزنەو، كى توانىويە ئەوہم بە سەر بینى؟ كى
توانىويە رۆلەى تاقانەم بەو مەرەدەى بەرى؟ ھەر كەس بۆم بدۆزىتەوہ خەلاتى
دەكەم. لە مالى دنياى بینياز دەكەم.

كوپخا و گزیر گوتیان:

- خان دەیدۆزىنەوہ.

كوپخا و گزیر وەكوو ریوی بە دەرگان وەربوون، بۆنیان دەكیشا، تا
شوینىك بدۆزنەوہ. كەوتنە پرسىاران:

- كى میرانى ھیناوە نیو دی، كى وای کرد؟

چەند كەس لەو كیژ و ژنانەى چووبوونە پووشكان، دیتبوویان كەلاكى
میرانیان لەسەر پشتى ئەسپ بە چەند كەسان لە مېشەكە ھینادەر. خات
زلیخاش كە بۆ خۆى ئەوژوانە نەویستەى بۆ پەریزاد پىك ھینابوو. دیتبووی
پەریزاد لە پاش تەركى سوارىك لەدەركى ماله بابى دابەزى. خیرا خۆى
گەیانە كوپخا خدر و بەسەرھاتەكەى پىگوت. كوپخا خدر چۆ دەركى ماله
وسوو شوان و گوتى:

- خات خەجى ئەو كچەتیوہى بانگ كە دەرى.

خەجى گوتى:

- كوپخا چ قەوماوہ؟ پەریزاد ت بۆ چیه؟

گوتى:

- لە خۆت مەگۆرە، زوو بانگی كە بى، دەنا دیم بە پرچان رايدە كیشم و

دەبھینمەدەر.

پهريزاد گويي لهو هات و هاواره بوو، هاته دهر:

- دايه نهوه چيه؟ نهو هات و هاواره چيه؟!

- روله کويخا خدر کاري پيته.

پهريزاد هات و لهبر دهمي راوهستا. کويخا خدر به ديتني پهريزاد پيي له بندهوهچوو، سهري سورما. و خودايه نهوه فريشتهيه؟ ئينسانه، چيه؟ نهوه مهلايکيه. حهقي ميرانه له تاواني شيت و هار بي. ئيستا چي پي بليم؟ دلم نايه خو نازاري بدهم. نهگر بيت و نازاريشي بدهم له وانهيه ميران سبهيني چابيتهوه نهو جار نهوي نهبووه به سهرم ديني. ئيستا چ بکهم؟ وا باشه هينديکي پرسيار لي بکهم و کارم پيي نهبي. نهودهه هرچي مووساخان گوتي وا ده کهم.

گوتي:

- پهريزاد دويني کهست نهدي؟ نهودهه له پووشکان دههاتيهوه، له ميشه تووشي کهس نههاتي؟

پهريزاد چاوي له چاوي بري و گوتي:

- کويخا بو چ قهوماوه؟ ناوهللا من کهسم نهدي.

کويخا گوتي:

- نهدي بو خات زليخا دهلي توئي به چاوي خوئي ده گهل چند سواران ديوه که له پاش تهرکي يه کيان سوار بووي و له دهرکي مالي دايبه زاندووي، هر نهو دهميش ميرانيان به برينداري له دهرکي ديوه خانئ دابه زاندووه. لهو بابه تهوه دهلي چي؟ ياني تو کهست نهديوه؟!

پهريزاد خوئي نه دوراند و قورس و قايم جوابي داوه:

- کويخا من نازانم نهو قسانه چن؟ کيژه کان منيان جي هيشتبوو و

منيش به تهنیگه رامهوه. کهس مني نه هيناوه تهوه مالي.

- ئەدى زليخا بۇ چى وا دەلى؟

- كويخا ئەتۇ پياويكى تيگه يشتووي و دونيات ديوه. زليخا زنيكى نهمام و درؤزنه، ئەو رقى له منه. دەنا كەى منى ديوه له پاش تەركى كەس كە ئيستا وا دەلى.

كويخا گوتى:

- پەريزاد ئەگەر بيت و راست بكا. خان بە پەندى سياتان هەلديني و كات دەپيستييسەرى داخنى. ئەگەر شتيك دەزاني پيم بلى، من ناهيلم خان چ له تۇ و دايك و بابت بكا.

- كويخا من چ نازانم تا چ بليم.

- ئيدى بۇ خۆت دەزاني، حەيفە جوانى وه كوو تۇ بكه ويته بەر دەستى خان و پياوه كاني.

پەريزاد دەيزاني قسە كاني كويخا هەمووي هەرەشەن. هەروا بيدهنگ ماوه چاوى له چاوى كويخا نەتروو كاند. كويخا پاكي و ساكاري، بي گوناھى له چاوه كاني دا ديت. سەرى هەلبېرى و بەرەو نيو دى كەوتە رى. ئاورپىكى داوه: بليى ئەو كيژە جوان و پاكه شتيكى دەباران دابى؟!

دەزانم له ميژە ميران تەماي تيكردووہ. ئاخىر كييه لهو ناوچەيه بە ئاواتى ئەو حۆرييه وه نەبى؟ خۆ ميران شتيكى لى بى، مووساخان دەيكوژى، حەياتى رەشى ليده بېرى، هەر ئەو نا تەواوى خەلكى ئەو دييه دەكوژى، بە نير و ميوه. سەگ و ئينسان ليك دەبەستى. چار چيه؟

كويخا دەتگوت بارپىكى گراني له سەر دلە. بە خەم و پەژارە وه هەلكشا. بەرەو ديوه خان بوو. ئەو پياوى خان بوو، دەبوو هەر واش بى، هەر چى دەيزاني بۇي گيپراوه. خان گوتى:

- یه کیک بنیره شتیک لهو کچه تیوه بزانی و له بن زمانی ده رکیشی.
بزانی نهوسوارانه کی بوون و چ پیوه ندیکیان ده گهل وی یه. نهو جار من
ده زانم و نهو، په ندیکی به سهر بینم به داستان بیگیرنه وه. خیراکه خدر،
رامه وهسته.

کویخا جیفرکی له خوی دا و چو مال زلیخا و کهوتنه ته گیران. زلیخا
گوتی:

- وا باشه که ژالی دهسته خوشکی بدوژم. نه گهر هیچی نه زانی دهینیرم
بو لای پهریزاد بزانی چ بووه، کی له که ژال باستر، کچیکی ساویلکه و ساکار،
زوو فریو دهخوا، بهسانی هه لده فریوی.

کویخا گهراوه دیوه خان و زلیخا به پهله چو مال مام حسه نی، دیتی
که ژال خهریکی مهشکه ژاندنه، خیرا نهولای مهشکه ی گرت و دهستی به
ژاندن کرد. گورمی وای لیده دا، شلقی ده گه ییه نهولای مالان. دهستی پیکرد:

- که ژال گیان چونی، چ ده که ی؟

- به خودای خهراپ نیم داده زلیخا، روژ دی راده بوری، ههر شهو دی و
روژده بیته وه.

- جا گولم نه تو وای بلی خه لکی دی ده بی چون بن. نه تو جوانی،
جحیلی ئیستا تازه هه وه لی عومرته. ده بی یه کی وه کوو من قسه ی وای بکا.
نه دی داخوا پهریزاد چونه؟ جهرگی خوشکی خهرا بی، بهسته زمانه.

- نه وه ده لی چی داده زلیخا؟ بو پهریزاد چی لی هاتووه؟ نه من له
دوینیه نه مدیوه، ههرله پوشکان لیک دابراین. من گه لیک لی گه رام
نهمدوژییه وه. چ بووه تو خودا چت بیستووه؟

- وه لا ئیواری به چاوی خوم دیتم. چاره ره شه زور شیرزه بوو، له
دهرکی ماله بابی له پاش تهرکی سواریک دابهزی. خو نه من ژنیکی به چاپ و

گوپ و دووزمان و درۆزن نیم. کارم به کاری کەس نیه. بۆیهش نه چوومه
مالیان نه وهک وه بزانی خوی نه خواسته کارم به کاریه تی.
که ژال گوتی:

ئه یه رۆ خودا نه کا. بلی چی به سهر هاتی؟ هه ئیستا ده چم تو
خودا که ی داده زلیخا دلم رانا وهستی، چ بکه م؟
زلیخا گوتی:

رۆله گیان ئەمن مەشکه که ده ژینم و رۆیده که م و رۆنه که ی ده گرم. ئەتو
بچۆ بزانه چ بووه ئەوه لی ره م تا دییه وه.

که ژالی ساویلکه و گه وجیش ههستی به و فیل و مه که نه کرد. خیرا
به ره و ماله وسووشوان بوو. په ریزاد به دیتنی رهنگ و رووی که ژال وه بزانی
شتیک قهوماوه. گوتی:

- که ژال گیان، ئەوه چ بووه بۆ وا ده که ی؟ بۆ ئاوی؟

- په ریزاد چت به سهر هاتوو؟ من باشم تو چت لی قهوماوه. ئەمن

دوینی به ستۆی شکاوم لیت هه لبرام، چ بووه؟

په ریزاد سهر له به ربۆی گیپراوه. باسی دیتنی ئەمیرخان و شوو کردنه که ی
خۆی سهر له بهر بۆ کرد. ههروهها باسی میرانی خویری کرد و سویندی دا
لای کەس باس نه کا. که ژال زۆری پی سهر بوو، زۆریشی پی خوش بوو.
دهسته خوشکه که ی ئاخری خیربووه و میردی وای کردوو. زۆریشی خه م
بوو لی دوور ده بووه. هیندیک ده باوهشی یه کدا گریان ئەو جار که ژال گه پراوه
ماله بابی.

زلیخا هه ره لهوی بوو، خه ریکی حاجهت و حوجهت وه خر کردن و قاپ و
مه نجه ل شوشتنه وه بوو به ره و پیری چوو:

- ها كه ژه گيان. تو خودا پهريزاد چونه؟ ئەم شهو له تاوان خهوم لى نه كه وتوووه.

كه ژالى ساويلكهش فريوى زمانى لووسى زليخاى خوارد و باسى خوازبىنى وميرد كردنى پهريزادى بو كرد و گوتى:

- داده زليخا تو خودا لاي كهس باسى مه كه ئەم شهو به بووكى ده بهن.

زليخا به غار خوى گه يانده كوئخا و دهست خوشانهى خوى وه رگرت.

كوئخا خدرتا دووسى سه عاتان له تاوى پهريزاد حه جمينى نه بوو:

- به خوداى خان دهيكووژى، لهت و پهتى ده كا، پيىستى ده گوروى و

ده يهاويته پيش سه گان. چ بكه م؟ هه ر له نيوى دى هات و چوو، ئارا وقاراي لى

هه لگيرابوو. چهند سوار له نييرگى خواري را رووه ميرگه ده هاتن. خه لك

سواره كانيان ديت. كوئخاش زانى ئەوه دىن پهريزادى بهرن. چو ديوه خانى و

به سه رهاته كهى بو خان گيراوه. خان ده رهه ل بوو:

- ئەو كچه تيوه ئەو ئاواته ده باته بن گلى. خيرا پياوان سوار كهن، چه ك

و چولان بينن و بچنه سه ر رى سواران و بووكيان لى بستيننه وه و ئەتكيان

كهن. له دوو كيلانى چاوه ريان بن تا ده گنه وى، تاقيان لى بىرن.

كچه تيوه كه شم بو بيننه ئيره. ئەوه كه له گاي واى هه بوو، بويه ئەوهى به سه ر

ميران هينا. تاقيان لى ده برم. ئەميره چولاق كورى من بريندار ده كا. ئەوى

خوشى ده وى مارهى ده كا. هه ر له ته رگه وه ر و مه رگه وه ر راوى ده نييم،

دهيكه مه پووشى به ر روژى، بو سو و به دناوى ده كه م. خيرا كهن برؤن ئەتكى

كهن و بووكى لى بستيننه وه.

كوشك و سه را له ژير پى رمبهى ده هات و ده له رزى، سواره ساز بوون و

چوونه دوو كيلانى و چاوه رى بووكيان بوون. بووكنى چوونه ده ركى وسوو

شوان. چل سواري ئازا به تفهنگ و شير و خه نجه ران، كووك و پوشته و

پهرداخ، به چهک و قور هوه. ده يانزانی خانى ميرگه پيشيان پیده گری، به
 سازى هاتبوون، چهنديان ديارى و زيړ و زيوى به نرخ و گران هينا بوو. پياوى
 ماقوول و گهوره گهوره. كچهيان ماره كرد. خه جى له خوشيان خهنى ببوو.
 قوماش و تا قمى جوان و رهنگاو رهنكى ئاوريشم و كيمخوا، جل و بهرگى
 ناياب، زيړو زيوى به قيمهت. بووكيان رازندهوه، بهرگى جوانيان له بهر كرد.
 چاويان رشت و بسكيان سى بهنگى كرد. گيل گيله و ههوريان له سهرنا. پاشه
 سهر و پيشه سهريان له سهرى دا. ئاشق بهنديكى جهاهيريان له سينگى دا.
 گهردهنى و خرخال و بازن، تو و گواره، بووكيان رازندهوه. تارايه كى سووريان
 پيدا دا. بووك ده تكوت كيژى ئاسمانه. بووكيان له كه ژاوهى نا. دايكى به
 گريانهوه وه دوای كهوت، بابى له لينگى دهركهى راوهستا بوو، چاوى پر ببوو له
 ئاو. دههول و زورنا له پيش بووكى دهيكوتا. سواره سوار بوون و بهر هودمدم
 كهوتنه رى. ههر بووكن چى له دى وهدهر كهوتن پياوه كانى مووساخان
 ديتيان، خويان هشاردا. ههتا دوور و نيزيكى دوو كيلانى پيشيان پيگرتن.
 به دوو سواران كه ژاوهيان ده پاراست، ئهوانى دى دهستيان
 ده كردهوه. سواره كان ئازايانه بهرهنگارى پياوه كانى مووساخان بوون و تيكيان
 شكاندن. سواره رايان كرد و كشانهوه. چهنده كه سيشيان بريندار بوون و
 كووزران ئهوانى ديش به شهرمه زارى گه رانهوه نيړگه. دههول و زورنا، كه تا
 ئه ودهم بيدهنگ بوو دهستى به ليدانى هوره و گورانى يه كى خوش كرد. له
 رييه تووشى خان هاتن كه ده گه راوه دمدم. ئه وپش ره گه ليان كهوت و بهره و
 دمدم كهوتنه رى. خه بهر گه ييه قهلا، ژن و پياو بهره و پيرى بووكن چيان
 هاتن. ژنه كانى خان به بيستنى ئه وخه بهره په شوكان، بهلام چيان له دهست
 دههات؟ تازه ژنه هاتووه، كى ده توانى چ بلى. بهلام ئاخر ده لين كچه شوانيكه،
 كى شتى واى ديوه، كچه شوانيك به سهر كچه بهگ و خانان بى. شتى وا

دیتراوه، هەر بیستراوه؟ بهلام قسهی خان یه که و نابیی به دوو. هەرچی ویستی وییه ههروا دهیی. نارین، ژنی گهورهی خان خزمی خۆی بوو. ئەو کاتهی گولبه‌ری به سهر هینا زۆر دلگران بوو. بهلام ئیستا که ژن به سهر گولبه‌ر هاتوو هینده ناره‌حت نیه. بلیی نه‌لیی پیی خوشه. گولبه‌ر ژنی دووه‌می خان، ئامۆزای شیخ هیده‌ر بوو. ئیستا کچه‌شوانیک هاتوو و به سهر ژینی وان هه‌لو‌یستاوه، دلی خانی هه‌ستاندوو و خانمه‌تیده‌کا. گولبه‌ر وه‌کوو ژان کردوو و ده‌هات و ده‌چوو. به بیستی ئەو خه‌به‌ره به جاریک‌پرزهی لی برابوو. گولبه‌ری خانم و خاتوونی قه‌لایه، نازداری خان، ده‌هه‌ژا، هه‌دادانی نه‌بوو:

- چۆن من که خوشه‌ویستی خان بووم، ژنی به سهر هینام و ئەو ئەتکه‌ی پیی کردم، بۆ من دزیو و ناشیرینم؟! چۆ سهر چه‌وزه گه‌وره‌ی قه‌لایه، له بالای خۆی روانی. دیتی زۆر به‌ژن و بالا ریک و پیکه. نه له دم و چاودا، نه له به‌ژن و بالا دا ناشیرین نیه، ده‌توانین بلیین جوانه. بلیی ئەو ژنه‌له‌و جوانتر بی؟ که خان ئەوه‌ی ده‌گه‌ل ئەو کردوو، گولبه‌ر که‌زی شۆر و به‌رز و بلیند بوو، سه‌روچاو پان، که‌پۆی قولینگانی هه‌لکه‌وتبوو. دم و لیویکی کورت، چه‌نه‌خر، چاوی کالو قژی له‌ره‌نگی به‌رووی بناری دم چیا، سپیلکه، ئاکار جوان. ئەگه‌ر باسی ژنی جوانیان ده‌کرد زۆر جار بوو ده‌یانکوت: گولبه‌ر ژنیکی جوانه، بهلام جوانی نه‌یتوانی خان راگری. بۆ ته‌نیا بۆ راگرتنی پیاو جوانی به‌سه؟ جوانی نه‌یتوانی بیته‌هۆی وه‌ی ژنی به‌سه‌ر نه‌یه. به‌دلی به‌خه‌م و هه‌نگاوی شل به‌ره‌و دیوی خۆی بوو. ئیواری خان بۆ به‌خیر هاتنی په‌ریزاده‌ته‌هۆده‌که‌ی. دیتی هیشتا تارای لی نه‌کراوه‌ته‌وه. په‌ریزاد له‌ ژیر تارای سووره‌وه‌ده‌پروانی. خان چۆ پیش و به‌خیر هاتنی کرد:

- تاراكت لاده. تا تو ليړه بي و به ئيمه رازى بي، ئيره ماله خوته،
 منيش به كهسى خوت بزانه. نه گينا ده چي هر كوي نازادى برؤ.
 پيريزاد تاراكهى هلدابؤوه. خان چاوى پيكهوت، پيى له بهندهوه چوو،
 سووره لگهرا، روخسارى داگيرسا. هستى به خوليايه ك كرد ده خه يال دا
 نه ده گونجا. نهو ژنه حه لاليه تى، ماره كراوى وييه، كي ده توانى چ بلى؟
 به لام نا. نه گهر بيت و نهو نه يهه وييم؟! من پياويكى نه كبرم نهو
 كيژوله يه كي كه مته من. من له جيى بابى نهوم. نهو غيرت و پياوه تيه چؤ
 كوي؟! نانا نابى. ههنگاوى هه ليئا، ههر چؤنى بوو رووى لى وهر گيړا.
 - ئيره ماله خوته، ته نيا ده گه ل كهس له بابه ت من و خوته وه مه دوى، با
 نه كهويه به رزار و زمانان.

پيريزاد سه رى داخست له بن ليوييه وه گوتى:

- خان من قه تم نهو پياوه تيه له بير ناچى.

خان هاته دهر و چؤ هؤده كهى خوى. په ژيوان ببؤوه. بير و خه يالى
 پيريزاد ههر بؤماوه يه ك له ميشكى وه لا نه ده چوو. بو ههر له هه وه لى راپيم
 گوت:

- نه تو وه ك كچى منى، ده تپاريزم، كارم پيت نيه. هه زارى وه ك من و
 له من پرته منتر كيژوله ي لهو مندالتريان هيناوه، قه يدى چيه؟ به لام نا نه تو
 مرؤفيكى، خوت پيپاوه، غيرت و پياوه تيت چؤ كوي؟ نهو بيرانه وه لا نى،
 نهو ميوانى تويه، تو نابى بيلى كهس چاوى سووكى لى بكا و كارى به كارى
 بى. به لام له قوولاى دليه وه شتيكى دى هه لده قولى، گيانى شتيكى دى
 ده ويست.

نارين و گولبه ر كه خان به ديارى لهو سه فهره هه وييه كي دى بو هينا
 بوون، هه رتكيان چوونه لاي نه ميرخان. نارين گوتى:

- خان ئەگەر ھەر ژنت دینا مەگەر ژن قات بوو. ئەو ھت بۆ ھینا؟! كچه به گیک، خانیک، ئاغایه كت ھینابا. ئاخر ئەو ھو بوو به كار، كچه تیویكت ھیناوه، كچه شوانیک.

خان سوور ھەلگەرا دەرھەل بوو:

- كچه شوان، كچه تیوه، ئیستا خیزانی منه. كەس حەقی نیه سوو كایه تی پی بكا. ئەویش وه كوو ئیوه ژنی منه. رازین ئەو ھو دانیشتون، دھنا سی بەردە و مالی فقیری. نەبیستمه وه كەس له گولی كالتەر پی گوتبی، دەرگەل ھەرتكتانمە.

گولبەر رەنگی به روانه وه نەما: «چی، ئیستانه هاتووه، ئەمیرخان ئاوی له سەردە كاتەوه. ئەگەر بیټ و گچوو كیكى بی چ دە كا؟»

ئەو ھو پرسیاریک بوو ھەرتکیان له خویان کرد. زۆر به قەلسی و دلگرانی له لای خان هاتنه دەر. ھەر چەند خان قەت ھیچ کامی تەلاق نەدەدان، بەلام ئەو ھەر ھەشەیه تەنیا بۆترساندنی ژنەکانی بوو. بۆو ھی پەریزاد ئازار نەدەن. نارین زۆر دلەمەند نەبوو. ئاخر ھەرچی بی ژن به سەر گولبەر هاتووه، گولبەر ناسک و نازداری خان. جا چ لەو ھو باشترە، دەبوو تا رۆژی خۆی و ھەسەر خۆی نەھینئ. وا باشە جاری خۆ مات كا. ئەو ھو كەسیكە دەتوانئ تۆلە ی ویش بكا تەو ھ. گولبەر و نارین بۆ به خیر ھینانی پەریزاد هاتنه ھۆدە كە ی. پەریزاد دیتی نارین شاژنیکی كە لەگەتی جوان چاکە، دیارە كاتی خۆی زۆر جوان و ئەنتیکە بوو ھ. نارین بەرگیکی شكاکي جوانی لەبەر بوو، كەوا یە كی زەری گران و زیڕ و زیویکی زۆر. لە گفټ و لفت و ئاكارى را خانمەتی و به دەستەلاتی دەباری. گولبەر جوان و شوخ و شەنگ، قز كال، تەنكە ژنیکی لەبار. كە پۆ قولینگانیە كە ی له روخساری دەو ھشاو ھ. ئەویش و ھكوو نارین بەرگی شكاکي لەبەر بوو. بۆنی عەتر و میخەك بەندیان رۆژە ریەك دەرپۆی.

ژنه کان وهک بیکرن له بهری پیی تا توقی سهری لییان دهروانی. گولبه هر هر چاوی پیکهوت، بزراکا، قسهی پی نه کرا. هر له بهری هه لده پروانی. له جوانی نهو ژنه سهری سورما: خان حقی خویه تی بوی شیت و شهیدا بی. نه گهر نهویش پیاو باهر به دیتنی دل و دینی له دهست دهچوو. بالای نه کورت نه دریز، شل و مل، بهژن باریک، چا ورهش. برۆکانی ده تکوت قه ترانن، سوور و سپی، گهردنی بلیند وهک شووشه سههؤل، بسکه ره شهکانی له سه سر روومه ته ئالهکانی لوول دابوون نه گهر بزهی دههاتیهر تک گووپی قوول ده بوون. رهزا شیرین، چاوی وهک چاوی ماری دریزۆکه هه لکه وتبوون، روومه تهکانی مه یله و ئال، نیو چاوان پان، دم و چا و خر و چهنه کورت. که مه رهیه کی زیپی له نیو قه دی به ستبوو، سووانی هه لکردبوون. نهو بازنه و خرخالانه له دهستی دا ببوونه نه خش. هینده خاوپن و بی گهرد بوو ده تکوت نوایه ک به فره و به بازنه و خرخال نه خشاوه. نهو خشل و زیپر و زیوانه نه وهندهی دیان جوان کردبوو. گولبه هر به دیتنی دهست و پیی سست بوو. ههنگاوی شل بوونه وه. به لام نهو ژنه پیاوه کهی به حقی خوی ده زانی: له وهش جوانتر بی، میردی منه. حقی منه، نهو حقی نیه به سه رژیانی منه وهه لویستی. نه دی بو خوت؟

هر توش نه بووی به سه ر نارین هاتی؟ به لام خو من به ئاواتم نه خواستبوو، من فیدابووم، فیدای ویستی بام و نه میرخان. نه من باربووی هیمنایه تی و خزمایه تی دوو عیلم. من فیدا بووم تا خزمایه تی پیشی براکوژی و دوژمنایه تی بگری. خو نهو شوو کردنه مه نه ویستبوو. ئی نارینیش هه روا، بلیی بو جاریک نه میرخان به ویستی خوی نه کردبی؟ نهوی دلی ویستوو یه تی به لام من ناهیلیم وا به سانی ژینم لی تیکدهن. ناهیلیم نهو مچه تیوه بهینی من و خان بکاو لیکنان کا.

شهو بوو. له بهر په نجره هی قه لای گه وره راوه ستا بوو. هؤده که هی به
 چرایه کی له نته ری رووناک ببوو و نیسی خستبووه سهر دیواره کانی نهو
 بهری. نه ستیره کان به ترووسکه ترووسک له ئاسمانی شهو له نگه ریان گرتبوو.
 تاق و لو له نته ری و پیوسوز له ده لاقه هی هؤده کانه وه ده ترووسکانه وه، قه لا
 به ره و خه و بوو. له میژ بوو په ریزاد له دمدم ده ژیا، خان تا ئیستا نه یدی بوو،
 ده یزانی ئاشقی په ریزاد بووه، هه ر یه که م جار له ده وه نه جار ه که چاویان پیک
 کهوت، ههستی به نهوین کرد. له و ساته وه هه ر بو ماوه یه کی کورت، چاوه کانی
 له بهر دیده هی وه لا نه ده چوو، له هه ر که لین و قوژبنیک ده یدی، ژیه کانی
 دلی نه وه نده گه وره ببوون که ئیدی دله مه زنه که هی له قه فه زی سینه هی دا
 جیی نه ده بووه. به لام خو نه و هه رزه کاریک نه بوو، تازه لاویک. غیرهت و
 پیاهه تی ئیزنی نه ده دا پی له قه ول و به لینی خو ی بنی و له ژیر قسه هی خو ی
 بدا. نیگای له سهر په نجره هی هؤده هی په ریزاد له نگه ری گرت و بو ماوه یه کی
 کورت هه ر واماوه. تاویک پی چوو. په ریزاد هاته بهر په نجره هی، دیار بوو
 خه وی لی نه ده کهوت. بلیی نهویش وه کوو وی بی، یا ته نیایی نه وی هی ناوه ته
 وی؟

دلی خیراتر لپی ده دا. هه زی ده کرد ئیستا له لای راوه ستا با و تیر
 تیری چاو له چاوی کرد با، نا ته نیا به وهی ئوخه هی نه ده هاتی. بو خوشی
 نه یزانی بو چی نه و دم ئاوی قسه ده گه ل په ریزاد کرد. ئیستا ده یدی بی وی
 هه ل ناکا. بلیی نهوین له یه که م نیگاوه راست بی؟ په ریزاد هه ر له بهر
 په نجره ویتا بوو. خان نه بزووت بی هه ست و خوست ماوه. چاوی له
 په نجره که دا قه تیس ما. ماوه یه ک پی چوو، نه یزانی چهند بوو ته نیا نه و کاته
 وه خو هاته وه که دهستی به په نجره که وه ته زیبوو، په ریزادیش له وی نه ما بوو.
 نه م شهو نوره جیی نارین بوو، به نابه دلی به ره و دیوی نارین چوو، نارین له

غورابی خهوی دابوو، خان بیههست جلهکانی داکه‌ند و ده‌جیه خزی، نارین باسکیکی هاویشته ئەستۆی، خان بیجم و جۆل ماوه. نه‌یده‌ویست وه‌خه‌به‌ری بیئی. ئەو کاته‌ی خواستبووی چهند جار له‌نیزیکه‌وه یه‌کتریان دیبوو. باب و مامی هەر له‌سەر پشته‌ی لانکی بۆ یه‌کتریان دانابوون. بابی زۆری نارین خۆش ده‌ویست. که هەر تک‌گه‌ینه‌ی ته‌مه‌نی هه‌ژده‌سالی، لیکیان ماره‌کردن. دیاره‌ی ئەویش له‌سەر ویستی بابی بوو. نارین ئامۆزای بوو، کی به‌سەر و دلی خۆی ناقایله؟ له‌زۆر که‌سانی پی‌باشتر بوو. ئیستا که‌ماوه‌ی بیست‌سال بوو ژن و می‌رد بوون. شه‌ش‌سال له‌مه‌و به‌ر ئەو کاته‌ی گولبه‌ری به‌سەر هینا، نارین زۆر دلگه‌ران و ناره‌حه‌ت‌بوو. ده‌لی ئیستا به‌هاتنی په‌ریزاد هیندی ئەوده‌م ناره‌حه‌ت نیه. ره‌نگه‌چون ژن به‌سەر گولبه‌ر هاتوو و یه‌کیک هه‌یه‌ی تۆله‌ی وی بکاته‌وه بۆیه‌وایه. ئیستا له‌و ئەوینه‌ی دره‌نگ‌وه‌خته‌دا به‌و په‌ری شه‌یداییه‌وه به‌و گره‌ی له‌هه‌ناوی به‌ربوو، خه‌مبار و شاد ده‌پروانی خه‌و چاوه‌کانی لابه‌لا کردبوو ئەویش خۆی پی‌ئه‌سپارد. قسه‌که‌بوو به‌قاو. خان هات و چۆی دیوی په‌ریزاد ناکا. ئەدی ژنی بۆ هیناوه؟! هه‌ویکانی به‌بیستنی دلخۆش بوون: خان هەر به‌نیو ژنی هیناوه و سەر جیی ناکا. ئەو سوارانه‌ی له‌ده‌وه‌نه‌ی جاربه‌که‌ی می‌رگه‌ده‌گه‌لی بوون، هه‌یچ کامیان باسی به‌سەر هاتی په‌ریزادی نه‌کرد. ته‌نیا سواره‌ی همه‌د ئاغانه‌بی، که‌لای زینه‌تی خیزانی درکاندی. پیشی گوت له‌لای که‌س باسی نه‌کا. به‌لام کیه‌ه‌ژن ده‌توانی رازی که‌س راگری تا زینه‌ت بتوانی. ده‌لین هەر باجیه‌ی باجیکی هه‌یه، راسته. ئەو له‌لای گولی ده‌سته‌خوشکی باسی کرد و قسه‌که‌بلاو بۆوه و گه‌یه گویی ژنه‌کانی خان، ته‌نیه‌وه و گه‌یه گویی ئەمیرخان و په‌ریزادیش: خان هەر به‌نیو ژنی هیناوه. ئەو په‌ریزادی بۆ پاراستنی له‌چه‌نگ زولم و زۆری مووساخان خواستوو. زۆریش ده‌یانگوت: جاشتی وا ده‌بی؟ ئەو ماره‌کراوی

ھەر كەس بىي ناتوانى لە بەر جوانى وى خۇراگرى بۇ خان ئىنسان نىيە . بەلام
 ژنەكانى خان ھەستىيان بە گۇرپانى خان كوردبوو . دەيانزانى خان تاقتە ناھىينى .
 بۇ جوانى وا كىي خۇي لەبەر رادەگرى؟ ئەويش ھەلال و زەلال وەك ئاوى
 شەوى . قسەكە ببۇو دەنگۆو بە نيو قەلا وەرببوو . ھەموو چاوەروان بوون
 ئاكامى كارەكە دەگاتە كوي؟ ئەو رۆژەي بووكيان ھينا، نارين و گولبەر بە داب
 و نەرىتى پيشين بۇبە خىرھينانى چوونە لاي، نارين بۇوھى سامى رەسەر
 سامى بنيشى كاتى چوونە ژوورپەنجەي لە سەر پەنجەي پىي نا . پەريزاد
 بزەيەكى ھاتى: چاوپىي وايە من ھەويى بەراستى ويم .

ئەو رەسمە نە تەنيا لە نيو زاوا و بووك دا بەلكوو بەينى ھەوييانيش باو
 بوو . ھەرسىك لە لاي يەك دانىشتن لە پەناي يەك . لە جوانى دا پەريزاد
 زۆرى بە سەر وانەوھبوو . بەلام گەورە و خاتوونى قەلا نارين بوو . گولبەريش
 ھەر پىي لە جى پىي وى دەنا . دەلپن ئاويك گەورە بيريژى گچكە پىي
 ريەخشىينى . گولبەريش ھەروا . بە دىتنى ژنەكان پەريزادسامى ريئىشت، خۇ
 بە راست ژينى ھەوييسارى تووش بوو، ئەگەر ھەربە روالەتیش ژنى ئەمىرخان
 بىي و بۇ ماوھىەكى كورت شانۆ بگىرپى ديسان تووشى چەرمەسەرى دى .
 ئەوچاوە پر مەعنايانە لە سەد جنيوى سارد و سووك خەراتر بوون .

قەدەرپىك بوو ئەمىرخان بيريكى كەوتبوو سەرى . راوھستان دژى
 زولمى شاعەبباس . بۇ دەبى ھەتا ھەتايە زولم بكا و كەس نەويپرى بلى لەل . بۇ
 خەلكى بەشەرنين . ھەر رۆژە ناوچەيەك سەركوت دەكا و ژن و مندال و
 گەورە وەبەر شيران دەدا . وەختى ھاتبوو يەكيك دژى وى ھەستىتە پى .
 چەند وەخت بوو ئەمىرخان خەرىكى دروست كوردنى چەك و قۇر و ئەسلەحە
 كۆكردنەوھ بوو . وەستاي شيرگەر خەرىكى مەتال و شير وزرى و خوودان
 بوون لە دەريش را جار وبارە بازەرگان تفەنگ و بارووتيان دينا . خان

هه‌رخه‌ریکی سه‌ودا و مامه‌له‌ی چه‌ک و ئەس‌له‌حه بوو. ئەن‌باره‌کانی له چه‌ک و ئەس‌له‌حه وشت و مه‌کی شه‌ر پر کرد. ئازوو‌خه و خوارده‌مه‌نی قه‌لای دابین کرد. سه‌ردار و گه‌وره‌پیاوان خه‌ریکی فی‌رکاری لاوه گه‌نجه‌کان بوون. هه‌تا هه‌ل هه‌لکه‌وت و هاتنی جه‌لالیه‌کان بو ناوچه و داوای پیر بوداق خان بوو به بیانوو‌یه‌ک بو هه‌لایسانی شه‌ر. خه‌ریکی به‌رگری و قه‌لاداری بوو. شه‌ری شاعه‌بباس و خان وه‌خت و بی وه‌خت له ده‌ور و به‌ری قه‌لاده‌قه‌وما به‌لام شه‌ریکی دی له قه‌لادا هه‌بوو که که‌س هه‌ستی نه‌ده‌کرد.

(٤)

پوور حیات ددانه کهل و فیچه کانی وه دیار کهوت، لیوی به بزه یه کی سهیر لیک بووه، سامی ریښت. ئەو پیریژنه چلکن و دژوینه، ئەو سهیر و پوته راکه قرژنه، ئەو ددانه کرمانه، شتیکیان تیدا بوو، ترسی دهخسته لهش. بهلام گریی ئەو کاره ته نیا بهو ده کراوه. پوور حیات به دیتنی گولبه زانی بو هاتوو. له میژبوو چاوه ری بوو، دهیزانی ئاخری دیتته لای. ئەو کاته ی پهریزاد هاته قه لا هه چاوه ری بوو، گهرچی زوری کیشا، ئەو زووتر چاوه پروان بوو، به دیتنی گولبه پیکه نی:

- ها.... ها.... هاتی. دهمزانی دیی، له میژ بوو چاوه ری بووم.

گولبه سامی ریښت، مووی لی بوونه نهشته. پیریژن چاوی لی نه ده تروو کاند. ترس گرتبووی، چ بکا؟! بگه ریته وه؟! «نا.... ناکشیمه وه». رق و قینی له پهریزاد لاقی به عه رزه وه جووت کردبوو. نه بزووت. پوور حیات چۆ ژوور، گولبه به ترسه وه وه دوای کهوت، خو ی ده ژووری هاویشت، نه وه ک یه کیک ببینی. ئەو پیریژنه سهگ ساره، دایکی یه کیک له خزمه تکاره کانی قه لا بوو. ده گه ل کوره که ی هاتبووه ئیره و مابوو. دیوه که ی بوونی سهگی تۆپیوی لیده هات. دیویکی چلکنی قورماوی، له بهر ئەو شته پیس و بوگه نانه کهس نه ده ژیا. ئەو پیریژنه وروره ی جادوو یه ده رمانی سهیری ده گرته وه و کاری سهیر و سه مه ره ی ده کرد. یه سکه مردوو له قه برستان برابوو هینده ی ده ریان بینیته وه، مردووی قه برانیش له دهستی نه ده حه سانه وه،

تووکه سهگ و چاوی قهل و دال، میشکی قشقهله، ئاوی دهباخانه، دهرمانی
 دهردان بوون. چهندی ژن و پیاو به دهستی چووبوو مهگهر ههرخودا بزانی.
 گولبه ریش که له حهیفی په ریزاد حه جمینی لی هه لگیرابوو، دهسته و
 داوینی پوور حه یات ببوو. گولبه ر له میژ بوو ههستی به ساردی خان کردبوو.
 دهیزانی پیاو که ی جارن نیه. ئە گهر له لاشی بوو ههر ده فکر و خه یال دا
 بوو. ده تگوت له وی نیه، نایبینی. قسه ی ده گهل ده کرد، گوپی لی نه بوو. ههر
 مات ده پروانی، دهیزانی شتیک له بهینی وان داون بووه. خو شی ناوی ئەو ژنه
 جیی وی گرتۆته وه. بهو بیرانه وه ده تلاوه، پتر و پتر ده کهوته بیری تۆله
 ئەستاندنه وه و به تلاندنی په ریزاد. چاوی نه بوو بیبینی. له میژ بوو خان ئی
 وی نه بوو، ئی په ریزاد بوو. چۆ لای نارین و دهستی به قسان کرد، ههرچی له
 زاری هاته دهر گوتی:

نارین گهرچی زۆری رق له گولبه ر بوو به لام ئەویش پیی ناخۆش نه بوو
 په ریزاد نه میینی. گوتی:

- گهرچی پیشم خو شه نه میینی، به لام ئاخر خان بزانی ئابروو و حه یامان
 ده چی.

گولبه ر گوتی: ههر چی ده بی بابیی. به خودای تاقه تم نه ماوه ناتوانم
 چیدی وابژیم.

گوتی:

- ههرچی ده یکه ی بیکه من دهنگ ناکه م، ده گهل تۆم.

گولبه ر که رق و قین ژیه کانی دلی ته نیبوو و له سه ر ئەم کاره سوور
 بوو په نای بۆپوور حه یات هینابوو.

پیریژن چاوی لیده کرد، زه زه. بلیی ئەو رموزنه چی له دهست بی؟!

گوتی:

- پوور حهيات په نام بؤ هيناوي. چم ليده كه ي؟!؟

پيريژن گوتي: چت دهوي؟!؟

ئو ویش له بی مهیلی خان دوا و له خوشه ویستی نویی. دهر د و خه می
خوی هه لږشت. پيريژن چاوی له زاری بریووو. چی نه ده گوت، گولبه ر گوتي:
- جاري ئوه خودا کردوويه و مندالی نابي. ئه گهر مندالی بي خان
هه موومانی بؤفري ددها. پوور حهيات ده خيلت بم چم ليده كه ي؟!؟ نازانی چ
دهر ديكي گرانه.

پيريژن چو لای هه رزال و قه فه زيكي هينا و نوشته يه كي له نيو دا
هه لاهه سي:

- بيبه له جييه كي بليند كه رووي له ديوي خان بي هه لي ئاهه سه. هه ر
چاوی پي بکه وي، دلي بؤت وه كوته كوت ده كه وي. گوتي:
- دهر دي من هه ر ئوه نيه. ده مه وي ئه و ژنه تيوه نه ميئي. خان لي ره ي
رادا و وه دهر ي ني.

گوتي:

- روله دهرمانی ویشم هه يه.

ديسان گه راوه بن هه رزالي و هينديكي شت و مه ك پشكني و دووسي
شتي ليكدا وبوي هينا:

- ئه و دهرمانه ده به ي و بوي ده چيشتي ده كه ي. هه ر بيخوا تووله كي
ده كا. ته واوي تووكي سه ري ده وه ري و ده رووتيته وه. هيند كز و پيس ده بي،
سه بي زي لي ده كا. خان كه واي بيئي ته خسيري ده كا و له وان هيه له قه لاي
وه دهر ني.

گولبه ر گوتي:

- ئه گهر ئه وه م ده گه ل بکه ي هه تا هه تايه له بيرم ناچي.

کیسه‌یه‌کی دراو له مستی پیریژن ناو به‌ره‌و دهرکی چوو. پیریژن گوتی:
- خاتوون نابیی کهس بزانی. خان بزانی دهمکووژی، ده‌کلکی یه‌ستریم
ده‌خا.

گوتی:

- نا دلنیا به کهس لیم نازانی.

گولبه‌ر به ترس و خوفیکی زور گه‌راوه هۆده‌که‌ی. ترس له ئاشکرا بوونی
ئهم کاره. به‌لام نه‌گه‌ر دهرمانی پوره‌هه‌یات کاری خوی بکا ده‌حه‌سیتته‌وه و
ئه‌و دوژمنه‌ی له کۆلده‌بیته‌وه. به‌و بیره‌وه‌هه‌ساوه. هیمنی به‌گیانی وه‌ربوو.
قه‌ره‌واشی گولبه‌ر هاته‌ ژوور، گولبه‌ر به‌دیتنی وی زانی ده‌بی چ بکا. ده‌بوو
دهرمانه‌که‌ی بدا به‌و له‌چیشتی په‌ریزادی بکا. کچه‌ملزهم نه‌ده‌بوو. لپی که‌وته
هه‌ره‌شه و گوره‌شه، نه‌گه‌ر به‌قه‌سه‌ی نه‌کردبا تووشی کیسه‌هه‌بوو. ناچار
دهرمانه‌که‌ی وه‌رگرت و بردی. شه‌وی په‌ریزاد بی خهم و خه‌یال‌خوراده‌مه‌نی
خوارد. نیوه‌شه‌وی له‌تاوی ژانی زگی‌هه‌جمینی لی هه‌لگیرا. وه‌کوو
مارجینگلی ده‌دا. بانگی قه‌ره‌واشانی کرد. قه‌ره‌واش چیان کردبا. خیرا چوونه
لای نارین. ئه‌ویش له‌سه‌ره‌خۆ خوی کۆ کرده‌وه و چۆ دیوی په‌ریزاد. به
دیتنی په‌ریزاد گوتی:

- ته‌بع بووه‌ خیرا ئاره‌قی جاتره‌ بیین.

قه‌ره‌واش ئاره‌قیان هینا و به‌زاریان داگرد به‌لام خه‌راپتر بوو. گوتی:

- هیندیک خوی گه‌رم که‌ن. ره‌نگه‌ برکی کردبی.

هه‌تا لای به‌یانی ژن و ژالی قه‌لایه‌ی لی هالا. و هه‌ر یه‌که‌ دهرمانیکی بۆ
دۆزیه‌وه. هه‌تا وای لی هات بی هۆش و ئیختیار لپی که‌وت. هه‌کیمیان هینا
سه‌ری هه‌ر چی کردی تی نه‌گه‌یی چیه‌تی. ئاره‌قه‌ی ساردی ده‌رده‌دا و
جاروباره‌ وه‌هۆش ده‌هاته‌وه و چاویکی له‌حه‌کیم ده‌کرد و دیسان بی هۆش

دەبوو. حەكیم ناردی لە دووی خان، خان كە بیستی پەریزاد نەخۆشە چۆ بن سەری. ئەو ماوەیە ی لێرە بوو نەیدیوو. ئیستا كە دەیدی وا بیحال كەوتوو. زۆری زگ پێ سووتا: «ئەو كیژە چارەرەشە كەسیكى خۆی لە لانیە، چۆرێكى ئاو بە زاری داكا. بە خودای من زولمی لی دەكەم ئاوا لێرەم راگرتوو. هەرچابیتەو دەینیرمەو. لای خزم و كەسەكانی». حەكیم چەند رۆژ بوو شكی كردبوو ئەو ژنەدەرمان داو كراو. خان هەموو رۆژی دەهات و سەری دەدا، حەكیم پێی گوت: خان دەس بە جێ شكی ژنەكانی خۆی كرد. بۆیەش بە حەكیمی ئەسپارد:

- زۆرت ئاگا لێی بی و باشی پێ رابگە و مەهیله كەس بیتە لای.

حەكیم گوتی:

- بە چاوان گەورەم.

خان بە دلی بە خەم لە دیوی پەریزاد هاتە دەر. سەری زۆر قال بوو، ئیستا كاتی شەربوو، دەبوو قەلا بپاریزی. پەریزاد بی سەر و زمان كەوتبوو، پاشی حەوتووێك تەواوی تووكی سەری وەری و مووی بە ئازای بەدەنیوێ نەما. دەتگوت تووری پاكراو. وردە وردەباشتر بوو چاوی هەلینا و كەم كەمە شتی خوارد. مانگیك لە سەر رەقی پشتی لێی كەوت. جاروبارە خان لە حەكیمی دەپرسی چۆنە و ئیدی نەدەچۆ دیوێ كە ی. هەتا پەریزاد لاقی گرتەو و لە جێ هاتە دەر، سەر پێچێكى لە سەری خۆی توند و تۆل دەپێچا و نەیدەهیشت كەس ببینی. خان ئیدی نەدەچۆ دیوی گۆلبەر و ئەگەر دەیدیت رووی لێوێردەگێرا. گۆلبەر دەیزانی خان لە سەر پەریزاد وای لێدەكا. بەو كارە نە تەنیا پەریزاد تەلاق نەدرا، خان دەنگی لی گۆری بوو و هات و چۆی دیوێ كەشی نەدەكرد. ئەو كاتە ی پەریزاد نەخۆش كەوت خان بە

قهلسی چۆ دیوی نارین و دەرکەهی پیک دادا. نارین دەیزانی خان بۆ وا قەلسە
و خۆی ساز کردبوو بۆ شەری، خان سوور هەلگەرابوو:
- کاری خۆو کرد، حەسانەو.

هەر دەهات و دەچوو دەفی دەدا، دەینەراند:
- شتیکی لی بی هەرتکتان تەلاق دەدەم. دلنیا بن. چتان لی کردوو
راستی بلی.

نارین خەتای وەستۆ نەگرت:

- خان من بی خەتام، ئاگام لە هیچ نیە. من گوناھم چیه. خۆ هەر من
هەویی نیم، خان نارینی باش دەناسی دەیزانی ناتوانی چی لی بزانی، گەلیکی
هەرەشە و گورەشە لی کرد و بە قەلسی وەدەرکەوت.

دیار بوو کاری گولبەرە. چەند مانگ بەسەر ئەم رووداوە دا رابرد. پەریزاد
دەردی پەراند بوو. گولبەر تەنیا روورەشی پی ماو چی دی. خان جاروبارە
دەیدی پەریزاد دەگەژنەکانی قەلایە دیت و دەچی، چەند حار ویستی
بینیڕیتەو ماله بابی، بەلام نەیتوانی، نەیدەزانی چ بکا. دلی هەر لە لای بوو.
پاشی نەخۆش کەوتنی پەریزاد تەنیا بیریک لە دلی دا دەهات و دەچوو: «لە
وانەیه ئەورۆ و سبەهی مەرگ لیکمان جیاکاتەو ئەدی بۆ لیک جیابین» بەلام
ئێستا لە پەریزاد دلنیا نەبوو «دەبی ئەویش منی خۆش بوی؟!»

دنیا بیدەنگ بوو. شەو بە سەر دنیا دا زال بوو. پەریزاد شەوانە تا درەنگ
لەبەر پەنجەرە دیووەکە دەویستا و لە تیپەر بوونی شەو و ئەستێرەکانی
دەروانی. خان چرای هۆدەکە خۆی دەکووژاندەو و بی هەست لە سەر
دەلاقەو دینواری، ئەو جار کە شەوشە دەبوو پەریزاد لەوی وەلا دەچوو. خان
ماوەیه ک هەروا دەماو: بۆ چی هەمووشەوی دیتە بەر پەنجەرە، بلیی ئەویش
منی نەدیبی؟ یا دیتە بەر پەنجەرە و دەگەل مانگ و ئەستێران دەدوی؟ یا

تەنپايى ئەو دېنپتە وي؟ نا منى ديوە بى و نەبى ديوى . بەو بىرەدله کوتەى دەگرت، سوور ھەلدەگەرا . سەرى بە پەنجەرەكەو دەنا و ھەروا دەماوہ . بەيانىيەك پەريزاد بۇ دىتنى دەستە خوشكىكى لە قەلاى خواری بە ھوشەى گەورەداتیدەپەرى، خان دىتى و چاوەرپى گەرانەوہى بوو . دەگەل بەگە كوردەكان خەرىكى راویژبوو . کاتى گەرانەوہى پەريزاد بە دىتنى وي قسەكەى برى و بۇ لاى چوو . پاش ھەستانەوہى پەريزاد لەو نەخوشىيە نەيدىبوو، پەريزاد ھىندىك بووژابوو و رەنگ ورووى ھاتبوو سەرەخۆ . گەردالىكى گۆشت گرتبوو و ھىندىك قەلەو ببوو . لە جاران جوانتر دەھاتە چاو . پەريزاد بە دىتنى خان گەشاوہ و سوور ھەلگەرا . شادىيەك خزىەگيانى . چاوەكانى وەكوو پۆلووى گر گرشەيان ئەدا، دەبرىسكانەوہ . ويستى خۆى لى لاداخان گوتى :

- پەريزاد ئىستا چۆنى، خۆ كەس كارى پىت نىه؟!!

- خان لە ساىەى سەرى تۆ ئىستا باشم .

بۇ ماوہىەكى كورت لە پىش يەكتر وەستابوون . ھەنگاوى رۆشستىيان نەبوو، خودادەيزانى چەندەيان عومر مابوو، ئەدى بۆچى دوور لە يەك بن . بە يەك بىرەوہ دەيانروانىيەكتر . خان گوتى :

- پەريزاد ئىواری چاوپىم بە دىمە لات .

بە بىستنى ئەو قسە، شتىك لە چاوەكانى پەريزاد ھاتە دى، شتىكى جوان .

ھەتا ئەو دەمى شەوہكانى نۆرە جىي پەريزاد خان لە ھۆدەكەى خۆى دەماوہ و تابەيانى لەوى دەبوو، كەس نەيدىبوو كەنگى دەچىتە ديوى پەريزاد يا كەى دىتە دەر . كەس نەيدەزانى لە لاى وي دەنووى يا لە ديوى خۆى . پەريزاد خىرا خۆى گەياندەوہ ھۆدەكەى، ماوہىەك بى ھەست و خوست

دانیشت و چاوی له قولینچکیک بری، ههستی به به خته وهری ده کرد. دیسان گیانی تینووی که وتبۆوه شه پۆلان. ههستی به شادییه ک ده کرد، به وه دی هاتنی ئەو ههسته وه یاد عهلی که وته وه، دلداریکی ناکام. نه کا نه کا، ههستا پیان، ئارا و قارای لی هه لگیرابوو، دهستی به هات و چۆ کرد. دلی ده تگوت به چند که سانریکی ده کوشن، بلیی ئەو جاریش وام به سه ر بی. بو من ئاشقی ئەمیر خانم؟ نانا من ته نیا بو رزگاری له دهست میران و مووساخان ئەو به لینیهم داوه. یانی ئەو چند ساله ته نیا له بهر ئەوه لی ره ماومه ته وه. ناشتیک به هیتر له وانه ئەوی هینا بو وه وی. هه میسه له یه کیک ده گه را گیانی ئاشنای گیانی بی. له دهستیک خوی بسپیریته هیزی، له شانیک راگری خه مه کانی بی. عهلی که چۆ ژیر گل ئاوا کوت و پر، ئاواته کانی ده گه ل وی نیژران. ئیستاجی؟ ئەوینداری خانه؟ بلیی هه ر بو پاراستنی گیانی، خوی ئەسپارد بیته دهستهلای خان. نانا نیاز به دیتن و ههست پیکردنی، هه ر ئەو کاته ی له پاشته رکی خان به ره و ماله بابی ده چوو، نیازی به شانیکی گه وره بوو سه ری ویکا، ئەوانه ئەویان به ره و دمدم هینا بوو. به ره و یه غدانه که ی چوو. دهستیکی به رگی نوئ ده رینا و جلی گوپی. چاوه کانی رشت، زیپر و زیوه کانی وه خو خست. هیندیکی بوئی خوش به یه خه و به روکی وه رکرد. دهست و په نجهی چند سال بوو خه نه ی بوو کینیان لی ببۆوه. ههستا خه نه ی گرته وه، دهست و په نجهی نه خشانند: بلیی چم پی بلی؟ دلی خه به ری دابوو. به خوشییه وه چاوه روان بوو. ده بوو له و ماوه یه ی ماویانه هه ر چندی ده توانن که لک وه رگرن، خودا ده زانی کی چنده ده ژی.

ده مه و ئیواری خان له ده رکی هۆده که ی په ریزادی دا. په ریزاد ههستا

سه ر پی وگوتی:

- فه رموون.

خان تا لای سهری بهند نه بوو. له سهر کهوله مهره زه که دانیشته. دیویکی جوان، په ردهی رهنگاوره ننگ، تا قمی جوړاوجوړ. دهسته نوینیک و چند سهر کرابوونه پاله وپشته. کهولیکی مهره زی شین له بن دهسته نوینه که راخرا بوو. ئافتاوه و له گهنیکی زهره، له سهر تا قهی چند شمی نیوه سووتاو، له نته ریک له ولاتر دانرا بوو. فهرشیکی فهرسه کی سووربه وینهی دار و گول له نیو ژووره که راخرا بوو. خان یه کهم جار بوو ئه و دیوهی ئاوا ده دی. ئه وده می له تاو په ریزاد و له بهر پر کاری خوئی ئاگای له هیچ نه بوو. په ریزادیش ده تگوت مینای بی گهرده له لای خواری دهسته و نه زهری خان راوهستا بوو، جوان، رازاوه. خانی به خیرهاتن کرد. خان گوتی:

- وهره دانیشه.

خان نابی؟ من چون له خزمهت ئیوه دانیشم؟

- من پیم خوشه تو له لام دانیشی، وهره ئیره با بتبینم.

په ریزاد چو پیش و لهو لای دانیشه. خان گوتی:

- ئه تو دیه پیش یا من بیم؟

په ریزاد هه لکشا، به لام نهیده توانی سهر هه لینه و چاو له چاوی کا. خان دهستی و بهر چهنه ی دا و سهری پی هه لینا. چاوه کانی مهستی ئه وین بوون، وهک زریبارده رهوشانه وه، په ریزاد نهیده توانی چاوی له چاوی کا، سهری داخسته وه. تا ئیستا ئاوالیک نیزیک نه ببوونه وه. په ردهی شهرم و نامویی بهری نیگا کانی گرت بوو. خان:

- کیژی سهرت هه لینه، شهرم له چی ده کهی؟

په ریزاد سوور هه لگه را. به شهرم و نازه وه سهری هه لینا. خان دهستی

گرت:

- لهو دهمهوه تۆم دیوه تهنانت ساتیک لیم ون نهبووی، چاوه کانت
وه کوو نهخش له بهر چاوم، نا هر له چاوه کانم دا قهتیس ماون، ئەتۆی
دەروانی، ئەتۆی دەدوپی. سەرتاپا بوومه ئەتۆ، بلیی تۆش وا نهبی؟!
پەریزاد ئەو جار رهنگی بزراک، خوینی له دەماری دا مەیی، ورتە ی لیوه
نههات، زاری ویشک ببوو، ههستی کرد دەلهرزئی. بۆ وهی خان لهرزئی دهستی
نهبینی، تونددهستی به میخهک بهنده کهی گرت. خان گوتی:

- دە ی پەری، قسه یه کی بکه، کچی تۆ بۆ ئەوهنده جوان و دلگری؟! من
ئەمیریکم، حاکی ناوچه یه ک، به دیتنی تۆ دل و دینم له دست داوه، له
هەرگۆشه یه ک ده تبینم، ههستت ده کهم. ئیدی له خان چ نهماوه، هه رچی
هه یه ئەتۆی. پەریزاد گوتی:

- خان من کچه شوانیکم، کچه هه ژاریک، تۆ گه ره ی، به گی، خانی.
که نگر وقوماش نابنه یۆلداش. خان گوتی:

- جاریکی دی قسه ی وا مه که، ئە گەر ناتهویم لهو دەر که یه ده چمه دەر
و هه تا هه تایه ئاور نادهمه وه. ئە گەر ویستت میردی بکه ی ته لاقت ده دم.
ئازادی ده چیه هەر کوئی بچۆ. ئە گەر ده تهویم پیم بلی، ئە گینا دەرپۆم و ته نیا تا
ئەو کاته ی ماوم نامه وی بتبینم و چاوم به چاوت بکه وی، کچی ژیان زۆر
کورتە. پاش ئەو نه خوشییه ی تۆ من گه یمه ئەوه ده بی تاماوه مان هه یه
یه کترمان خوش بوئی، ئە گینا دەرپۆین، ژین کورتە، ده ی خیرابه، زووبه، شتیکی
بلی، چی دیم مه سووتینه.

پەریزاد ئیدی هیزی له بهر نه مابوو. ئە گەر شانی خان نه با ده کهوت.
ئەوی ده چاوه کانی دابوو ئەوین بوو، ئەوینیکی رووت، پاک، شه یداییه ک که له
ئزای گیانی هه لده رژا. هه موو شتیکی له چاوی دا دیت. زانی ئەویش به داوی

عیشقه وه بووه. لیوه کانی نیوه ئاوه لا بوون، پشووی سوار ببوو. دلی ده تکوت
دلی چۆله که یه که و خۆی له قهفهزی سینهی ده دا. خان گوتی:
- وه ره چاو جوانی خۆم، جوابی قسه کهم ده چاوه کانت دا ده خوینمه وه،
چاو درۆناکا، وه ره، وه ره!
ئیدی خۆی پی رانه گیرا و ئامیزی پیدا کرد. ئه وشه وه خان له دیوی
په ریزاد بوو، قه لادهنگی داوه....

ولات دههات رووناك بئ. تاريخايي ورده ورده بئ رهنك دهبوو، له پشت گۆلى ورمئ زهرده دههاته سهر. خورئكى ئال به سپايى بهرهو ئاسمان ههلهكشا. خان له سهربورجى سولقهوه دهپروانى. گۆلى ورمئ دهتگوت له قهلا بليندتره، زور بليندتر له كيوهكانى ئهواناوه. له دوورهوه وهكوو گهوههرئك دهدرهوشا. ههتا چاوهتهرهه دهکرد. شيناييهكى مهيلهو بؤر، پر ترووسكه و جوان رهنكى سپى وهك زيوى دهگرت. ئهواناوههزاران ساله له بهستينى خوى دا راکشاوه، كهمناکا. نه گهرماي هاوين، نه تينى ههتاو، نهبا و نه توفان هيچيان زهفهرى پئ نابهن. ههر له جم و جۆلدا دهخوشئ و دهكشيتهوه، دهدرهوشئ. ولات تهواو رووناك ببوو. ههتاو رمبيك ههلهكشا بوو. شهر دوايى نهدههات، قوونى ده دهركئ نابوو. لهشكرى شاعهباس چهند سال بوو له دهور و پشتى دمدمخيوهتى ههلهدابوو، نهدهبزووت. وهكوو زهريايهكى رهش، شهپۆلى دهدا و له جم و جۆلدا بوو. ماندوو، شهكهت، بهرهو ديوى پهريزاد ههلهكشا. به سپايى چۆ ژوور. پهريزاد له بهرتقههئ تۆپان تا درهنك خهوى لئ نه كهوتبوو. ئيستا له غورابى خهوى دابوو. به تهقههئ دهركه وه خهبر نههات. سهرى له سه سهنيره كه وه لاچووبوو. سهرى راست كردهوه. پهريزاد چاوهكانى ههلهنههينا. زور زوو خهوهاته جهستهئ خان، دهس به جئ خهوى ليكهوت. لاي چيشتانئ وه خهبر هات، پهريزاد لهبن سهرى دانىشتبوو. دهستى به كاكۆلى دادينا. له ميژ بوو به خهبر بوو، بئ

ههست و خوست دانیشتبوو. به دیتنی ئەو روخساره پیاوانهیه، ئەو شان و باهۆیه، رووحی شهیدای ئەویندارانه دەپروانی، له دیتنی تیر نه ده بوو. خان چاوی هه لێنا. به دیتنی په ریزاد ئاهیککی هه لکیشا و دیسان باسی ئاوات وئاره زووکانی خۆی بۆ کرد، دهیدیت داری ئاواتیان گه یوه ته بهر، له سه ر بورجی نارین قه لاهه راوه ستاون، ده پروانه دیمه نی جوان و رازاوه ی ده شته بیل. دهیدی منالیان گه وره ده بن و له ژیر سایه ی خان ولاتیکی ئاوه دان و ژینیکی پڕ خیر و بیڕ و پڕ پیت و به ره که تیان هه یه. له پڕ ته قه ی تۆپیک له دنیای خه یالاتی دوور خسته وه. خان خیرا له جیه هاته ده ر، وه ده ر که وت. کاتیک پیاوه کان خه ریکی به رگری و شه ر بوون، ژنه کان بیکار رانه وه ستان. هه ر یه که ئیشیکی به ستۆوه گرت، هیندیک خه ریکی تیمار و زاماری برینداره کان وهه توان گرتنه وه بوون، ئیدی مه ره ر شا و خام و جاو له قه لا دانه ما، ژنه کان کراس و که وای خۆیان داده ری و تیتۆل تیتۆلیان ده کردن و برینیان پی ده به ست و سووتوو یان پیده کرد. په ریزادیش و پرای وان خه ریکی ده رمانی برینداره کان بوو. جاروباره که شه ر قورس ده بوو، خیرا خیرا بارووتیان بۆ چه کداره کان دینا و نان و ئاویان به سه ردا ده به شین، پیاوه کان هه ر شه وه نا شه ویک به سه ر دوژمنیان داده دا و به و شه و پاریز و هه لمه تانه دوژمنیان وه زاله هینابوو. خان له سه ر بورجی قه لا راوه ستابوو، شه ریکی قورس له ژیر قه لا رووی دابوو. بیری ده کرده وه: هه تا که نگێ شاعه بباس زولم بکا و که س ده نگ نه کا؟! له حالیکدا هه موو مه رگمان له پیشه، مه رگی وه ک یه ک. ئە گه ر وایه بۆ ئازایانه نه مرین. بۆ به په ستی بژین؟! که وایه هه ر بۆ پیشی به رده وام. گوراندی:

- هه ک چاوی سه رم بن. کورینه، بۆ پیشی مه یان هیلن، تاقیان لی

بیرن، هه ر بۆ پیشی....

ماوهی بهختهوهری و ژینی هاوبهشیان زۆر زوو دوایی هات. وه کوو
 خهونیکی خوش، کورت، کهم خایهن. شهویک خان پهریزادی بهری کرد. شهو
 و رۆژ دههاتن بهدوای یه کدا. له کووکی دهژیا. ههر رۆژه ههوالیک له
 دمدمهوه دههات. ئیدی شهپه کهقورس ببوو. قهلانشینه کان کهوتبوونه
 تهنگانهی بی ئاوی بهلام رهحمهتی خودای به سهرقه لا نشینهکاندا داباری و
 گرتنی سولق له لایهن لهشکری شاعه بباسهوه سوودیکی ئهوتوی نهبوو. ئه
 جار کهوتنه فیلیکی دی، به سهوان سهنگهریان له ری کۆلان دادهبرده پیش.
 به هیزی باسکی سهوهچن وقورچی و قزلباشهوه له سهر گرتنی قه لا سوور
 بوون. گهر دوونه یه کیان له ئاسن ساز کردبوو له پشت ویهوه کاریان ده کرد.
 خۆیان له تیرهاویژه کانی قه لا حهشار دابوو. به شهو کاریان ده کرد. گهزگهز
 دهچوونه پیش به و حالهش شهو نهبوو چهند کهسیان نهنگیودرین. ههتا وای
 لی هات، سهنگهریان گه یانده بن دیواری قه لا و ته نیشته دیواری گهوره و
 دیواره کهیان کۆلی و ئالوداره کانی نیو چینه ی دیواریان ئاگردا. دیوار زگی داو
 پچرا، لایه کی بورجه که بزووت و رووخا. شهپ ئیدی زۆرقورس ببوو، وای
 لی هات که رۆژیک له خه وههستان، خه بهری گیرانی دمدم گه ییه کووکی ورد
 و درشت به چاوی پر ئه سرینه وه باسی ئه و شهپه یان ده کرد. خه لکی دی
 زۆر به یان شهوه کی رایان کرد. ئهوانی مابوون ژن و مندالی بی ئه نوا و پیره به
 سالاچۆکان بوون. به دلی به خه م و پشتی شکاو، به چاوی پر ئه سرینه وه
 خه ریک بوون خۆ ده رباز کهن. دمدم وه کوو شیر نیشته بووه سهر دوندی کیوه
 به رزه کهوه، به شووره ی گهوره و گران، به رز و بلیند، به فیزه وه، له سهر
 لووتکه ی کیو چه قیوو. کیو و شاخه کان به رز و درکاوی، سه دان، هه زاران،
 گهوره و گران دهستیان تیگ گرتوو. وه کوو زنجیر به دوای یه کدا کشاون،
 نه با و بۆران، نه بوومه له رزه و ئاگر پژین و بۆرکان، هیچیان زه فهریان پی نابهن،

بیدهنگ راکشاون. که باران و وهیشوومهش ههلیکرد به یه کهوه تهر دهبن و سپی دهچن. له دوندی یه کییک کهرۆژ ههلدی لهویتریان ئاوا دهبی. بهرز و گران چهقیون، ئینسان دی و رادهبری، ماوهیه که دهژی و چهرمهسهری دهبینی. ئەو کیوانه چیها تۆرهمه و تیرهیان دیوه، ژیاون و مردوون، بهلام نه بزووتوون، ههر وا ماون. په ریزاد له دهرکی هساری به خه مباری راهه ستابوو. یه کییک خۆی به کۆلانی داگرد. هاواری کرد:

- خوشکی خیراکه، ئەوه بو نابزووی؟!

- بو کاکه چ قهوماوه؟!

- جاچ نه بووه! سه لاما لى رابوو، خان کوژراوه، دمدم گیراوه.

خاتوون عه به سا، تاویک ههر وا ماوه، دلی سست بوو. دهستی به

دهر که که گرت و له جیی خۆی دانیشته. کابرا ههر وا قسهی ده کرد:

- ده لاین له شکری خان تاقی لیبراوه و کهس دهر نه چوووه. ئەمیر خانیش

ویپرای ئەوانی دی له قۆناغی موحه ممه دبه گ کوژراوه. کا خدر له کوپیه بهو

خه به ره ی نه زانیوه؟!

وه لامي نه داوه، دهستی به عهرزی گرت، له پر ئەسرینی هات وه کوو

لافاو. هیند گریاوه خت بوو بخنکی، به کول گریا، شینی گیرا. شینی

شه هیده کانی دمدم. شینی ژن ومندالی بی تاوانی گاودۆل. خدر هاته وه مال.

به دیتنی خاتوون زانی بهو خه به ره ی زانیوه. خاتوون به دیتنی وی به سه

خۆی دادا:

- کوپه سه لا و قهت کهست نه مینی خدر، خو خان کوژراوه، کوپه

کوینت ده به ر خدر ئاغات نه ماوه.

خدر رهنگی به روانه وه نه ماوو. دهیزانی خه به ره که راسته، به لام

دلخۆشی داوه:

- خوشکئی سهرت بی، ئینشاللا درۆیه، راست نیه. من برۆا ناکهم قهت شتی وامان به سهر هاتبی. خودا ئه وهمان ده گهل ناکا.
خاتوون له کوی خۆی پی راده گیرا. به شین و شه پۆر و قورپیوان دههات و دهچوو. وه کوو ژان کردووان به نیو مال دا ده پۆیی، سهر و رووی ده رنی، نه ده حه جمی. قورپی حه ساریی هه موو به سهر خۆی دا کرد. به پیی پیخواس و سهری رووت، دههات و دهچوو. سهر و چاوی هه موو تیک کرده وه. ئه و جار هاواری برده بهر خدری:

- کوره خدر چه لیده کهی؟ به دوایدا ده چه، ده بی به چاوی خۆم بیبینم، ده بی بزانه ماوه یا مردوو؟! هه ک سه لا و قهت که سم نه ما، ئای دیدار ئاخر خۆم.

سهر و قژی هه موو رنی، له سهری خۆی دا و شینی گیرا. چی له دهست دههات غهیری گریان. کی بوو ئه و کوسته بیینی و دلی راوهستی. گوتی:
- خدر به خودای ههر ده چه، ده پۆم، چیدی راناوهستم.

خدر هه رچی کردی پیی نه وهستا. ناچار ملزه م بوو. گوتی:
- خاتوون ده بی خۆت بگۆری تا نه ناسر ییه وه، ئه گینا من ده گهلت نایهم. ههر چند نه ده ناسراوه. به و تا قه سه عاته وا گۆر ابوو ده تگوت یه کی دییه. سهر و پۆته راک قوراوی. ئه وهنده ی خۆ رنیبوو، هیچ ئازای گیانی نه ما بوو. کی ده یگوت ئه وه خاتوونه جوان و نه شمیلانه که ی جارانه، نیزی کترین که سیشی نه یه ناسیه وه. به دم گریان و شینه وه، به رگیکی شری ده بهر کرد و هیندیکی ره شایی بنی مه نجه لی ده دم و چاوی هه لسوو، ره گه لی کهوت. خدر دوو ئه سپی زین کرد بوو له ده رکی رایگرتبوون، سوار بوون و به نه رمه غار کهوتنه ری، به چاوی پر ئه سرین و دلی به خه مه وه. سهر کهوتووانی دمدم خه ریکی که یف و نه ههنگ بوون.... له ههر لایه ک دهنگی قاقا و

پیکه نین دهات. له خپوه ته کان نیزیک بوونه وه. غازی یه ک ری پی گرتن،
خدر هیندیکی هه لسه نگاند و تامی زاری زانی. مستیکی دراو له بهر پشتیندی
نا و گوتی:

- نهو خوشکه م برایه کی ده گه ل کژراوه کانه، ده یه وی بیدوژیته وه. به
جل و بهرگی دراو و دیمه نی خه مباری خاتوون گنجی نیو چاوانی رهوی و
گوتی:

- لیره بن ئیستا ده گه ریمه وه.

- چو لای یه کیک له قزلباشه کان و تاویکی پی چوو، گه راوه و ره گه لیان
کهوت و بردنی یه سهر که لاکان. له ههر گوشه یه ک مهیتی کهوتبوو. نه وانهی
نیوه گیانیکیان له بهر دابوو، شه لالی خوین له گیان نه للا دابوون. قه لای
نیوه و پیران ههر گوشه یه کی پر له قزلباش و قورچی بوو. خاتوون چاوی به رایبی
نه ده دا پروانیته دار و دیواری. هیزی له نه ژنوی دانه مابوو، پیی رویشتنی
نه بوو. خدر تی راخوری:

- خیرا که نه وه بو وا به کاوه خوئی؟!

خاتوون سهری هه لینا، ههر قه تره یه کی خوین له نازای له شی دانه بوو.
رهنگ بزرکاوبه دیتنی نهو تهرمه زامار و بریندارانه وه کوو سیحراوییه ک
ده پروانی. ده ترسا، له چی؟! بو گیان نه وه نده خوشه ویسته؟! خو روحیک ههر
قه رزدارین نه ورؤ نا سبهی. نا به دیتنی نه وله شه لهت و په تانه، عه به سابوو.
تازه ژین پاشی خان بی بایه خ بوو، مهرگ حه قه. خان ده یگوت:

- راسته مهرگ حه قه، به لام ژین حه قتره. ئینسان ده بی بژی به لام
ده بی بزانی بو ده ژی. مهرگ نابی له خوړایی بی، ده بی تا توانات هه یه هه ول
بدهی بژی، مهرگ ده بی له ری ئامانجیک بی، ده بی بزانی له ری چ دا
ده مری. نهو مهرگه ی له ری ویستیک، ئامانجیکه، ههرمانه. نه گه ر بژی و

نەزانی بۇ دەژى مردووی، گۆریان پیش گیان دان بۆھەلکەندووی. بەلام خو
ژینی من له ئی ئەو ھەموو خانم و خاتوونانە زیاتر نیە. ئەوانە دەتگوت پەری
گولن، ئەو ناسک و نازدارانە. ئیستا لەت و پەت و شەتالی خوین و گلن، پنچک
پنچک و ونجر ونجرن. بۆ خوینم لە ئی وانە گەشتەرە؟! ژینم لەوانە بە
بایەختەرە؟ ناھەرگیز نا.....

گروگلیپە ئاگری قزلباش بەرەو ئاسمان بەرز بوو. سووتمانیک بەرپۆ
گیانی، زۆر بەتین تر لەو گرانە. فرمیسکی تیکەلاوی خەم و پەژارە گۆنایان
پۆشی:

- ئەدی کوا؟! لەشی بی گیانی لە کوئی کەوتوو. بلیی سەریان نەبریبی
تا بییتە پەند؟! ناخودا نەکا، ھەرچی پتری دەروانی کەمتری دەدۆزیەوہ:
ئاخ ئەمیرخان ئەوہ چ داخیک بوو بە جەرگتەوہ نام؟ بۆ چی بەو
مەرەدەت بردم؟! پرسیارەکانی بی وەلام مانەوہ. ئیستا ھەر چاویکی بە
مەیتە کە ی بکەوی بەسیەتی. رەنگەسیبوری بیتی. گوتی:
- کا خدر چ بکەین، بلیی بیدۆزینەوہ?!
- چووزانم من تەنیا لەبەر دلی تۆ ھاتم. ئەگینا ھومیدیکم بە دیتنەوہی
نیە.

بە نیو مەیتەکاندا دەسوورانەوہ. خدر بە کابرای گوت:
- کاکە ئەدی مەیتی ئەمیرخان و بنەمالە کە ی لە کوین؟!
- مەیتی وان لە قوناغی موخەمەد بەگ کەوتووہ. ژنەکانی قەلایەش
زۆر بەیان خوین ھەلداشتووہ. ئەوانی ماویشن ھەمووی کۆت و کەلەبچە کراون
و دیل گیراون.
خدر گوتی:

- کاکە با ئەوانیش ببینن. لەوانە یە مەیتە کە ی مەش دەگەل وان بی.

کابرا گوتی:

با بزانه چ پی ده کری، بزانه دیلن بچینه نهو لای.
نهوهی گوت و لیان هه لبرا. زور دوور نه بووه. گهراوه وی و بردنیه سهر
که لاکه کانی ویش. سهدان تهرمی شه لالی خوین و گل. به چند که سان
قوولکه یان هه لده کهند. ده بووتا زووه که لاکه کان ژیر خاک کهن بووهی
بوگن نه بن. نه گهر نهو مهیتانه زور مابانهوه ئه هوددهات و زور بهی خه لک
تووشی وه با و چاو قوولکه ده هاتن. مهیتی خان و ئه مهریان به جیا دانابوو.
خاتوون ده گه ل چاوی پی که وتن، زمانی شکا، لاقی نوشتاوه، بی هوش
وئختیار به لادا که وت. خدر گوتی:

- کاکه چوریک ئاو بینه، له هوش چوووه.

کابرا هیندیکی ئاو هیئا. به زاریان دا کرد و هیندیکیان به سهر و چاوی
هه لپرژاند، تاویک پی چوو، چاوی ترووکاند. وه هوش هاته وه. به لام ههر به لادا
ده هات ده تگوت نایه وی بگه ریته وه دنیای زیندوووان. خدر سامی ریئیشته.
نه کاشتیکی لی بی؟! دیسان ئاوی لی هه لپرژاند. هیندیکی فینک کرده وه.
چوریک دی ئاو به زاری دا کرد. ورده ورده هاته وه خو. پاش نیو سه عاتان
به ره و چاره نووس که وتنه ری.

مژ بوو، هه وور و هه لا. ره گه هه وری بۆر و چلکن ده وور و پشتی شاخ و کیوه کانی ته نی بوو. سه رما بوو، کزه ته زووی ده خسته له ش، پریشکه ی دا. چه و چۆیان هاتبۆیه. دوندی کیوه به رزه که هه لمه دووکی لی هه لده ستا و ده گه ل هه وره بۆره کان تیکه ل ده بۆوه. دوور و نیزیکی نی رگی له ولاخان دابه زین. ده بوو سه بر بگرن تا ولات تاریک بی. ولاخه کانیا ن برده لای می شه و بۆ خۆیان له بن ولاخه کان مات بوون. ورده ورده تاریکایی داها ت. به ره و نیو دی که وتنه ری. په ریزاد سامی ری نیشت: بلیی مووسا خان چم به سه ربینی؟! بۆیه ده لین دنیا به قای بۆ که س نیه و نابی پشتی پی بهستی. خو به پیر و پیغه مبه ران نه ما به ئیمه بمینی. هه تا دوو روژ له مه و بهر مووسا خان له ترسی ئه میرخان نهیده و پرا چ به باب و دایکم بلی و ئازاریان بدا. بی توو بزانی شار به ده ریان ده کا. دیاره هیچمان له دهستی ناحه سیینه وه و ئه وانیش له و تۆله یه بی بهش نابن. چاره رهش خو م، دایک و بابه هه ژاره که شم تووشی چه رمه سه ری دین. خودایه چ بکه یین؟! له ده رکی ماله وسووشوانی، خدر دابه زی و له ده رکیی دا. عه یامیک پی چوو. وسوو هات ده رکهی کرده وه، به دیتنی په ریزاد زانی چ قه و ماوه. دهستی به ده رکه که وه ره بوو. خدر دابه زی و پیلی خاتوونی گرت و دایبه زاند. په ریزاد به دیتنی بابی، برینی کولاوه، خو ی به باوه شی دادا وله گابۆری دا. خدر گوتی:

- خاتوون له سه ره خو به با که س نه زانی.

هه ر چند سه بهینی ته واوی دی ده یزانی. خه جی هاته ده ری تا بزانی وسوو بۆنه گه راوه ژوور. که چاوی به په ریزاد کهوت زانی خان نه ماوه. به خو ی

دادا: - رۆلهی سیاچارهه، هه‌ی قور وه‌سه‌ر خۆم. هه‌ک چاوی دایکت کوپه‌ر
به‌ی.

په‌ریزاد خۆی ده‌باوه‌شی هاویشته‌. بوو به‌ بانگ و رۆرۆ، به‌ شین و گابۆر
چوونه‌ژوور. تازه‌ کاره‌و کراوه‌، به‌ گریان چ ده‌کری. خۆ که‌س به‌ گریان
نه‌هاتۆته‌وه‌، کار به‌ گریان پیک نایه‌. هه‌ر که‌س مرد، هه‌رسه‌لا له‌ چاوی خۆی.
به‌لام کێ ده‌توانی کوستی وا ببینی ونه‌گری؟! کوا دل راده‌وه‌ستی. شینیکی
باشیان بو گپه‌را. ئه‌و شه‌وه‌ هه‌ر چۆنی بوو رابرد. وسوو به‌یانی به‌ خه‌جیی گوت:
- خه‌جیی بارگه‌ و بنه‌ت تیک نی، ده‌بی بار که‌ین.

خه‌جیی به‌ چاوی په‌رئه‌سرينه‌وه‌ خه‌ریکی وه‌خه‌ر کردنی شه‌ر و شالاتی نیو
ماله‌ و په‌ریزادیش له‌ قولینچکی مالی ئه‌ژنۆی له‌ باوه‌ش گرتووه‌. سه‌ری وه‌
باسکی کردووه‌. ئیستا بو خۆی هیچ به‌و تیل و باره‌وه‌ چی کردبا؟! ببۆ
سه‌رباری دایک و بابه‌ هه‌ژاره‌که‌ی وه‌یلانه‌ی لی شیواند بوون، به‌لام چ
ده‌کری؟! مه‌گه‌ر هه‌ر مندالم بی و بگه‌ریمه‌وه‌ نیوعیلات. کورپی ئه‌میرخان
ده‌بی له‌ نیو که‌س و کاری گه‌وره‌ بی. ئیستا جیی ئه‌و بیرانه‌ نیه‌. جاری ده‌بی
له‌ ده‌ست مووساخان رزگار بین. بارگه‌وبنه‌یان تیک نا و به‌ره‌و سیلان
که‌وتنه‌ری. وسوو، شوانیکی قابیل بوو. منه‌ت له‌ شان و گوچانی خۆی. زۆر
که‌س منه‌تی ده‌بردبیتته‌ شوانی و بو‌ی بچیتته‌ به‌ر مه‌ری.

(۷)

به فر دهباری. نهم نهرم وه کوو پووش. وه کوو لۆکه ی تازه کراوه ی کانیاو. سهر لک وپۆپی داره کانی داپۆشی. ئاسمان ده تکوت لۆکه دهبارینی. جی جی قه دی داره قه یسی وهه لووچه کان رهش ده چوو. هه وای بن لیفه کورسی گهرم و داخ، هالوویکی خوۆشی لیپه لده ستا. له ده لاقه که وه سه رمای ده ری هه ست نه ده کرا. بوۆنی روۆنی زهنگی هه لقرچاوی میوانیه که دم و لووتی ده لاوانده وه، گهرمای کورسی له شی داهیزاوی، داهیزاوتر کرد. دیمه نه که ئه وی به ره و خه ویکی خوۆش ده برد. چاوی تازه ده بیره هۆش راچووبوو، به واقه ی منداله که ئه غیار بووه. خوۆی به سه ر داکیشا و مه مکی هاویشته زاری. مامانه که روۆژووی کردبووه، ده لین مندال به شیری دایکی فرچک ده گری، ده بوو شیری بداتی، هه رچی کردی و کراندی مه مکی نه گرت، شین و رهش ببوو، وهخت بوو ده گه لی بگری. دهستی کرد به تووکان، دایکی هاته ژوور:

روۆله بو وا ده که ی؟! هیدی به، پیویست ناکا ئه ورۆ مه مکی بده یه ی. ده بی ده گه لی له سه ره خوۆ بی و سه برت بی. دایکی هیندیکی روۆنی که ره هینا و که م که مه ده زاری منداله ی کرد، واقه ی برا. بو هینده ناحهزه؟ بو وا ناشیرینه؟! نه کا هه ر وا بی؟! ئه و ماوه یه ی له سیلان له بهر ئه و زگه نه باده وامی نه دینا. پاش نو مانگ هاتۆته دنیا. ئه و جار چوۆنی گه وره کا؟ به هه تیوی، به هه ناسه ساردی. فرمیسه کانی

ههلقولين. سي ريز و چوار ريز، بهري چاويان گرت. دايه قولپهي گريان.
دايكي تاسه ميوانييه كهي هيئا و له سهر كورسيي دانا، دهستي به سهرى دا
هيئا:

- كچم مه گري، روله شيرينه كه م، كچه چاره ره شه كه م.

دهستي به سهر و زولفي دا هيئا و دلخوشي داوه:

- روله گيان مه گري، نهو چاوه جوانانهت كز دهن. خوداش واي له
چاره ي تونوسيپوو، دهبوو وا بي. روله خو ئيمه نهمردووين. شوكر بابت ههيه،
برات ههيه نهو هوش يادگاره لاي ههمووان نازيزه، گهوره ي ده كهين، توش لاي
شوو ده كه يه وه، ههزار كهس قوراوي بهرپيت ده خوننه وه. نهو هوش راده بري
وه كوو تهواوي خوشي و ناخوشيكان، شهودي و روژ ده بيتته وه. ههر له عومري
ئيمه كه م ده بي. به لام زيان زوري به به ره وه ماوه. ههزاران شهو و روژي
ناديار. رهنكه له گوشه يه كي دا به خته وه ري خوي حه شار دابي. كچم كار نيه
خوا چاكي نه كا، دهردي ههيه دهرمانيشي ههيه، ره بي ئاخرت خيربي، ئافرهت
دري بي يه فرپي دن شين ده بيتته وه. به بيستني نهو قسانه گريانه كه ي
په ره ي سهند به ده م گريانه وه:

- دايه نه وه ده ليبي چي؟ تا نهو روژه ي ده گليم دهنين قهت مي ردي
ده كه مه وه؟ پاش خان حه لالي دنيايه له من حهرام بي. من تا ماوم ههر بهو
هيوايه ده ژيم تهر گهوره كه م بووه ي روژيك توله ي بابي بكاته وه. مي ردي
چي و شتي چي؟!

خه جي گوتي:

روله چاره ره شه كه م، كچه بي نهوا كه م.

په ريزاد شه كه تتر له وه بوو چيدي بدوي. به چاوي ته ره وه خهوي
ليكهوت، پاش نهو باسه دلته زيئانه، ماندوو، شه كهت، داهيزاو، بي تا قهت و توانا

بوو. له سهر ره قی پشت لیی کهوت. دایکی لیفه کهی پیداداو، خه و یا زینده خه و به ره و دنیای هیمنی و حسانه وهی برد.

وسوو ههنگاوی توندتر کرد. شهقاوی بلیند، بلیند و خیرا. پهریزاد تهمری به سینگه وه ده کوشی. روخساری داخ و کهسهری لیده باری. بلیی خزم و کهسی ئەمیرخان چۆنیان وەرگرن؟ نه کا کۆرپه‌ی خۆشه‌ویستی گل بده نه وه؟ به لام نا، چۆن شتی وا ده بی؟! ئەوه یادگار، موفه رکه. کی دلی دی بی حورمه تی پی بکا. ئەگەر هات و خودای نه خواسته واش بوو، خو بی کهس نیه، من هه م. گوتی:

- کچم په رۆشی چت نه بی. دلنیا به زۆرن قه در ده گرن. خه می چت نه بی، ئەگه رواش نه بوو خو ئیمه نه مردووین.

پهریزاد به و قسانه هیندیك دلی حه ساوه. به لام ئیستا دلنیا نه بوو. چوونه خزمه تی حه مه دبه گ. ئەویش به دیتنی تهمر و پهریزاد گه شاوه. حه مه د به گ سه رۆک عیل بوو. کهس نهیده توانی قسه ی ده قسه دابکا. زۆری دلخۆشی دانه وه. پهریزاد به قسه کانی ئاهیک هاته وه بهر. «ئهو یادگارانه ی ئەمیرخان تا ئیستا له کوی بوون» به رووی خۆش و هریگرتن. پهریزاد و تهمری نارده ئەنده روونی. ئەمری کرد گه لیکیان قه در بگرن. تهمر له لای گه وره و بچووکی عیل نازدار و خۆشه‌ویست بوو. لایان پیروژ بوو، به لام چ شتیک جیی بابی بو ده گرته وه.

پهریزاد روحی ده گیانی تهمر دابوو. هه موو حه ول و تیکۆشانی گه وره کردن و پیگه یاندنی بوو. ساله وهخت پتر بوو، له ئەنه ر ده ژیان. ژیانی بیده نگ تیده په ری. به لام بیریک ژینی لی شیواندبوو، هه روا ده بوو. بیری تۆله خه و خواردنی لی هه لگرتبوو. چۆن ده کری؟! خو ئەو کاره به تهنی ناکری؟!!

نابی دهست له دهست دانیم و ببینم دوژمن له هیلانهی بهخته وهریم دادهژی.
بهلام رییه ک ههیه؟!

همه دبهگ پیاویکی ئازا و لیهاتوو بوو. دهست و دلپاک و ده رک و دیوه خان ئاوه له بوو. ئه گهر له نیو عیل دا یه کیک نیازی به یارمهتی هه بوو ته نیا همه دبهگ زانیبای بهس بوو، دهس به جی ده گه یشته فریای. پیاو کووژرابا و ژن هه لگیرابا ته نیا ئه وه همه دبهگ بوو مهسلهتی ده کرد و ریکی ده خسته وه. قهت نهیده هیشت کهس زولمی لی بکری و له سایه ی وی دا گورگ و مهر پیکه وه ئاویان ده خوارده وه. له و ناوچه یه دا ته نیا همه دبه گیک هه بوو ئه ویش ئه و بوو. جیگه ی نیاز و مرادان. خدر قه ده ریگ بوو بو سهردانی وان هاتبووه ئه وینده ری. خاتوون باسی بیرو رای خو ی کرد، خدر گوتی:

- خاتوون وه ک بیستوو مه ئه لغ به گ هه وای گرتنی دمدمی له سهری دایه.

به کاره ساتی دمدم زور په شیوه و بیری توله ی هه یه. من ده چم و ده گه لی ده دویم. رهنگه ده گه لمان ریگ کهوی.
خاتوون به بیستنی ئه و قسه یه گه لیک شاد بوو. خدر به په له خو ی گه یانده ئه لغ به گ و ئه وی ده بوو بیل پپی گوت. ئه ویش قسه کانی په سند کرد. هاتنه سهر ئه وه بو گرتنی قه لاریک کهون. زوریان ته گیر و را کرد. ته وای رییه کانیان هه لسه نگانده، به لام گرتنی قه لا له ده ری را نه ده کرا. ده بوو هیندی کیش له ژوور قه لاوه ری بو گرتنی خوش کهن. به لام ئه وه به کی ده کری؟! یه کی ده وی بچیته قه لا و ده گه ل کورده کان ریگ کهوی و به لینی یارمه تیان لی بستینی. خدر گوتی:

- من ده گه پيمه وه قه لايه. هه ميشه خزمه تكاريان پيويسته. به لام بليي
متمانه به من بکهن!؟

گوتی:

- نه وه زور جيی باوهر نيه. نهو کاره يه کی ناسياوی دهوی. که سيک،
خزميکی نه مير خان.

خدر:

- يه کی وه کوو خاتوون.

نه لغ به گ:

- راسته، خاتوون بوو کاره زور باشه. يه کهم خيزانی نه مير خانه و دوامين
دايکی کوره که يه تی. ده زانم به باشی متمانهی پی ده کهن. به لام نهو کاره
ده کا!؟

گوتی:

- من دلنيام ده يکا. له ريی نهو ئامانجه دا هه رچی له دهستی بی ده يکا.
نه لغ به گ گوتی:

- به لام وا باشه له نيزيکه وه بيبيتم و ده گه لی بدویم.

گوتی:

- من ده چمه نه نههر و راسپارده کانی ئيوهی پی ده ليم. به لام نهو ناگاته
ئيره و اباشه ئيوه بينه نهولا.

په يمان و به لينيان پيکه وه به ست و برياريان دا شهوی هه ينی له
نه شکه وتی سه رووی نه نههر يه کتر بينن. خدر گه راوه نه نههر و نه سپارده کانی
راگه ياند. خاتوون گوتی:

- ده بی مه بهستی لهو دیداره چ بی!؟

خدر:

- خاتوون رهنگه بيهوئ دلنيابي، تو جهرگي وهت ههيه بگهرييهوه دمدم.

خاتوون:

- كا خدر تو چي؟!!

خدر:

- جا خاتوون، خدری فقير، سهلتهی بی مال و حاله. لیره نا دمدم، نهوئ نهبووجیه کی دی.

لهو هتا له بیری بوو، پیاوی ئەمیرخان بوو و خزمهتی ئەو بنه‌ماله‌یهی ده‌کرد، ئەمه‌گی‌وانی له‌بهر بوو. ئیستاش به‌گیان و دل بوو کاره‌تیده‌کوشا:

- خاتوون نابی کهس ئاگادار بی. ده‌بی جوریک خو‌ده‌رباز کهین،

کهس نه‌زانی. شهوئ دیاری کراو پاش تاقت بوونی مالان خاتوون ته‌مری

ده‌خه‌و کرد، چراکه‌ی کوژانده‌وه و له تاریکی دا دانیشت. که ولات بیده‌نگ

بوو. قاز و قرووژی زن و منداڵ برا و تاریکی به‌سه‌ر ئەنده‌روونی دا زال بوو.

به‌ره‌و واده و به‌لینی کهوته ری. ده‌رکه‌وان به‌دیتنی خاتوون خیرا ده‌رکی بو

کرده‌وه. له پێشدا خدر ده‌رکه‌وانی دیبوو شتیکی دابوویه و بویه‌ش به‌دیتنی

وان بی پرسیار ده‌رکه‌ی کرده‌وه. خدر دوور و نیزیک له تاریکایی دا

راوه‌ستا بوو. جله‌وی جووتیک و لاخی به‌ده‌سته‌وه به‌دیتنی خاتوون گوتی:

- خیرا که هه‌نگاو هه‌لینه ده‌بی زوو بگه‌ریینه‌وه.

خاتوون بی هه‌ست ره‌گه‌لی کهوت. سوار بوون و به‌ره‌و ئەشکه‌وتی

سه‌ری کهوته‌ری، خاتوون له خو‌را دل‌ه‌کوته‌ی گرت‌بوو. ئیستا زور دوور

نه‌که‌وت‌بوونه‌وه، ته‌مای کرت‌بکریته‌وه به‌لام نا. ئەدی بی‌توو یه‌کیک بزانی. خو

ئابرووی به‌سه‌د سالانی ده‌چی. به‌خودای بوختاینیکی پی ده‌که‌ن. ئەگه‌ر

ته‌مریش وه‌خه‌به‌ر بی. ئەو دییه‌ وه‌سه‌ر خو‌ی ده‌گی‌ری. به‌لام نا ته‌مر تازه

خهوی لیکهوتوو و زوو وه خه بهر نایه. ئەشکهوتی سه ری زۆردوور نیه. بهلام
 بۆ چی ئەو رییه نابریتهوه. کاتیک ئینسان بۆ کاریک پهلهی ههیه
 کاترانا بری، ری نابریتهوه. بهلام نانا بئری بترسیم. من له ریزه ی پیاوانم
 گهرچی جحیلیم. شیر له لانی بیته دهر چ نیرو چ می. قسه ی خه لک چی یه؟
 ئەو بیرانه چن؟! ده بی وره م بهرز بی. غیره تی بزووت رکیفی له ئەسپی دا،
 جلهوی توند کرد. به نهرمه غار به رهو ئەشکهوت تی به ل بوو و خدر به دوایدا
 رۆی. هه تا ئەو جیهی کرا به سواری چوون. ئەو جاردا به زین و وه به نده نی
 کهوتن. دوور و نیزیک ترووسکه ی ئاگر ده هات. چهند کهس له دهوری ئاگر
 کۆزیلکه یان به ستبوو. به دیتنی یه کیان جه رگ و دلی به ربووه. پیی
 ده به نده وه چوو، ئەوه کییه؟! بۆ هینده وه ئەمیرخان ده چی؟! راوه ستا، چه قی،
 وه ک سندنم کرد بی. له جیی خوی چه قی و هه ر وا ماوه. خدر ئاوری بۆ
 داوه:

- خاتوون خیرا که ئەوه بۆ سل بووی؟! -

جوابی نه داوه: ئای خودایه ئەوه ئیدی چیه؟! هیزی وه به ره خو نا،
 ههنگاوی هه لینا. به رهو کۆره که چوو. له نیزیک وان راوه ستا و سلاوی کرد.
 جوابیان داوه، ئەلغ به گ فهرمووی کردن:

- هه لکشینه سه ری.

خاتوون هه ر له وی دانیش، له سه ر چۆکان. روو به نده که ی هه لداوه.
 وه کوو یه کیک پیی بلی زانی ئەوه ئەلغ به گه: خو خزمی نیزیکی ئەمیرخان نیه،
 ئاموزاو بن ئاموزاش نین. بۆ چی هینده ویک ده چن؟! چاوی ده ئاوره که بری.
 ئاگره که قرچه قرچ دایسا، ئەشکهوتی رووناک ده کرد. ئەلغ به گ گه لیکی
 به خیره یان. سه باره ت به ژینی خان و قه لاداری وی دوا. ئەوجار هیندیکی
 پرسیار له خاتوون کرد. ئەویش له سه ره خو جوابی داوه. ئەلغ به گ گوی بۆ

شل کردبوو، له ئاوره کهى دهروانى. يه کهم جار بوو يه کتريان ده ديت. به لامه لغ به گ نيوبانگى جوانى خاتوونى بيستبوو. سه رى هه لينا. نيگاي له سه ر و روخسارى په ريزاد له نگه رى گرت، هه روا ماوه. تپى دا سه تحى بوو. نه وه چيه؟! ئينسانه يا فريشته؟ نه و چوانه ي بو ده لپى جزووى مارين، ده سووتينن، پيوه ده دهن. خان حه قى بوو له ميرانى بستينى. حه قه ئيران و تووران له سه رى به شه ر بين. خاتوون تاويک بوو بيده نگ ببوو. نه و يش تيگه يى، ديتى نه لغ به گ چوان ناتروو کينى. شه رمى کرد. سوور هه لگه را و سه رى داخست، دله کوته کهى په ره ي سه ند. نه وه چيه؟! بو شه رمى لى ده کهم؟!

نه لغ به گ نه غيار بووه:

- خاتوون مه به ست له و ديداره نه وه بوو دلنيا بم ناترسين بگه رپنه وه دمدم. ده زانن مه ترسى وه ي هه يه بتاناسن. نه گه ر وابى دلنيام به سه رتانه وه ناچن و ده کووژرين. خاتوون له سه ر نه م کاره سوورى؟!

- به لى کهس ناتوانى په ژيوانم کاته وه.

- ئافه رين، به راستى جيى شانازى.

تو تا که که سيكى كورده كان متمانه ت پى ده کهن. وا باشه جوړيک خو بگورپى نه ناسرپيه وه. جلکى ژنانه ش به سانى ده تگورپى و ده تشارپته وه، باش ده زانم زوربه ي كورده كان چاوه رپى نه و روژهن. نه و ئاگره پيوستى به تا که گرپکه، هه تا هه لايسى و ولات داگرى.

خاتوون گوتى:

- ئيوه ش گوى قولاغ بن. هه ر کاتى باشمان لى هه لکه وى، هه والتان لى

ده نيرم.

- ئەگەر واىە من چاوه پى خەبەرى ئىوہ دەكەم. بۇ خۇشم دەگەل
سەرۆك عىلەكان دەدویم و بەلىنى يارمەتیاں لى دەستینم. خواو راستان
سەرکەوتن بە ئیمەیه.

ئىدى شەو درەنگ ببوو. لەوانە ببو تەمر وەخەبەر بى و بىكاتە ھەللا.
گوتى:

- كا خدر با برۆين تا كەس نەيزانىوہ.
ئەلغ بەگ و ھاوپىكانى بەرەو سىلان كەوتنە رى. ئەوانىش بو نىو دى
رۆىشتنەوہ.

ئىۋارە بوو. كۆتريك له گوى سوانه هەلنيشتبوو. پۆله كۆتريك به ئاسمان دادەخولانهوه، سپی، رهش، ئەبله. باليان دەگرت، دەچوونه تهشقی ئاسمان و دەگهپانهوه. سوورپان ئەدا، دوور دەكهوتنهوه. ديسان لوور دەبوونهوه خوار. تهقلهپان لیدەدا و جار وبارەش له سەر بالی با دەچوونه بن هەواران، دەفرین، ون دەبوون. بال رهنگین، دندووکسوور له پەر وهدی دههاتنهوه. خەلك دەیانگوت ئەوانه رووحی ئەو خاتوونانەى قەلان كەله لووتكەى بەردی شمشیرخانەوه خۆپان هەلداشتوو. بوونهته كۆتر، دليان نایه قەلا بهجی بیلن. خاتوون چاوی دەگەل گێران: ئەم شەو دوو شەوه قەبان خان له قەلا نیه. ئەم شەوشەوی تۆلهیه، تۆلهی خوینی گهوره و بچووکی دمدم. تۆلهی بی تاوانهکانی گاو و دۆل، تۆلهی خوینی ئەمیرخان. دەنگیک له گوپی دا زرينگاوه: شیر له لانی بیته دەر چ نیڕ و چمی. نا نابی سام بمگری. ئیستا کاتی وهی نیه. بهرهو هۆدهكهی بوو. خدر له قەلادادۆستیکى باشی بوو. وهلامی لی نارد. بهریکهوت له قەلا دا پیویستیان به خولام وقەرەواش بوو. خدر چۆوی و خەلات و بهراتی بو خۆی و پەریزاد دیاری کرد و لهویدامهزران. ئیستا ماوهیه که پەریزاد قەرەواشه، ئافتاوهی دینی، خانم و خاتوون دەست وچاویان بشۆن. سەر شۆره، شیوکه ره. منداله كهی له دەرکی خەلكی گهوره دەبی، ئەولانکی خەلكی رادهژینی: ئاخ خودایه چەنده ئارهزووی تەمر دەكهەم.

دیواری سوولق کون کراوه. ئەم شەو ئەلغ بەگ دیتە بن دیواری قەلایە. ئای ئەو بە وام لێهاتوو؟ بۆ دلم راناوەستی؟ نانابێ خۆ بدۆرینم. لە هۆدە کە ی ئارامی نەدە گرت بەرەو مدبە کەوتە ری. شەوی قەلا تاقەت بوو، دەرکی بودریان کردەو. ئەلغ بەگ و هاوڕێکانی هاتنە دەقەلایە و هێرشیان کردە سەر بورجی سوولق و تاقیان لێ برین. ئەوجار بە قەلا وەر بوون. هەر کەسی وەگیران کەوت کوشتیان، بورجەکانی قەلایان گرت. کوردەکان کە چاوەرپی ئەو رۆژە بوون دەستیان دا چەک و شیران و قەلایان گرتەو. نەقارە خانەیان گرت و نەقارە ی شادمانیان لیدا. هەتا قەلانشینەکان ئەغیار بوونەو. ئەوی نەدەبوو بە سەریان بێ هاتبوو. سەریان لێ شیوا. بەو شەو رەشە پەنا بۆ کوی بەرن؟! چ بکەن؟! قزلباش بە ئاغا ونۆکەرەو بە قەلا وەر بوون. خۆیان بەهولاولادا دەدا و زۆریان خۆیان لە دیوارەکانی قەلا هەلداشت. تا بەیانی کەس خەوی لێ نەکەوت. ئەوی کووژرا کووژرا ئەوانی دییان قۆلبەست کرد و دە زیندانییان کردن. قەلا کەوتە دەستی ئەلغ بەگ و هاوڕێکانی. خاتوون مەستی سەرکەوتن، بزە ی شادی کەوتە لێوان. ئاخری بە ئاوات گەیی. چلکن و بۆر بوو. دەبوو دەستیک بە خۆی دا بیئێ و هیندیک بە خۆی رابگا. سالیک دەبوو بەرگی قەرەواشانی لەبەر بوو، دژوین و چلکن. دەبوو ئەو بەرگە دانێ. چۆ سەر شۆرکە و پاک و خاوین خۆی شورد. دەستیکی بەرگی نوێ هینا و لەبەری کرد. زولفی سی بەنگی کرد. هیند لە میژ بوو و خاوین نەبوو. روخساری هەر شەبەقی لێ دەبوو. ئیستا خۆی وەکوو سەردەمی ئەمیرخان دەهاتە بەرچاو. چۆ بەر هەیانێ، تەماشای ئەو دەشت و کیوانە ی کرد. بزە ی هاتە لێوان. ئەلغ بەگ بە سپایی لێ نزیک بوو. پەریزاد بە دیتنی چاوی بریقە ی پیداهات، پڕ هومید و هیوا بریسکاوه. خۆشی لە روخساری دەباری. روومەتەکانی سوور ببوونەو. ئەلغ بەگ ئەوانە ی

دی له دلی خویدا گوتی: کاتی وهی هاتووہ پیی بلیم؟! بهلام چۆن، چۆنی پیی بلیم؟! وهپتہ پت کہوت، ہەرچی کردی نہیتوانی. قسہ کہی قووت داوہ. تہنیا توانی بلی:

- خاتوون ئیستا چۆنی!؟

- بہختہ وەر.

- پیاوم ناردۆتہ ولاتان، شنۆ و گاودۆل و ورمی، سہلماس و خوہ تا گہیشتنی وان دہبی قہلا بپاریزین.

- قہلامان گرتہوہ، ئەو جار دہبی رایگرین.

نوقمی خہیال ببوو، بہ بزہوہ دہپروانی. ئەلغ بہگ دہیزانی بیرلہ چی دہکاتہوہ. راگرتن و پاراستنی قہلا. تا ئەو کاتہی تہمر دہگاتی. ژین بہو ئومید و ئاواتانہوہ خوہشہ، رہنگ دہگری. ئەگینا ژین بی ہومیڈ و ہیوا چ تامیکی ہہیہ. غیرہتی و ہبەر خو نا. دہبووی بلی. یہکیک بہلایان دا تیپہری. ئەلغ بہگ قسہ کہی گپراوہ بہ نابہدل ہہنگاویکی ہہلینا و بہ شلی خوہ رہکیش کرد: رہنگہ ئیستا زووبی. پیاو ہہمیشہ دہتوانی پیشنیار بدا. ئەورؤنا رۆژیکی دی، درہنگ نابی.

خہبەر گہیبۆ قہبان خانی. ئەویش بہ پلہ بہرہو دمدم گہراوہ. دہرکی داخراوی قہلاجہرگی تہزاند. قہلا بہ شوورہی بہرز و گرانہوہ لہبەر دمی چہقیبوو. ئیستا چار چ بوو؟! خپوہتی ہلدا. پیاوی ناردہ ولاتان و داوی یارمہتی کرد. سہد و پہنجا کہس لہ کوردہ کان دہہاتنہ یارمہتی ئەلغ بہگ لہ ریی یہ تووشی سوارہی سولتان موقہدہم ہاتن و شہر قہوما. سوارہکانی سولتان زۆر بوون. کوردہ کان دہرہقہتیان نہہاتن بہ سانی شکان و رایان کرد. سولتان لہشکری کو کردہوہ و بہرہو دمدم کہوتہوہ ری و ہاتہ ہانای قہبان خان و خوہیان بو ہیرش ساز کرد.

حەوشەى قەلا لە ژێر نوورى مەشغەل و چۆلە چراکان رووناک دەچوو. مېشووولە وپەپوولەکان لە ژێر نوور، دەھارووژان، خۆيان بەم لاولادا دەدا. پەپوولەيەک بالی گرت، خۆی بە دیواری دادا. ئەلغ بەگ چاوی دەگەل گێرا لە بن دیواری کەوت. بە پەلە بالی دەکوئا، نەیتوانی هەستیتەو: «پەپوولە بال رەنگینەکان، چەندە دەژین؟! کى دەزانى لەکەيوە لیڕەن؟! هەزاران سالە دەفڕن، لە سەر سوورە گۆل و مێرگۆلان بال لێدەدەن، دەنیشن، وەدەزانن ئەبەدین چونکی لە مێژە هەر لە ئەزەلەو، هەر کات یەکیک دەمری، پێشتر بە عیشقەو هەرای ژینیکی نوێ دادەنى. ئینسان چی؟! دەبی و دەمری، یەکرۆژەیه، ئەو ئینسانە تەنیا رۆژیک دەژی نەک پەپوولە. چ شتیک قوولتر لەو وینەیهی ژین، کە رادەبرى، بە پەلە دەکشى بی وەى هەستی بکەى. گەورە بوون، ئاشق بوون، ئەوجارپیری و مەرگ. ئەوانە تەنیا لە چاوترووکانیک دا رادەبرن. تەنیا ئەو کاتە لە ژین رەنگی هەیه کە یەکی دی خۆش دەوی. ئەگینا ژین تەنیا کیشەیه کە، تا سەرکەوتن لەودا بۆوی چەندە گرینگ بی؟! چۆنی پى بلیم؟! بلیی ئەویش منى خۆش بوى؟! بە نابەدل هەنگاوی هەلینا. بە لای هۆدەکەى پەریزاد داتیپەری. لە دەرکى تووشى هات. خاتوون بە دیتنى وی سەرى داخست و خۆی بە ژوورەکەى داکرد: بۆ گەراوہ دوا؟! شەرمى دەکا، یا نایەویم؟! بۆچی بەدیتنى من سەردادەخا؟! نا بی گومان منى خۆش دەوی؟!»

ئیدی بە جارى حەجمینی لى هەلگیرابوو. قەدەرێک بوو. ژین بە سپایی هەلدەکشا، هیدی و هیمن، شەو و ورژی رانەدەبوارد، بەدیتنى دەبزرکا. خاتوونیش هەستی بەوئەوینە کردبوو. بۆیه کە تووشى دەهات سەرى دادەخست. نەدەبوو بیلى کار بگاتە پێگوتن. دەبوو هەر لە سەرچاوە دا ئەو ئەوینە ویشک بی، دەگەرۆو دابخنکی. ئەلغ بەگ نەدە حەجمی. دەبوو هەر

پیی بلی: «هەر چی دەبی با بی! دەبی خاترجەم بێ» بەرەوحەوشەى گەورە
 هەلکشا. شەوانە تا درەنگ ژن و پیاو بو بیستنی گۆرانى و مەقامەکانى شەوانە
 لیک کۆ دەبوونەو. ئەویش پیرە شمشالى دەگرته دەست، دەیژەنى. هەوا
 ومەقامە کۆنەکانى بە کۆنە شمشاله کەى دەگوتەو. بە سیحری دەنگە
 خۆشە کەى دلى دینانە جۆش. بنەمالە کەى دەنگ خۆشى بى وینەى تیدا
 هەلکەوتبوو. خەلکى ناوچە لەو هەتا لەبیریان بوو، بنەمالەى حەمەدى شەنگ
 ئاغا، خوشخوان بوون. شەوانەش ئەو گۆرانى ومەقامە کۆنانەى لە باب و باپیری
 بیستبووى بەو پیرە شمشاله دەیگوتنەو. سەردەمى حوکماتى ئەمیرخان،
 شەوانە لە قەلادا دەژیا. کە شەر گەورە بوو، بى ئاوى کەوتە نیو قەلا. رۆژیک
 هاوړپى شەرنە کەر و ژن و مندال و پەک کەوتە لە قەلا هاتەدەر. شمشاله
 پیرەى دەست دایە، لە تاریکی شەو دا بە سپایى خوشى. وەکوو رپوى
 دەبەندەنى هەلبوو، خۆى دەرباز کرد.

چەند وەختان ئەم دى و ئەو دى کرد و بە گوتنى گۆرانى بژپوى
 دەست خست. کە خەبەرى گیرانى ئەو جارەى دمدى بیست، هاتەو و لە
 دەرکى دا. قەلانشینەکان بەرووخۆشى بە پیرەو هاتن و بردیانە ژوور.
 گەرچى شارەزای شەرى دمدم بوو. بەلام هەر لەبیری دانانى ئەو بەیتە نەبوو.
 رۆژیک خۆش خوانیکى قەرەج لە دیووخانى سیلان ئەوبەیتەى بو کۆت.
 شەوانە بە بیستنى واق ما! کى ئەو بەیتەى داناو!؟ شایەرى ئەو
 بەیتە حەماسى یە، باسى ئازایەتى و جوامپىرى وا بە سۆز دانابوو، فرمیسكى
 دینایە چاوان. ئەو کى بوو!؟ خۆزگە ناسیبای. ئیستا لە حەوشەى قەلایە
 دەیگوت:

دمدم بەردى لە نەزارى لییان دا تۆپى هەوشارى
 حەوت شەو و رۆژان ئاور بارى خەبەر چوو لە بو هەوشارى

* * *

دمدم بهردی له بهردی لییدهن به تۆپی نه بهردی
تا رۆژی مهردی و نامهردی
ئه‌لغ به‌گ سه‌ری وه‌ده‌ستی کردبوو، که‌وتبو خه‌یالات. ده‌گه‌ل سه‌ر و
ژی‌ری به‌یته‌که‌ده‌گۆرا. خوینی هه‌ل‌ده‌چوو. غیره‌تی ده‌بزووت، په‌ره‌ی
ده‌ستاند. ئازایه‌تی و جوامیری له‌پیش چاوی گیانی گرت. که‌هه‌وای به‌یته‌که
گۆرا، ئه‌ویشی به‌ره‌و کۆپله‌یه‌کی دی برد.

خاتوونیک دیته مه‌یدانیله‌ دلی خانی ده‌دا تانی
لیت حه‌رام بی جیی کابانیئاو نیه پیی بکه‌ین شیلانی

* * *

خاتوونیک دی و ده‌به‌زی‌خانه ره‌بی مارت گه‌زی
لیم ره‌ش بوون سه‌ر و که‌زی
جه‌ماوه‌ره‌که‌ ده‌گه‌ل حال و هه‌وای به‌یته‌که‌ ده‌گۆران. خه‌یاله
ناسکه‌کانی شایه‌ر وشیع‌ره‌ هه‌ماسییه‌که‌ ئه‌وانی به‌ره‌و دیمه‌نی ئازایه‌تی و
مرؤفایه‌تی، دیمه‌نی شه‌ر و ئازایه‌تی، دیمه‌نی جوامیری، ته‌نانه‌ت خه‌یانه‌تی
هه‌مه‌به‌گی کاسه‌لیس و خو‌فرۆش، نامووس و هه‌یا و ئازایه‌تی شی‌ره‌ ژنانی
دمدم و تراژدی خو‌کوژی و مه‌رگی به‌هه‌ره‌وه‌زیان، ده‌برد. شوانه‌ش
بلویره‌که‌ی ده‌ست دایه‌ و که‌وته‌ ژهن‌دی پاییزه‌یه‌کی خو‌ش. دیمه‌نی زه‌رد و
سوور و ره‌نگاوه‌نگی دارستان و می‌رگی رووته‌ل بۆنی ویشک و تالی گه‌لو
گیا. پاییزیکی دره‌نگ وه‌خت، دوور که‌وته‌وه‌یه‌کی به‌ زۆری، جیا‌بوونه‌وه‌ و
لیک داب‌ران. بی ده‌سته‌لاتی و مه‌رگی ئاوات، مه‌رگی ئه‌وین. وه‌خۆ که‌وتنیکی
دره‌نگ، دلته‌زین و جه‌رگ بر، گری ده‌ هه‌ناوان به‌رده‌دا و تۆزی نه‌مانی به
سه‌ر ئه‌و ئه‌وینه‌ ده‌کی‌شا. بارانی به‌خورمژن و ریژنه، به‌هاریکی سوور و شینی

دهخسته يادان كه تازه نه ده گه پراوه. زولم و زوربه تهواوى خوى ده نواند و شينكى گه رمله لان چ هيلانه و باوه شيكى بو دهرباز بوون ورزگارى نه ده دوزيه وه و هه وههوى سواران به ره و مهرگى زين و نه وينى دهبرد. پاييزه و پاييز وهرزى ليك دابرا نه «تا ئيمهش وه درهنگى نه كه وتووين و ليك دانه پراوين ده بى پى بليم». چاوى له شوانه كرد. ديتى شه مشاله كهى وه لاناوه و قه نهيه كى تى كردووه. قه نهى به دمپوه نا و چند مژى توندى ليدا. زن و پياو خهريكى وت و ويژ بوون. خاتوون له بهر په نجه رهى هوده كهى گوپى بو مه قامه كانى شوانه راگرتبوو. له ميژ بوو دي بووى، جاروباره سيله چاويكى ده دايه و پى دا ده روانى. رووى كرده شوانه و گوتى: - كاكه شوانه گورانىكى دلداريشمان بو بلى. شوانه گوتى: نهى به سه رچاوان به گم.

تپى هه لكرد:

خالان ئاخيز بوون، پيروزه گوم بوو گه وهه ره له شاران قيمه تيان كه م بوو خالانم ده بژارد سه دو بيست و نو هيچ خالم نه دى وينهى خالى تو هه ره وا چاوى له په نجه ره كه دا قه تيس مابوو. ئيدى به جار يك ئاگرى گرتبوو، پرزه ي لى برابوو. ده بوو هه ره هم شه وه پى بلى، هه رچى ده بى بابى. په ريزاديش له وه خه لكه داته نيا نهوى ده دى كه ده ستى وه بن چه نهى هه لدا بوو. چاوى له په نجه ره كهى وى برپبوو. ده يزانى يه كترى ان خو ش ده وى. به لام نه يده ويست باوه ر بكا، نه يده هيشت خو شه ويستى وه بهر بى. له بهر په نجه ره كه لانه ده چوو، ده تگوت پيان به عه رزه وه سنده كردووه. «به راستى چم ده وى؟ نه وينى نه لغ به گ و پى گه يشتنى يا ياد و بيره وريكانى خان؟! نا من ئيستا له يادم نه كردووه، من به خان وه فادارم. نه دى بو وام به سه ر هاتووه؟! نا.... ناتوانم. به لام ئاخىر خو دوستايه تى ده گه ل مردوو ناگيرى. هه ست نانپژرى. منيش به شه رم هاوبه شى زينم ده وى. دليكم ده وى بو يه كى تر بكوتى. به شه ر

ھەر دەگەرپى و لەو گەراندابە دواى چىدا؟ كوپرە دىيەك نەك بۇ حەسانەو،
 بەلكوو بۇ حەول و تىكۆشان و گەيشتن بە بەختەوهرى. بەلام خۇ بىابان چمان
 ناداتى تراويلكە نەبى. تراويلكە يەكمان پيشان دەدا وئىمە دەچىن بە دواى دا،
 دوور و دوورتر. بى ھىچ ئاكام و ئەنجامىك. تەنيا تراويلكە و تراويلكە. بۇ زۆر
 كەسان ئەو بەھەشتە و بۇ زۆرانىش حەسانەو يەكى ئەبەدى، بۆھىندىكىش
 مەرگى ھەر جۆرە ژيانىك. بەلام ژيان دەم و ساتى واى تىدا پراو پراو
 لەخۆشەويستى كە ھەر ئەو ئاوايانەى بەختەوهرىن. لەو دەشتە كاكى بە
 كاكى يە كە قەت چمان لى دەست ناكەوى. گرینگ پىوانە، نەك
 وەگىر كەوتن. پىرە زەوى سەدان سالە دەگەلھەر زستان و بەھار خولان
 ئەدەى، دەگەل شەنى نەورۆز دەژىيەو. وەرزی سوور و زەردو سپى، ماندوو
 نابى. سەدان، ھەزاران لاو چاك و گەرە پىاوى وەكوو ئەمىرخانت
 گرتۆتەباوھش كە چى تىر نابى، چاوت پراو نابى. پىم بلى كەى نۆرەمە؟! ئەو
 گول ئەستىرانەى بەئاسماندا تىژ تىدەپەرن و رادەخوشن. خۆزگە منىش
 يەكى لە وانەبام. خان دەمرى، عەلى، دەكووژرى، من دەمىنم! بۇ ژيان
 بەختەوهرى بەشى من پى ماوہ؟! خان دەيوست من بژىم، لەبەر و بووى ژىن
 بخۆم، تامى بەختەوهرى بچىژم. بەلام.... سەرى ھەلىنانۆرە دارانى سەر
 بورجى قەلايە ھاتبوونە سەر ديوار و شوورەى بورجان. شووانە دەنگى ھەلىنا،
 گورانىيە كەى بىدەنگى شەوى شكاند. ئاھەنگىكى كۆن، ھۆرەى دەشت و
 دەران بوو. كى دەيزانى ئەو شىعر و ئاھەنگانە كى داياناون، لە كەيەو ھاتوونە
 دى، چەندىان گۆران بە سەردا ھاتووہ؟! گۆرانىيە كە ھىند لە دلەو ھەلقولى
 تەواوى كىو و دەشتى داپۆشى. ئاسمانى شىن و ساو پراو لە ئەستىرە دەنگى
 داوہ. جەماوہرە كە نوقمى خەيالبوون. ئاوازە كە ھەراو بوو، پەرەى سەند،
 دلەكان ھاتنە جۆش. دەگەل سەر و ژىرى ئاھەنگە كە شەپۆلىان دا. ئەو

دەنگەى با دەگەل خۆى دىنى، لە كىو و بەندەنان دەزىنگىتەو. ئەو گۆرانى
 و ئاھەنگانەى دەگەل تەپ و تۆزى رى و بانان تىكەلاو، دەگەلشىناى چۆم و
 دەشت. ھاوړپى خورە خورپى رووبارە. دەگەل بلوړ و شمشالى
 شوانان ھاودەمە. چىھا گۆرانى و مووسىقا خولقاون، لە ناوچوون، گۆراون. بەلام
 نىزىكتىن وراستەوخۆتىن مووسىقان كە دەگەل ژيانى بەشەر تىكەلاون.
 ھەر لە ھەوھلى ژيان وسەرەتاي دنيا فرچكى پى گرتوون. مووسىقاي ژيان،
 شادى و مەرگ. مووسىقا بو ھىورى شەپۆلى وىلى زرىبار و گۆل و چۆمان،
 مووسىقاي ھاوړپى كەلەك و گەمىيان، مووچە ومەزرا و گەمىوانان.
 مووسىقاي ياد و بىرە كۆنەكان، مووسىقاي دەشت و كىو. ئەوى گىيانى تىنووى
 ئىنسان ھەمىشە داخوازىتەى. دەگەل سەر و ژىرى ئاھەنگ و شىعر دەچىتە
 پىش، دەگرى و پىدەكەنى، ھەلدەپەرى و دەكەوئتە سەما. مووسىقا ئەو
 ھاوژادەى ئىنسان، ھەست دەبزوينى و رووح بەرەو فرىن و بال گرتن دەبا.
 جەماوەرە كە لە سەر بالى خەيالفرىن و باليان گرت، گەرآنەو سەر زەوى.
 شوانە بىدەنگ بوو، سىحرە كە شكا. خەلكى وەجم و جۆل كەوتن. شەو
 درەنگ ببوو، بەرەو خەو كەوتنە رى. ئەو گۆرانى يە دلدارىيە ئەلغ بەگى بردە
 دنيايە كى دى، دوورتر لە ژىنى شەر و ھەللا و بوئى خوین، مەستى كرد.
 لەژىر سىحرى دەنگە كە بەرەو دىوى خاتوون كشا. ئەو ئەو نەبوو كە
 دەروئىشت، سىحرى گۆرانىيە كە بوو. لە دەركى ھۆدە كە ئەغيار بوو. دوودل
 بوو، غىرەتى نەبوو لە دەركى بدا. ماوہىەك ھەر وا ماوہ. دلى وەخت بوو لە
 قەفەزى سىنەى بىتە دەرى. دەستى بو دەركە برد، ھىزى وەبەر خۇنا، لە
 دەركەى دا. خاتوون چاوەرپى كەس نەبوو، پىسى سەىر بوو: كىيە
 بەودرەنگىيە؟! دەركەى كەردەو بە دىتنى ئەلغ بەگ بزرگا، سوور ھەلگەرا.
 ئەلغ بەگ دەستى بەلاشپانەى گرت:

- ببوره، بی وهخته....

قسه که ی بری وهپتهپت کهوت. چاوی پر له خو شهویستی و نهوین بوو.
چاوی له چاوی بری:

- خاتوون ناژیم، به خودای بی تو هه ناسه نادهم. وهخته له سوئیانت
شیت بم، چه واشه بم. روژ و شهوم لی تیک چوو. تو خوداکه ی تا کهنگی
دهنگ نه کهم، تو بلی من چ بکه م!؟

په ریزاد چاوی له عه رزه وه بری: «نا نابی بزانی، نابی.» «نهو سه ری
دایخستبوو هه لی نه هینا: «نا نابی دلخوشی کهم. ده بی له خومی بتورینم،
بیره نجینم. من تا هه م میردی ناکه مه وه. ده بی به توندی جوابی کهم، نابی
بزانی خوشم دهوی. کی ده زانی نه ویش چی به سه ر دی!؟ من قه ره به ختم،
هه ر چی منی خوش بوئ شتیکی به سه ر دی. نه وه نه ریته. ده بی له خومی
ناهومید کهم، بیتورینم. گوتی:

- نه وه ده لی چی، تو برای منی. من تو به که سیکی خوم ده زانم، نهو
قسانه چیه!؟

- به لام تو خوشکی من نی. سه رت هه لینه و نهو قسانه بکه.

سه ری هه لینا. ده تگوت کیوی سه هوله. وه کوو ته واوی سه هوله کانی
سوله خانه ی له نیگای دا کو کرابیته وه. گوتی:

- تو برای منی، من قه ت دل له تو پیس ناکه م. من تا هه م میردی
ناکه مه وه.

نه لغ به گ ئیدی گوئی له قسه کانی نه بوو، دوور که وته وه. سه ری ده به ره
خو نا بوو. دهنگی لاقی له دووره وه بی واز ده هاته گوئی. ده رکه ی پیوه دا
قه ده ریگ هه روا ماوه. گریان نهو کی گرتبوو. وهخت بوو بخنکی. تا مردنی
هه ر ده بوو به خان وه فادار بی. چرا که ی کووژانده وه، چو سه ر په نجه ره و

روانی. ئاسمان رهش و بی بن، ئەستیره کان کز و مات و بی گرشه بوون.
خه یالی تیکه ل خه م و په ژاره ی ئەوی به ره و ژینیکی سارد و بی گرشه وسو
ده برد.....

ماوه یه کی ئەلغ به گ خوی له دیتنی په ریزاد پاراست. نه ده بوو بیبینی،
ده بوو له یادی بکا. ئەو تا مردن به خان وه فادار بوو. ئەوه به شی ته وای ژنانی
میرد مردووی ئەوسه رده مه یه. ده بی ئاوات و ئاره زۆکانیان بنیژن، ئەویش
ده بوو له یاد بکا: ئەوین، به خته وه ری، ئەوانه هه موو ئەفسانه ن. ئیستا کاری
نه کراوی زۆرمان هه یه، ئەرکی ئەورۆمان زۆر قورستر له جارانه. ژیان ماوه یه ک
له بیدهنگی دا رابرد. به یانیک که له خه وه هستان ده ور و پشتی دمدم گیرا
بوو، ده رزیت هه لایشتبا وه عه رزی نه ده که وت. هه زاران چه کدار و تفه نگی
قزلباش به چه ک و چۆله وه، شه وه کی له ده وری قه لا بارگه و بنه یان خستبوو.
هه تا چا وه ته ره ی ده کرد، جه ماوه ر. ده تگوت می شه و شلغهی داوه.
ئەلغ به گ به په له خوی گه یانده بورجی قه لا و روانی: ده ره قه تی ئەو عه زیایه
دیین؟ ئەو له شکره چۆن گه یوه ته ئیره؟! ئیمه ده قه لا خزیوین و ئاگمان له
هیچ نیه. ده بی خیرا هیرش بکه ینه سه ر قه بان خان، به لام ئیمه راده مان
که مه. بلیی کهس بیته یارمه تیمان؟ کهس دیته هانامان؟! به لام ده بی
راوه ستین و قه لا بپاریژین. خیرا چۆ لای هاوړپیکانی. ده بوو وه خۆکه ون.
شه وان هه ر شه کانیا ن بو سه نگره ره کان زیاتر کرد. په لاماریان ده کرده
سه نگران و ده گه رانه وه قه لایه. چیه یان قزلباش و قۆرچی کوشت مه گه ر خوا
بزانی. هه رچی بارووتی هه یان بوو ده کاریان کرد. بارووت له که میی دا.
که وتنه ته نگانه. وه ستایان نه بوو بارووت دروست کا. له ده ره وهش را کهس
نه هاته هانایان. خه بهر گه یبووه قه لایه ئەو سوارانه ی ده هاتنه هانایان له رییه
تووشی سولتان موقه ده م هاتوون و شکاون. به و خه به رهش زۆرتیک چوون.

ئەگەر قەلا بە جى بىلن دەبنە پەند، ھەتا ھەتايە عالم سەرکۆنەيان دەکا.
ئەگەر بىمىننەوہ بى چەک و چۆل و ئازووخە چەندە دەوام دىنن؟! قۆرخانە
کەوتبۆوہ نەبوونى. گوللە و بارووت لە کەمى دابوو. بە جىرە بارووتيان بە سەر
پياوہ کان دادەبەشى. چار چبوو؟! دەبوو تا ئاخىر کەس بە شەر بىن. شەويک
لە قۆرخانەى، ئەلغ بەگ بارووتى بە سەرتفەنگچيان دادەبەشى. ئاگرى کزى
چۆلە چراکە، ئەو ديوہ تاريک و تنووکەى رووناک نەدە کرد. ئەلغ بەگ گوتى:
- ئەو چرايە نيزىک کەنەوہ.

يە کيک لە پياوہ کان چۆلە چراکەى نيزىک خستەوہ. ئەلغ بەگ بە پياوہ
بارووتى لە ھەگبە کە دىنايە دەر و دەيدا بە تەنگچىکان. چۆلە چراکە باش
نەدەسووتا، دووکەلى دە کرد. لە نەکاو پريشکيک کەوتە ھەگبە کە، گرپى لى
بلىند بوو. دەگەل پريشک، ھاوار لە ئەلغ بەگ ھەستا و ديوہ کەى لەرزاندەوہ.
ھەرا و ھوريا کەوتە قەلا. ھەر يە کە بە لايە کداهەلات. پياوہ کان خەجلان،
دەستيان تىک ھالا. چەرە دووکەل و تەپ و تۆز ديوہ کەى پەر کرد. دوو کەس
ئازايانە خۆيان بە ژوور دا کرد. پىلى ئەلغ بەگيان گرت و لە قۆرخانەيان دوور
خستەوہ. ئەوانى دى ھاتنە خۆ خەرىكى کووژاندنەوہى ئاگرە کە بوون.
ئەلغ بەگ دەينالاند. سەر و چاوى رەش وشين، خوين و بەزى تىکەل ببوو.
چەرمى بە سەر چاويداشۆر ببۆوہ. چاويکى بە جاريک شەر و شپىزە ببوو. لى
دەترساي. خيرا ھە کيميان لە سەر حازر کرد. بە دىتنى زانى چى لە دەست
نايە. لايە کى چاوى پە کى کەوتبوو. کوا تازە ئەو دەبۆوہ چاو. چەرمە کەى
ھەلپاچى ئەو جار خاوينى کردەوہ و ھىندىکى ھەتوان بۆ گرتەوہو لە سەرى
دانا. خاتوون کە ئەوہى بىست وە کوو شىتانی لى ھات بە سەرى خۆى دادا:
- ھەک سەلام لى رابوو.

به گريان و رۆرۆ خۆي گه يانده بن سهري. فرميسكى سى ريز و چوار ريز هاتنه خواري، هه رچي كردي و كراندي خۆي پى رانه گيرا، وهخت بوو بخنكى. سهري به هه نيسكانه وه ده چوو: خودايه، ئه وه چ بوو؟ ئه وه به دبەختى چ بوو شانى گرتين. مه گه هه ربۆ خۆي بزاني ئه وهش قهزا و قهدهري خۆيه تي. ده بى رازى بين به رهزاي وي. ده رده كان هيند زۆرن نايه نه ئه ژمار، چيها چه رمه سهري و چاره ره شي ده بينين بى ده واو ده رمان. ئه دي بۆ ده لين هه ر ده رده ي ده رمانىكي هه يه. ئه دي كوا تازه چاوى ئه لغ به گ چاده بيته وه؟! ناي پيره زه وي خۆزگه به تۆپىكي گران له رووپه رى ميژوو پاده بوويه وه. ده تگوت تازه مه يتي خۆشه ويستىكي بۆ هاتۆته وه. هيند گريا خوينى له چاوان هات. ئه لغ به گ له سه ر رقى پشتى لىي كه وتبوو، ئاگاي له خۆي نه بوو، بى هۆش و ئيختيار. به سه ر ساميه وه چاوى ليده كرد. ئيستا چۆن ده بى و چمان به سه ر دي. دوژمن نابى بزاني ئه گينا هه ر ئه م شه وه قه لا ده گيريه وه. تازه كوا يه كيي كه وه كوو وي ده توانى قه لادارى بكا؟! له پر يه كيي كه له پياوه كان هاته ژوور و گوتى:

- خاتوون وه ره ده ر كاربان پيته.

خاتوون هه ستا سه رپى و بى واز، ماندوو، دل به خه م چۆوه ده ر. پياوه كان له ده ريه ته گبير و رايبان ده كرد. چه ند كه س پي كه وه راوه ستابوون يه كيان گوتى:

- ته واوى بارووتى قۆرخانه ئاگرى گرت. مال نه بوو ميوان رووى تيكرد له وه ندى دي بوو.

ئه وي دي گوتى:

- داخوا ئاگره كه يان بۆ كووزاوه ته ه؟!!

گوتى: به لى كووزانديانه وه.

خاتوون لییان نیزیک بووه. فەرهادبەگ بە ماتى راوهستا بوو. فەرهادبەگ یه کیک له خزمه کانی ئەلغ بەگ بوو، دۆستی نیزیکی ئەلغ بەگیش بوو. ئەو کاتهى له ئەشکهوتى ئەنهر ده گهلى بوو، له هه مووان پترى پەرۆش بوو. به دیتنى خاتوون پیاوه کان لییان برپوه. پهریزاد گوتى:

- کارتەن به من بوو؟! -

فەرهاد بەگ به خەمباریه وه گوتى:

- خاتوون ده بى قه لا به جى بیلین. ئەورۆ و سبهینى قه لا ده گیرى. بارووت و ئازوو خەمان نهماوه. قه لایه کى ره و رووت. چۆن دهروهستى ئەو هه موو شه رکهره دین. هه رچى ههولى داومانه له خۆراىى بووه. کهسیش نایه ته هانامان، ده بى پاشه کشى بکهین و تا درهنگ نه بووه برۆین.

خاتوون گوتى:

- یانى راکهین؟! -

- مانه وه یانى خۆ به گوشت دان. پیاوى شه رمان کهمه. ئازوو قه مان لى

براهه. ئەدى چ ده کرى؟! -

خاتوون به خه م و هه سه ره ته وه چاوى هه لبرى، جوابى نه داوه. به ره وه هه سارى قه لایه کهوته رى. ده بوو خۆى بۆ جى هیشتنى دووباره ی قه لا ته یار کا.

خه مى ئەلغ بەگ له لایه ک و بى ده ره تانى و نه بوونى بارووت و هیرشه سه خته کانی قه بان خان تهنگى پى هه لچنى بوون. بۆ ده ره قه تی ئەو لافاوه ده هاتن؟ به و چه ند که سه چه ده کرا؟ له هاتنى یارمه تی ناھومید بوون. له شکره که مۆنجى ده دا. وه کوو مارىکى ره ش ده خوشى و ده هاته پيش. چار چ بوو؟! خۆ مریشکه کوپریکیش نه هاته هانایان. ده بوو قه لابه ده سه ته وه بدهن. چوار پینج شه و بوو ئەلغ بەگ وای به سه ره اته بووه. شه ویکى

رهش هرچی توانیان له ولاخانیان نا و تهرمی برینداری ئه لغ به گیان هاویشته
سه ر پشتی ئه سپی و له دهر فه تیگ دا دهر وازه یان کرده وه و هه لاتن. خاتوون
نابه دل ره گه لیان کهوت. به چاوی پر ئه سرینه وه چند سوو که ئاوری داوه.
دمدمی دوور و دوورتر دههاته بهرچاوه، هه تا به جاری لئی ون بوو. به دلی به
خه م رووی کرده ئه نههر له میژ بوو تهرمی نه دیبوو. وهخت بوو له سوئیانی
شیت بی.

رۆژ دههات ئاوا بى، ئىواره بوو. ئىوارىكى درهنگ. زهوى له ژير سمى
 ئەسپه كان كهوتبو ناله نال. سواره دههاتن، يهك به دواى يه كدا. سواره له
 ئاوايى نيزىك ده بوونه وه. تهقهى سمى ئەسپه كان و پشووى كه حيله
 رهسه نه كان تىكه لاو بوو. لهم سهر ئه و سهرى كوردستانه وه ميوان دههات.
 ئەوانه پياوى شايى بوون. له شنۆ و سهلماس و گاودۆله وه دههاتن تا له و
 شايلۆغانه به شدار بن. ههرچى بانگيان كردبوو، به بارگه و بنه و
 خيوه ته وههاتبوو. تا به شىك له و داوه ته بگيرى. سواره خيوه تيان خست.
 بارگه و بنه يان دابه زاند. پاشاخان به خوئى و خزم و كهسه كانيه وه به ره و پيريان
 هات. داوه ت گيرابوو، سهروبني ديار نه بوو. خيوه ت پراوپر بوون له
 هه شيمه ت. كه رۆژ بووه، گووه ند و رهش به لهك بوو، هه تا به تليك له شه و
 ده چوو. دوور و نيزىكى خيوه تان بوون و به رامه ي شيوى كه پۆ و لووتى پر كرد.
 به لاي پۆله چناره كه دا هه لكشا. خشپه ي گه لا چناره كان و هاژه ي چه م،
 گيانى ماندووى هه سانه وه. سوارى هينديكى ماندوو كردبوو. له خيوه ته كان
 رابو نيو ديمه ودايه ك نه بوو. له گوپرايى به رمالان خيوه تيان هه لدابوو. به لاي
 دارستانه كه دا رۆيى. ولاتىكى تاريك و بيدهنگ، جى جى به نوورى
 مانگه شه وه كه رووناك ده چوو. نسى ليك ده كرانه وه. تاق و لو چراى نيو مالان
 ترووسكه ي دههات. به كو لانيك دا داگه را. چه ندئا فره ت بو لاي دههاتن. به
 تريقه تريق و پيكه نين خوئى له تاريكايى دا هه شاردا. ئەويان نه ديتبوو. له ژير
 تريفه ي مانگ يه كيان هه سته ي بو لاي خوئى راكيشا. دلى وه كوته كوت كهوت:

ئەو كىيە؟! كىژە كە بە كنى دا تىپەرى. راوہستا ھەتا ھىندىك دور
 كەوتنەوہ. ئەوجار بە دوايان دا رۆيى، بەرەو مالە ئاغاي رۆيىن، تا دە دەركىي
 كردنەوہ لەوئى ماوہ. ئەوجار كە تارمايىەكان ون بوون رۆيى. ھەستى بە
 خەفەت دەكرد. تەنيايش چى لى نەكرد. گەراوہ لاي خىوہتەكان. لە نيو
 خىوہتان بازاري نەردىن و جورابىن گەرم بوو. لەو داوہتەدۆست و دوژمن
 پىك شاد و شوكر ببوون. لە گۆرايى بەرمالان داوہت دەگەرا. كىژ و كوربە
 بەرگى رازاوہ، گەرى رەشبەلەكيان دەنەخشاند. شەو داوہت گىرابوو. لە
 پىش خىوہتەكەي دانىشت قەدەر زەمانىك لە دنياي شەوى روانى. جوانى
 شەو ھەمىشەھەستى بۆ لاي خۆي رادەكىشا. ھەتا خەو لابەلای كرد ھەر
 لەوئى دانىشت ئەو جار بەرەو حەجمىن و ھىمنى بوو. كزەي با، سەرماي
 بەرەبەيانى پايىز، تەزووى دەخستە لەش. بن ئاور و قەراغ ئاگردان خۆش ببوو.
 زەردە تازە لە سەرانى دابوو. ميوان لە خەو ھەستا بوون. خەلكى ئاوايى بەرەو
 كار و تىكۆشان و ميوان بەرەو بەرچايى خواردن و بەشدارى كردن لە شايى و
 ديلان بوون. بۆ لاي كانى مالان تىپھەل بوو. خەلك لە ھات و چۆي دەست
 پىبوونى رۆژىكى نوي دا بوون. ھەريەكە كاريكى لەستۆ بوو. لە لايەك
 گىسك و بزندانە كووژرانەوہ، لەو لاوہ خەريكى خاوين كردنەوہي ولات بوون،
 ھىندىك خەريكى ئاوپرژىن كردنى جى داوہت بوون. ھەتا لاي چىشتانى
 ھەربە نيو دى دا خولاوہ و دەگەلئەم و ئەو دوا ئەوجار كە تەقەي دەھۆل و
 زورناكە ھاتە گوئي بەرەو داوہتەكە چوو. تاويك بوو لە قەراغ داوہتەي راوہستا
 بوو، وازى لە ھەلپەرىن نەبوو. پۆليك ژن و كىژ بەرەو داوہت دەھاتن.
 خورپەي كەوتى، دلى وەكوتە كوت كەوت. ھەو بوو، ھەر ئەوى شەوى
 دىبووى. سەرنجى راكىشا، بەرگىكى پەمەيى لەبەر بوو، فيستانىكى ئال
 دورەنگى جياواز، ھەورى سەرى بە گولينگى رەش و دراوى زىر رازاند بۆوہ.

که مەرەپە کی زیڤ نیو قەدەتەنگە کە ی توند گرتبوو. گەردنییە کی زیڤی سوور
 تا سەر سینگی پۆشیبوو. پەرەنگە کانی سەری لە زیڤ تیشکی هەتاو
 دەبریسکانهو. بۆ خۆشی لە ریزی کیژ و ژنەکان وەکوو ئەوپەرەنگانە
 ترووسکە ی دەهات، لە نیویان دەدرۆشی: بلیی لە نیزیکەو هەش وا جوان بی؟
 بۆلای چوو، لیی خورد بۆو. چاوە کانی دەتگوت گۆمی مەندی ئیوارانن لە زیڤ
 سیبەری پۆلە بیان، شین و گەش. کەپۆی کورت و چەنە ی خر بوو. برژانگی
 درێژ و پەر، روومەتە کانی مەیلەو ئال. گەنم رەنگ و بەژن زراو بوو. یەک بە
 یەکی گوتەنی دەتگوت: بەندە ی بی عەیبە. نەیتوانی چاوی لی بتروو کینی.
 لەبەرگ و لیباس و هەلس و کەوتی رادیار بوو کچە بەگ و ئاگیە. دەبوو
 کچی خانەخوی و میواندارە کە بی، بۆیە هاتۆتە داوەتی. کیژە کە هەستی بەو
 نیگیانە کرد. سەری هەلینا. بۆ ماوە یەکی کورت نیگیان تیک ئالقا، گیانی
 یەکتریان دیت، رووت، هەروا مانەو. ئەو کێژە کە بوو. نەیتوانی چی دی
 چاوی لیکا و سەری داخست. خۆ ئەویش لاویکی ناشیرین نەبوو، خاواو،
 شوخ و شەنگ. بۆخۆشی دەیزانی دەتوانی زۆر دلان وەختۆکە خا. چ بوو
 شەرمی کرد؟! بە دەوری داوەتە کەدا سوورا و گەراوہ جیی خۆی. بەژن بلیند
 و کەلەگەت بوو، پشتینی گری چن بەستبوو. پەستە یەکی رەنگ نەباتی لەبەر
 بوو. سۆرانی سپی هەلکردبوون شەدە یەکی رەشی لەسەر بوو. لفکی
 بەردابۆو. سەر و سەکی پیاوانە هەلکەوتبوو. سمیلیکی رەش و قەترانی پشت
 لیوہ باریکە کانی نەخشاندبوو. چاوی هیندیک درێژو کە هەلکەوتبوو. شیوہ
 و ئاکاری لە گەورە پیاوان دەچوو. سەرچۆپی داوەتی دەگیرا، دەسرە بە
 دەستەوہ لاقە کانی ریک و پیک دەکرد. کیژ و ژن زۆر کەم دەرەقەتی
 پیاوہکان دەهاتن و دەیانوانی پی بە پیوان ئەو داوہتە بگین. یەکی زۆر
 لی هاتوو و زانستی دەویست داوہتی وای پی بکری. بەرەو داوہتە کە چوو.

کچه سیڙه لئ گرتبوو. به فیزه وه هلدپهږی، ماندووی نه دهناسی. به
 تایهت که نهو کچه جوانه چاوی لیده کرد. نهو جار ههواي داوهت
 گورا، داوهت بوو به شیخانی و پیاوه کان هیندیک هاتنه دهر. نهویش وپرای
 وان له داوهت هاته دهر. لای نیوهږویه داوهت بهربوو. جهماوهر بهرهو نان
 خواردن و حسانهوه بوون. ئیوارئاسمان گرژ و مؤن بوو. ههوره رهشه کان
 پیشی ههتاویان گرتبوو. دهوری ههوره کان ده تکوت بهزیوی سپی تهراوه.
 دووسی باوهش تیشک له نیو ههوره بوو و چلکنه کان هاتبوونه دهر. سووچیکی
 ئاسمانی یان روون کردبوو. ئاسمان چلکن و بوو بوو. ههوايه کی ناخوش،
 ده تگوت وازی له بارینه. بهلام ته نیا چند پریشکی دا، به حال عهرزی ته پر کرد
 ونه کرد. بونی بارانه ولاتی داگرت. زهوی ههستی بهو تهږی و برییه نه کرد.
 داوهت بهربوو. ههوا ناخوش و سارد بوو. خه لک بهرهو ئاگر و کوچک ئاوران
 بوون. شهوی دیسان داوهت ساز بوو. له ژیر نووری مهشغل و ئاگردانان
 داوهت ده گهرا. ههتا به تللیک له شهو چوو، کاتی خهو هات. نهو حهوت رۆژه بو
 تهواوی خه لک کاتی ههلهږین و داوهت بوو. ههږچی ژن و پیاو و هه رزه کار
 بوو خه ریکی ههلهږین و داوهت بوون. پیاوه پیر و به سال اچووه کان خه ریکی
 نه ردین و جوړابین و راویژ و وت و ویژ بوون. لای قاوه لتوونید داوهت گیرابوو.
 داوهت ته که به کرخان بوو. یهک دوو ژنی لئ زان و به گورد هاورپی
 پیاوه کان هه لدهستان و داده نیشته وه. هینده له زهر هه لدهږین ده تگوت
 گورمی له مهشکه ی دهن. نهو له لای سهږچویی هه لدهږی. ههستی کرد
 یه کیکی دهستی لیک ده کاته وه سه ری هه لینا. کیژه چاو کاله که بوو. پیی
 سهیر نه بوو بیته دهستی. ته نیا له شی گهرم داها ت و روومه تی سوور هه لگهرا.
 ههستی به گهرمای روومه تی کرد، دهستی گرت. دهستی کی نه رم و بچکوله،
 ده تگوت یه سکی تیدا نیه. ههستی به به خته وه ری کرد و خوشییه ک

زایه گیانی. تهماشای کرد، کیژه کەش سوور هەلگه پراوه. دهتگوت په نجهی به خوینیان بهروومه تیوه ناوه، چاوی بریبوه عەرزى. تازه گه پیک ههله پهبوون شایه ر پپی ههلاکوت. چهند دراوی له بهره کی کهواکهی ده رینا و بووی هاویشته. کیژه که زانی ئەوه کییه ده گهلی ههله پهری بهلام تهر نهیده زانی. ده بوو لیی بپرسی، ویستی دهستی بکوشی، بهلام جوابی چ بوو؟! بلیی له دهستی نه چیته ده ری؟! له سه ر خوی، دهستی به سپایی توند کرد. کچه دهتگوت ههستی نه کرد. وه های ئەو دهستانه پی ئەسپارد بوو دهتگوت بوئه به ده. چاوی له چاوه کانی بریبوو ویستی شتیکی لی وه خوینی. بهلام چاوی چی ناخۆشی تیدا نه بوو. بویه وه زمان هات:

- جوانی کچی کیی، نیوت چیه؟

گوتی: کچی پاشا خانم، نیوم ئەسمه ره.

گوتی: - کچی وا هه ره له خودای به زیاد بی.

ئەسمه ر بزیه کی هاتی به شه رمه وه سه ری داخست. گه پیکى دی

ههله پهرین ویستی بچیته ده ری، تهر دهستی بهر نه دا:

- جارئ زوویه، بو ده رۆی؟!!

ئەسمه ر چاوی به چاوی کهوت شل بووه. دهستیان تیک ئالقا، گری درا.

ئەو جار شتیک به هیژتر له گه ری داوه ت لیکی گری ده دان. ماندوو

نه ده بوون، سه رخۆش ههله پهرین. ئەوین هیلانه ی له دلی دا کرد بوون.

داوه ت له کورتیی دا. ته پله که بیده نگ بوو. شایه ر لیی برپوه، داوه ت به ربوو.

نابه دل لیک ههله بران. گه رچی کچی خان و به گان بهندی تالار و باله خانه ن.

بهلام کاتی داوه ت و ههله پهر کیی برا و کهسیان و پرای ژن و کیژی گوندى و

ئاسایی ههله پهرن، و میوانداری ده کهن. ئەسمه ریش له داوه تی تاقه

برا که ی ئیزنی بوو، و پرای ژنانی دی ههله پهری. ئەسمه ر به ره و ئەنده روون

کهوتہ ری تہ مریش مات و حہیران بہ تہنی ماوہ. نیو سہعات پتر لہ
 خیوہ تہ کہی دا راکشا. نہدہ حہ جمی، تہم دیو تہو دیوی دہ کرد. بہ لام بیریک
 نزاری دہدا. دہبوو قسہیہ کی لی بزانی. دووسبہی بووک دہہات. نیواری
 خہلک بلاوہی دہ کرد. بہ لام کی لی راسپیڑی و چونی پی بلی؟! بہرہو نیو
 دی کہوتہ ری. لہ دہرکی مالیک ژنیک گہراوہ، جہرہی لہ سہرشانی، لہ
 کانی دہہاتہوہ. تہمر داوای ٹاوی کرد. ژنہ چو ژوور کاسہیہ کی گلی پر کرد لہ
 ٹاو بوہ ہیئا. ٹاوہ کہی و ہرگرت و خوہی بہ خواردنہوہی مہحتہل کرد:

- پووری ٹاویکی فیئک و خوہشہ تہوہ ٹی کام کانی یہ؟!
- کورم چت دہوی؟! راستیم پی بلی.
- جا چووزانی شتیکم لیت دہوی؟
- رؤلہ خو تہو سہرہم لہ ٹاشی سپی نہ کردوہ. لہ خو گنخانندنت
 رادیارہ، ٹاو خواردنہوہ بیانوویہ.
- راستیت دہوی، چہند پرسیارم لیت ہہیہ. تہ گہر جوابم دہیہوہ.
- جا تہ گہر بزائم و لہ دہستم بی بو جوابت نادہمہوہ؟
- پووری و ہک بزانی تہسمہری پاشاخان چون کیژیکہ؟ کہسی خوہش
 ناوی؟ میردی دہ کا؟!
- راوہستہ یہ ک یہ ک، جوابت دہدہمہوہ. تہسمہر کیژیکہ زور باشہ،
 زوریش بہ حہیا و نامووسہ. گہرچی داواکاری زورہ. پاشاخان دلی نایہ بیداتہ
 کہس، و ہکوو من بزائم دلی بہ کہسہوہ نیہ. رؤلہ تو کی ژن خوازی؟!
- پووری گیان بزانیہ قسہیہ کم بو لی نازانی.
- دہستی دہبہر پشتیندی ناو کیسہ دراوہ کہی دہرینا. ژنہ کہ چاوی لہ
 کیسہ دراوہ کہہوت. دلی خوہش بوو. بزہیہ کی ہاتی. تہمر مستی پر کرد لہ
 دراو و دہکوہی ژنہی کرد. ژنہ خیرا ہہلیگرت و لہ باخہلی نا. گوتی:

- کورپه لای کس باس نه کهی. بیت و خان بزانی که لاکم داوئته پیش
سه یان. کامده پیستی سه ری داخنی.

- نا دلنیا به کس لیتم نابیسی. زوو بوم پی بلی. دووسبهی بووک دی و
بلاوهی ده کهین. با من شتیکی لی بزائم به بوون و نه بوون.

- نیو نیشانهی خۆتم بدهیه و سبهینی بۆ جوابه کهی وهرهوه.

تهمر نیو و نیشانی خۆی دایه و به رهو خیوه ته کان بوو، شهوی، شهو
داوت گیرابوو. دههۆل و زوورنا بۆ ساتیک بیدهنگ نه ده بوو. له ژیر نووری
سوور و زهردی ئاگردانه کان مات و کز ده پروانی: نه کا دایکم بهو کاره رازی
نه بی؟! به لام نا ئه و ئاواتی به خته وه ری منه. جا بووک له وهی باشر هیه.
خۆزگه لی ره با و ههلبژارده کهمی دیبا. به لام بلیی پاشاخان بهو کاره رازی
بی؟! ههتا لای به یانی له بهر فکر و خهیال خهوی له چاوان نه کهوت. هه ره به
نیوخیوه ته کان داخولاره ههتا ورده ولات رووناک بوو. به رهو
خیوه ته کهی خۆی کهوته ری و دریژ بوو. ماندوو بوو، خهوی لی کهوت. لای
چیشتانئ وه خه بهر هات. به رهو مالان کهوته ری. بیری ته نیا له لای دوو
چاوی کال و نه خشین بوو. به رهو نیو دی بوو. دلی نه ده سرهوت: بلیی جوابی
چ بی؟!!

ژنه له ده رکئی چاوه ری بوو. تهمر چاوی له زاری بری و خیرا گوتی:

- دهی خیرا که بلی چی گوت، میردم پی ده کا؟!!

ژنه پیکه نینی ده هات گوتی:

- ههک خودا مالیکته خۆ ده لیی حهوت مانگانهی بۆ وا به په لهی؟!!

- ده تو خودا کهی پیتم بلی. خۆ شهوی ئه م شهو خهوم نه هاتۆته چاوان.

- ده لی جا له و باشر میرد به کی ده کهم. به لام من له سه ر دلی باب و

دایکم. هه رکه سی ئه وان پیان باش بی من میرد بهو ده کهم.

ئەو قسانە نیشانەى رەزا بوون . بەلام بەردىكى دى كەوتە بەر پىي . بلىي
پاشاخان ئەسمەرى بداتى؟! دلنيا بوو دەيداتى . لە خۇرا ھەستى بە دلخۇشى
کرد . دەبوو ببىنى . لەنيزىكەو دەگەلى بدوى . ھەستى بكا . گوتى :
- ئىمە ھەر ئەورۇ و سبەمان لىرە ماوہ . دەبى چاويكەم پىي بکەوى . بلى
دلنيا بى ھەرئەم شەو دەنيرمە لاي بابى .

مستىكى دراو دەرىنا و دەبەرى دەستى نا . ژنە بە خۇشپەوہ گوتى :
- چاوەرى بە ، بزنام چۆن دەبى . ئەگەر ھات لە دارستانەكەى ئەو لاي
دېچاوەرىبە .

تەمر گوتى :

زۆر باشە .

قسەيان برپوہ و ھەر يەكە بۇ لايەك رۆيشت . ئەسمەر بە بيستنى ئەو
قسەيە وەياددايكي كەوت كە دەيكوت : كىژ دەبى بە ھيا و شەرم بى . نابى
بە سانى بۇ كەس بچىتەژوان . كىژ دەبى خۇ گران كا و...
بەلام ، نەيدەتوانى : ئەو قسانە پر و پووچن . ژن بە خۇپەتى . ھەر دەچم ،
خۇ بابم بزاني دەمكووژى . ھياتى رەشم لى دەبرى . كەلاكم داويتە پيش
سەيان . بەلام ناتوانم نەچم . خودايە چ بکەم؟!

ھەتا لاي بەيانى خەوى لە چاوان نەكەوت . چاوى لە بەرى ميچى برى ،
بى وەى چاولە سەر يەك دانى : بۇ نابى بزاني منيش دەمەوى . بۇ نابى ببىنم ،
ھەستى بکەم ، دەگەلى بدوييم؟! بە خوداي سبەينى داد ئايشى دەبەم و دەچم .
داد ئايشى سەرسپى دايكى بوو ، لەوہتا لە يادى بوو دەگەل دايكى دەچو
سەفەران ، ئەو كاتەى دايكى خوى بۇ چوونەمالەبابى ساز دەکرد ، دادئايشى
پيش وى بارگەوبنەى تىك دەنا . جيا لە دايكى دەگەلئامۆژنەكانيشى دەچو
جيان . بەلام دەگەل وى دەھات؟! ئەگەر نەھات بە دايكى نالى؟! لەوانەيە

جوابم نه داتهوه، نه گهر نه هات چي؟! دايكم بهو قسه يه بزاني دهمكووژي،
ئابرووم دهبا. به لام به خوداي ههر پي دهلیم ههر چي دهبي با بي. چو لاي و
گوتي:

- دادنايشي گيان....

قسه كه ي بري دهستي دهستوي كرد، سهري به سهريه وه نا. بيدهنگ به
خه مباري چاوي ليكرد. دايه نايشي زاني قسيكي پييه. گوتي:

- چ بووه؟! ها چت دهوي؟! چت لي قهوماوه؟! بو وام چاو ليده كه ي؟!
به شه رمه وه گوتي:

- دايه نايشي گيان. كاريكم پيته.

- رو له روحم بخوازه.

به بيستني نهو قسه يه هينديك گه شاوه و دل خوش بوو. رووداوه كه ي بو
گيړاوه.

دايه نايشي بزركا، نهوه دهلي چي؟! چي به دمه وه؟! به تووره يي گوتي:

- نه يه رو! نهوه دهلي چي؟ به ته ماي چي؟ چت له بن سهري دايه. به
خوداي بابت دهمكووژي. نهو سه ره سپيم ده تاشي و سواري كه ريم ده كا. نهوه
خه ريكي به كوشتنم ده ي؟! نه سمه ر دهستي گرت و گوتي:

- به خوداي ههر به تو ده كروي. نهوه دلت دي بي دلیم كه ي؟! تو بي و
نهو خودايه وه ره هانام. به خوداي چ ناكم شه رمه زار بي. ههر نه وهنده
چاويكمان پيك بكه وي. كه س نازاني زوو ده گه رپينه وه.

دايه نايشي دلي نهرم بوو. نهو يش نه ميرخاني باش دهناسي. ده يزاني چ
كه له پياويك بوو. تاريقي نازايه تي و ليها توويي ته مري زور بيستبوو. روژ نه بوو
باسي شه ره كاني ته مر نه گاته نهو لايه. له وه تا كه لبه لي نه فشار به خوي و
عيلا ته وه هاتبو وه سه لماسي، ته مر بو به رگري و پاراستني ناوچه باسكي

هيمه تي هه لمالي بوو، له شكريكي گه وره ي ريک خستبوو. دياره پياوي وا نازا و دلير کيژي پاشاخاني قابيله. پاشاخان هر به کراسي بهري دهيداتي، هر له سر دهستان. به لام بيت و بهو کاره بزاني، ده يکووژي، حهياتي ره شي لي دهستيني. راسته زاوي چاکتر له تهمري نابي، به لام نهوهي به خه يانته دهزاني و به داوين پيسي و ننگ. نه سمهر وي هه لرووسکا، دهستي به ماچ کردني کرد. به قوربان وسه ده قهي ده بوو ده يليسته وه قانه قدي ده دا. دايه نايشي هه ناسهي لي برابوو. سوور وشين هه لگه رابوو. گوتي:

- باشه بهسه، بهرم ده. نه يه رۆ بو نه وهنده بي شهرمي؟! ناي لهو ناورى قودره تي بووا ده کا؟!!

نه سمهر له باوه شي گرتبوو. سهري به سينگه وه نابوو، بهري نه ده دا گوتي:

- کچي خان بزاني هه رتکمان ده کووژي، پيستان ده گووروي. که لاکمان داويته پيش سه گان. کامان ده پيستي سهري داخني. نا هر ده گه له سهي ده چاليما ده کا. نابي پي بزاني. باشه نيستا بهو غه له بايه باب ناگاي له کوري نيه. بو يه ش کهس له ون بوونمان ناگادار نابي. کچي کهس نه زاني ده نا بابت ده مانکووژي. نه سمهر خاترجه مي کرد. سهري له نيوه رۆيه خه ريکي رازانده وهي خوي بوو. دهستيکي بهرگي سهوز له رهنگي شينکه وسهوزيکاني دم چومي بارانديزي کرده بهر. ميخهک بهنديکي شاميله و مووروي شيني له يه خه دا. خر خاليکي قزل منجقي تیکه له به مووروي ره شي له پي بهست. ميخهک بهنديکي شهوه و زهردويي و چهور و شيريني پر گو ي زي پري له ملي کرد. زولفه کاني به هه وريکي ره ش پوشي. بسکي له بن هه وري ناوريشمه کهي هينا يه ده ر و له سهروومه تي لوولي دا. هينديکي عه تري بون خوش بابي له نيسفه هانه وه بو هينابوو، بريکي به يه خه و به رۆکي

وهرکرد. ئەو جار که دیتی سازه و کاری نهماوه بیکا، کهوته خه یالات. دلی سوار بوو، نه ده حه جمی. له لایه کهوه شهرم له ولاره ئەوین تهنگیان پی هه لچنی بوو، نه یده توانی نه چی. ئەوه چاره نووسی بوو ئەوی بو لای خوی ده کیشا؟! نا دلی بوو. ئیوار یه ئایشی ره گه لی کهوت. ئەسمه ر سوور هه لگه رابوو. ترس و خو فیش هیندیکی ههنگاوی شل کرد بوو. نیوه ی رییه پتر هاتبوون ویستی بگه ریته وه. لاقی له دوو نه ده هات، دلی رویشتنی نه بوو. تهر له میژ بوو له وی چاوه نواریان بوو، نه ده کرا بگه ریته وه. له وانه بوو ته گه ر نه چی ئەو کاره ی به گالته بزانی و نه نیریته لای بابی. راهه ستا، دایه ئایشی تیگه یی وبزه ی هاتی:

- رۆله ئەوه بو شل بوویه وه؟!!

- دایه ئایشی به خودای وه خته شیت بم. ده لیم بگه ریتمه وه. ده ترسیم بابم بهو کاره بزانی، ناتوانم نهش چم، چ بکه م؟!!

- رۆله بو خۆت ده زانی، چت پی باشه وا بکه.

هیندیك دانیشته دهستی وه بهر چهنه ی هه لدا، بیری کرده وه. به لام ئاخری ئەوه دلی بوو سه ر کهوت. هه ستا و وه ری کهوت. دارستان به رگی سوور و زهردی رنی بوو. بوئی گه لا و ویشکه ل دم و لووتی پر کردن. خشپه ی گه لا له ژیر پییان و ئاسمانی ساو وشین له ژوور سه ریان. به ره و کهنده که تی هه ل بوون. تهر زووتر له وی چه قی بوو. دوور ونیزیک دایه ئایشی گوتی:

- رۆله من ئەوه لی ره م. به لینه کهت له یاد نه که ی، زوو بگه ریوه.

- من ته نیا ناچم، تۆش ده بی بی.

- ئەوه ده لی چی؟! رۆله من لی ره یه شکی ده کیشم. نه وه کوو یه کیک بهو لایه دا بی. به شه رمه وه بو لای چوو، ته مریش بو لای هات و سلاوی کرد.

ئەسمەر بە شەرمەووە جوابی داوہ. تەمر بە بزە یەکی شیرین چاوی لێدە کرد. ماوہ یەک بێدەنگ دە بەر یە کترین ھەلپروانی. تەمر وە زمان ھات:

- ئەسمەر گیان ئەوہ ئەتۆی؟! برۆا ناکەم. بە خودای لە تاوانت نەماوم، کچی تۆ بۆھیندە جوانی. ھەرتک دەستی گرت. ئەسمەر سەری داخستبوو. تەمر دەستی توند توند گرتبوو. ریکی دەکوشی. ئەسمەر ھاواری لێ بلیند بوو:

- ئای...

تەمر وەخۆ ھاتەوہ:

- گیانە بە خودای شەوی ئەم شەو خەوم لێ نەکەوتووہ. بلیی بابت رازی بی؟ ھەر ئەم شەو دەنیرم. پیت وایە جوابی چیہ؟! ئەسمەر گوتی:

- جا چوو زانم. منیش زۆر نیگەرانم.

تەمر کەوتبوو خەیاڵات، ئەسمەر چاوی لە عەرزی بریبوو، بە بزەوہ دەپروانی. قەدەر زەمانیک ھەروا مانەوہ تەمر وەقسە ھات، باسی ئاوات و ئارەزۆکانی خۆی بۆ کرد. ئەسمەر گوئی بۆ داخستبوو. ئەویش تازە سەری قسانی کرابووہ. ئەسمەر ھەستی بەدرەنگی کات کرد. کوتی:

- دەبی برۆم درەنگ دەبی.

تەمر گوتی:

- نا زووہ، کی بە نەبوونمان دەزانئ خۆ باب ئاگای لە کورئ نیہ. خۆ نەمدیتی. سبەینی بلاوہی دەکەین. دەستی گرتەوہ. ئەسمەر گوتی:

- دلە ناسرەوئ، بەرم دە دەبی برۆم تا کەس نەیزانیوہ.

ژوانە کەیان دوایی ھات. ئەسمەر بە ھەلاتن چۆ کن دایە ئایشی. ئەویش دەستیکی بەپشتی گرت و ھەستا سەر پێیان. تەمر بە چاوی بەرپی کردن.

هیندیکی دی دانیشت. دارستانه که چۆل و بیدهنگ بوو. ئاسمان شین و شین تر ده چوو. ئەوجار به ره و خێوه ته کان کهوته ری. دار و بهرد جوان و ههست بزوین بوو. راست چۆ خێوه تی همهد بهگ وداواکهی خۆی پی گوت. همهد بهگ به بیستی ئەو خه به ره گه لیک شادبوو. گوتی:

- قهت کار له وه باستر نیه. جا کچ له کچی پاشاخان باستر ههیه. ههر ئەم شهو داوای ده کهین.

شهوی له مه جلیسیدا همهد بهگ داوای ئەسمه ری کرد. پاشاخانیس ههر له وپیشکهشی کرد. همهد بهگ به شادیه وه مزگینی بو تهمر برد. تهمر ههتا شهو شه بووخهوی لی نه کهوت. بیری ههر لای دایکی بوو. ئەوهی زانیبا چی ده گوت؟! بهیانی که ژیان کهوته سهر چه رخی روژی، به پهله خویان ساز کرد. زۆر زوو بووکن چی کهوتنه ری. لای نیوه رۆیه دهنگی دههۆل و زورنا دههات. ئەوانی له دی مابوونه وه به ره و پیری بووکیچوون. دههۆل و زورنا دهیکوتا چۆن. به دووان قۆلی بووکیان گرتبوو. ئەوانی دی خه ریکی رمبازین بوون.. له بهر دهنگی دههۆل و زورنا نه بایه بووکی ههژار له وهات وههواره زهندهقی ده چوو. پۆلیک ژن و کچی ئاوی به شل و مل گوتن بووکیان به خیرهاتن کرد. ئەسپ دهسله مینه وه. سواره جلهویان لی توند ده کردن و لغاویان ده کیشا و ئەهوه نیان ده کردنه وه.

دوو سوار له مهیدانی دی تهقله یان ده کرد. تهقله و جلیت سواری ئازا و لیها تووی دهویست. جاری وابوو ده گه ل داریان ده وه شانده سواره کهی دی راست نه ده بووه وحه یانی رهشی لی ده برا. هه وه هوی سواران تیکه لاهو ببوو. سواره گه یشتنه نیو دی، ته مروه پیش کهوت. له بهر په نجه ره ی باله خانه ی ماله پاشاخانی سه ریک دیار بوو. زانی ئەوه ئەسمه ره. ئازای لهشی تووشی سستی یه ک هات، ئەسمه ره هاتبووه سهیری بووکیان. تهمر به فیزه وه به ره و جلیته که

بوو. ده‌بوو خو بنوینئ. سه‌ری ئه‌سپی وه‌رسوورانده. ئه‌سپ‌ده‌ستی به‌هه‌لتۆز هه‌لتۆزی کرد، ملی نه‌ده‌دا، رکیفی لی توند کرد، ده‌ستی به‌سه‌ر و ملی داهینا. یه‌کیک هاته‌پیش. ته‌مرله‌به‌ری هه‌لات و سواره‌داری داهینایه. داره‌که‌له‌ پشت‌کلکی ئه‌سپه‌که‌ی که‌وت. ته‌مر داره‌که‌ی ده‌ست دایه، چاوپکی له‌ په‌نجه‌ره‌ی باله‌خانه‌کرد. سواره‌له‌پیشی هه‌لات، ته‌مر وه‌دوای که‌وت. دوور و نیزیک سی‌ره‌ی لی گرت و داری وه‌شانده. راست له‌ نیوه‌پراستی پشتی دا و گه‌راوه‌دواوه. سواره‌وه‌دوای که‌وتن. گه‌یشته‌وه‌ئه‌ولای مه‌یدانی به‌لام که‌س نه‌یگه‌یشتئ. هه‌ر که‌سه‌له‌به‌ر خو‌یه‌وه:

- هه‌ک بژی، چاوی سه‌رم بی. خودا ئاگادارت بی.

- هه‌ک له‌چاوی چلکن به‌دووربی.

حه‌مه‌دبه‌گ مستیکی دراو ده‌سه‌ر گیرا، هه‌لی هاویشته و کردیه سه‌ده‌قه‌ی سه‌ری ته‌مر. ژن و پیاو وردکه‌تیی هالان. بوو به‌فرین فرین. ته‌مر سه‌ی هه‌لینا، منداله‌وردکه‌وه‌هرزه‌کار وا له‌سه‌ریه‌ک کو ببوونه‌وه‌ده‌تگوت هه‌رشته‌ن. ئه‌سمه‌ر هه‌رله‌به‌ر په‌نجه‌ره‌راوه‌ستابوو. زه‌رد و سووری کیژۆله‌و شاژنان تیکه‌لاو ببوو. به‌چه‌پله‌ریژان و سه‌مابووکیان به‌ره‌و مالی ده‌برد. له‌ده‌رکی مالی بووکیان به‌دوو که‌سان قول گرت و دایانه‌زاند و به‌ره‌و ده‌رکی که‌وتنه‌ری. به‌چه‌ند که‌سان بووکیان زی‌ره‌وشان ده‌کرد. ئه‌سمه‌ریش هاتبووه‌به‌ر هه‌یوانئ. ژن و پیاو و گه‌وره‌و چووکه‌خه‌ریکی کو کردنه‌وه‌ی پاره‌بوون ده‌تگوت گوپرووسکینه‌یه. یه‌کتريان راده‌کیشا. پیچ و کلاو خوار ده‌بوون، پشتیند شل ده‌بووه. زاواسیوکی به‌ده‌سته‌وه‌له‌سه‌ربانی راوه‌ستابوو. به‌چه‌ند که‌سان بووکیان ده‌پاراست. بووک‌گه‌یشته‌ده‌رکی هه‌ساری زاوا سیوه‌که‌ی پیدادا. ته‌مر سیوه‌که‌ی له‌حه‌وای گرته‌وه‌وده‌باخه‌لی نا. داوه‌ت له‌ده‌ری ده‌گه‌را، به‌لام ئه‌سمه‌ر ئیزنی نه‌بوو بیته

دهرئ. ئیستا که داواکرا بوو نه ده بوو بیته دهرئ و بچیته داوه تی. هه تا ئیواری
درهنگ داوه ت ده گه را. نهو جار بلاوه یان کرد و هه ر که سه گه را وه ماله خوئی.

پاش نیوه پۆ بوو، با هه‌وری رهش و شینی وه‌به‌ر شیلان دابوو، ده‌یه‌یان و ده‌یبردن. هه‌وا ته‌پ و تۆزاوی و ناخۆش، گژه‌با و گژه‌لوو که بوو. هه‌ر سه‌ر له به‌یانیه‌وه هه‌واناخۆش بوو. هه‌وری بۆر و چلکن ده‌ور و پشتی کیوه‌کانی ته‌نی بوو. له پڕ بوو به‌ گۆپالباران، باب ئاگای له کورپی نه‌ما. جووتییر و گاوان و شوان چوونه بن به‌ردان. هه‌ر کهس له‌ده‌ری بوو خۆی له په‌سیۆیک هه‌شاردا. سیلاو هه‌ستا. که‌نداو که‌ند، باقه‌گژ و گیای ده‌گه‌لخۆی رامالی، کاو کۆتی هینا. ده‌تگوت له که‌وی ده‌دا، گژه‌هوی پێ ده‌کرد. ئه‌وی له سه‌رری بوو رایمالی گویک، بزنه‌گرویی، مه‌نجه‌ل، سه‌وه‌ته، باقه‌گیا.

په‌ریزاد له پشت په‌نجه‌ره‌وه ئه‌و لافاوه‌ی دیت، هه‌رچی له‌به‌ری بوو رایمالی و ده‌گه‌ل خۆی برد: «ئه‌گه‌ر پێشی که‌لبه‌لی نه‌گیری ئی‌مه‌ش وه‌کوو ئه‌و شر و شالاتانه راده‌دا وله‌ دۆل و ده‌ران ئاواره و ده‌ربه‌ده‌رمان ده‌کا وله‌ ناوچه‌یه‌ راومان ده‌نی، ده‌بی وه‌کوو به‌ندپێشی بگرین. ئه‌گه‌ر هه‌موو پیکه‌وه بین دلنیام ناتوانی چیدی زه‌وی و زارمان داگیرکا. له‌ودی و دیهاته‌ بی ده‌رک و ده‌روازه‌یه‌ دا به‌ سانی ده‌روه‌ستمان دی. ده‌بی رییه‌ک بدۆزینه‌وه. دلنیام رییه‌ک هه‌یه. به‌لام کیه‌هه‌ ری و چۆن؟!» به‌ره‌و دیوی ته‌مه‌ر که‌وته‌ر ری. ئه‌سمه‌ر له ژووری سه‌ری دادینا. به‌ دیتنی خه‌سووی خیرا ده‌سماله‌که‌ی به‌ سه‌ری دادا وراست بۆوه. په‌ریزاد گوتی:

- رۆله‌ دانیشه‌ سه‌رت به‌هۆنه‌وه، فه‌رقی من و دایکت چیه.

ئه‌سمه‌ر به‌ شه‌رمه‌وه‌ چاوی لیکرد:

- چۆن شتی وا دهبی!

په ریزاد قهت ئه وهندهی پی جوان نه بوو. ئه و کاتهی همه ده به گ مزگینی دایه له خوشیان چاوی پر بوو له ئاو. ئاخر ئه وه تا قانه کهی بوو بوو کی سووری بو دینا.

به به خته وه ری ته مز بزه ی شادی کهوته لیوان. دهیدی ته مر و ئه سمه ر چهنده یان یه کتر خوش دهوی ئه ویش وه یاد خوشه ویستی و ئه وینه ناکامه کانی خوی ده کهوت. له میژ بوو له ئه لغ به گ بی خه بهر بوو، تا کوو عیلات دژی کهلبه لی ریک کهوت ئه ویش و پرای وان باسکی هیمه تی هه لمالی و جارو باره ش دههاته ئه نههر و میوانی همه ده به گ ده بوو. تاییستا چاویان پیک نه کهوتبوو. به لام جارو باره خدر دههاته لای و باسی ده کرد. خدر ماوه یه ک بوو له ئه نههر بوو. ئیدی ده ست و دووی جارانی نه ما بوو و زور پیر و که نفه ت بوو. به کومه کوم دهستی به پشتی ده گرت و دههاته لای په ریزاد. له دیوه خانی و له لای مهیتهر و خولام گیرسابووه و خاتوون گهلیکی ریز لیده نا و قه دری ده گرت. ئه ویش وه کووته مر یادگاری ئه میرخان بوو. په ریزاد له ئه سمه ر دا سه تحی ما بوو. ئه ویش به شه رمه وه سه ری داخسته بوو. روخساری شلک و ناسکی هه ر شه به قی لی ده بووه. ده تکوت خونچه ی تازه پشکووتوو یه و بزه ی له سه رده مه. یه ک به یه کی گوته نی ده لپی مه لاییکه دم و چاویان بو شوتوو ه. وه یاد حجیلی خوی کهوت. ئه وده می تازه بووک بوو، ئیستا گه ردی پیری له سه ر قژی نه بار بوو. هه ویکانی ئیره یان پی ده برد. هه ر ئه وان نا سه رپاکی ژن و کیژی قه لایه. روژ نه بوو تانه و ته شه ری لی نه دری و قسه ی تال و سویر نه بیسی. چهنده یان نوشته و سیحر لیده کرد. زور جار دوعا و نوشته ی ده دیته وه بویان له ژیرر یسمه ی ده رکه ی ده خست، له سه ر ده رانه ی. به قای به و شتانه نه بوو. هینده ی خان خوش ده ویست و خوشه ویست و نازدار بوو

ئیدی جییه ک بۆ شتانه نه مابۆوه. زۆریان نوشتهی رهشی بوون. دهیبرده لای
خان ئه ویش دهیکردهوه و بزهی دههاتی:

- زن به قای به چ نیه!

دهیانگوت ئه گهر نوشته بگریتهوه به تال دهبی. بهلام خوشهویستی
نوشتهی نه کراوهشی به تال دهکرد. چاوی له ئه سمهر کرد. شانکهکی ههر به
دهستهوه بوو. زانی شهرمی دهکا، چۆ دهر. لهو ماوهیهی ئه سمهریان
خواستبوو، تهر شوو و روژی پر له شادی و بهختهوهری بوو. چهند وهخت
بوو له شهر و ههلا دوور کهوتبۆوه. په ریزادیش دهیزانی گهنجالی و براکهی تا
ئهو ناوچهیه نه گرن دهست هه لگرنین. ئیستاش له قهلاتی ورمی نیشتهجی
بوون له تهری دهیانخوارد و له ویشکی دهنوستن. بن قوونیان باش
گهرم داهااتبوو. به تیکرایی خهریکی قه لاداری بوون. مووچه و مه زرای
خهلکیان به به ره وه داگیر دهکرد و خهریکی کشت و کال بوون. بهلام دهکری
ههر دهست له سهر دهست دانین و دهنگ نه کهن؟! دهبوو قه لایه ک بدۆزنهوه
و تی دانیشهجی بن، ههتا هه موو روژیده گه ل شهر قهوما ناچار نه بن مال و
حالیان بهجی هیلن و رابکهن. دهبوو جیکیان بی به پشت ئه ستووری لهویدا
بژین و به شهر بین. تهر له دیوه خانی بوو. په ریزاد له دواي نارد. ئیدی ئهو
شاعه بباسی زالم و خوین ریژ دهستهلاتی جارانی نه مابوو. شاعه بباسی
زالم، دل ره و بی بهزه، ئهو که روحمی به کوره کانی خوشی نه کرد. ئهو که
سی کوری خوی کوپر کرد و کوشتنی. ئیستا پیر بووه له دهست و دوو
کهوتوو. ئهوه دنیایه دهور گوراوه. ههر جاره به مرادی دلی یه کییک
دهسووری. ههر ئهورۆ و سبهیه یه کی دی جی وی دهگریتهوه. تهر وه ژوور
کهوت به دیتنی دایکی دهستهو نه زهر راوهستا. تهر ئیدی بوخوی پیاویکه،

ئازا و بویره، دور ناس و دلیره، نه بهزه، ده توانی به سانی دمدم بگریته وه
وتۆله ی بابی بکاته وه. ده تگوت که لی کۆتانه له وی راوه ستاوه:

- دایه گیان خیره له دووت ناردووم؟!!

- که سم گیان، خیر ده بی به هومییدی خودای. ویستم بی هیندیک
پیکه وه بدویین. رۆله زۆر له میژه بیدهنگی. که لبه لی قه لاتی ورمیی داگیر
کردوو و خهریکی کشت و کاله. ده زانم رۆژیک ده گاته ئیره کانه. ئیمهش
ناکری هه تا شه ریک قه وما ئاواره ی ولاتان بین. ده بی تا درهنگ نه بووه کاریک
بکهین. ته نیا به و هیرشه جارو بارانه ده ره قه تی نایهین. ده بیجیه کمان بی
تییدا بژین و کهس زه فه رمان پی نه با. جیه ک وه کوو دمدم، قایم به
شووره ی بهرز و گرانه وه. ته مر قسه که ی بری:

- به لام دایه گرتنی دمدم وا به سانی نیه.

- رۆله بو که سیکی جاریک له گرتنی دابه شدار بووه و شاره زای که لین و
قوژبنیه تی زۆر سهخت نیه. رییه ک هه یه، بلی نه توانین؟!!

- دایه منیش گرته وه ی دمدم به کاریکی پیویست ده زانم. به لام تا
بیرورای همه دبه گ و ردین سپیکانی عیل چ بی. من ده بی ده گه ل وانیش
بدویم. هه ر ئیستا ده رۆم و کویان ده که مه وه. خوا حافیزی له دایکی کرد و
به ره و دیوه خان وه ری کهوت.

حه مه دبه گ به بیستنی قسه کانی گوتی:

- خیرا وه لام بنیره خزم و که سان ده بی ته گیری لی بکهین. من
ده گه ل تۆم و نه و کاره به باش ده زانم بزاین نه وان ده لین چی.

سارم به گ پیریکی به ساله چووی پر ته مه ن بوو. مووی سه ر چۆکی له بهر
پیریان سپی بوو. کاتی قسه کردن دی ده له رزی. گوچانه که ی ده عه رزی
کوتا:

- من گرتنی دمدم پهسند ده کهم.
به گه کورده کان به ئیحترامی سارم به گ هیچیان ورته یان لیوه نه هات
گه رچی به تیکرایی له سهر گرتنی قه لا سوور بوون و ئه و کاره یان به دل بوو.
حه مه دبه گ گوتی:

- ههر کهس ئه و کاره ی پی باش نیه قسه بکا.

هه موو سه ریان راوه شانده و گوتیان:

- وه لا زور کاریکی باشه.

ئه و جار که هه موو هاتنه سهر ئه وه. مابوو که چۆن بۆی بچن و له چ
رییه ک زه فه ری پی ده بردری و کیه ره ری باشتره. سارم به گ به سه ره اتی
کوونی زور له لابه وو، پیی وابوو به گپرانه وه ی ئه و کاره ساته رییه ک بو گرتنی
دمدم ده دۆزیته وه گوتی:

- وه ک بستوومه زور پیش هاتنی ئیسلام ههر له جیی ئه و دمدمه
قه لایه ک هه بوو که ده ستی روژگار خاپووری کردوو. ئه میریکی سهر بزپو له و
قه لایه ده ژیا و وه خت و ناوه خت هیرشه ده کرده سهر گونده کان و تالان و
برپی خوی ده کرد و ئالای سهر بزپوی هه ل کردبوو. خه لکی سکا لایان برده
به ر حاکمی ئه وده می و گوتیان: ئه و زالمه مان له کو لکه وه. حاکم له شکری
برده سه ری، به لام هه رچی کردی ده ره قه تی نه هات. ده خزئی ده قه لایه و
ده رکی داخرای قه لا پیشی حاکم و له شکره که ی ده گرت. روژیک
سه رداریک چۆ خزمه ت حاکمی و گوتی: من ئه و کاره ده کهم به و شه رته ی
هه رچی من ده لیم بیکه ن. به گه کان گوئیان بوو به سه ر هاته شل کردبوو، ته و او
که و تبه وونه نیو کات وساتی به سه ره اته که. سارم به گ ده سته له رزو که کانی به
گوچانه که ی گرت و هه ستا سهر پییان:

- حاکم دستووری دا کس دستى وه بهر دستى نه هیئى. لهو ناوچه یه پیره دارىكى گه وره هه بوو. به چند کسان دستیان پیک ده گرت لى نه ده گه یشتنه وه. ئه مری کرد بیبرنه وه و راسته و پاسته ی کهن. ئه و جار ه کهندرى ده داره کهى خهن، سه دکه سی هیئا و داره کهى پى راکیشان. هه لگرتنى ئه و داره به سانى نه بوو. بویه ده یان خسته سهر چند ئالوودار و ده یان کیشا. جى دستیان لى دروست کرد بوو. کهندره کان زوو زووده پسان، ناچار دستیان پیده گرت و شانیان وه بهرده دا. له شکر هیرشى کرده قه لایه. داره کهىان هه روا ره کیش ده کرد و له سهره وه را ئه وانه یان وه بهر تیر و رمبان دابوو. له شکری حاکمیش له خواری را جوابیان ده داوه. ئه و داره یان به ده رکی قه لا دا ده دا. هیئنده یان ئه و داره پیدادا هه تا ده رکه شکا و چوونه ژوور و قه لایان گرتنه وه.

ئه لغ به گ هه لیدایه:

- به لام سارم به گ ئه وانه ئه فسانهن. قه لای دمدم چ رى بۆ گرتنى نیه. چونکی قه لاتهنیا دوو ده رکه ی هه یه. یه کیان به ره و باشوور ده کریتنه وه و له گۆرایی نیزیکتره و له ده روازه رابۆ عهرزی ریه ک هه یه که به زه حمهت سواریکی تیوه ده چى. ئه وى دیشیان له پانایى قه لاوه لای روژ هه لات، پالی وه بهرزایی چیا داوه و شووره یه کی گه وره ی بۆ کیشراوه و بورجى بلیندى ههن و ده روازه یه ک هیچ کامیان به سانى ناگیرین. هه ر ناناگیرین. دیاره گرتنى قه لا به و شیوه یه که سارم به گ ده لى یه کتر ناگرنه وه. ده بى ریه کی دی بدۆزینه وه. من که بۆ خۆم جاریک له گرتنى دا به شدار بووم و له نیزیکه وه ئه و قه لایه م دیوه و ماوه یه ک تییدا ژیاوم ده زانم له ده رى را زه فه رى پى نابه ین و ناگرى.

بیڊهنگ بوو چاوی له تهر کرد. تهر دهستی به سهری گرتبوو. ده
 بیران رۆچوو بوو: گرتنهوهی له لای رۆژههلات را ناکری له بهر بهرزی و بلیندی
 کهس ویی راناگا. بهلام له لای باشوورهوه ئومیدیک ههیه. بهلام چۆن؟!
 شکاندنی ئهو دهرکهیه و چوونه ژوور. بهلام خو سواره ناگهنه دهرکی قهلا.
 ده بی هیرشهکان له لایهکانی دی را زور بن و کهس ئاگای لهوی نه مینی و
 کاریک بکهین ئهو دهرکهیه ئاگر بگری. بوو کاره پیاوی زور ئازمان دهوی.
 همه ده بگ دیتی تهر کهوتوته خه یالات. عاملاوی دهستی خو ی بوو
 باشی ده ناسی. گوتی:

- ها تهر چیه؟! ئه تو ده لپی چی؟!!

تهر پیشنیاره کهی خو ی به وردی تی گه یاندن. هه مووی ئهو کاره یان
 په سند کرد. ئه و جار خه ریکی له شکر وه خرکردن بوون. ههر کهس دهستی
 شیری گرت، گه وره و بچووک بو گرتنی دمدم کهوتنه ری. به شیر و مه تال و
 زری و خووده وه، سوار و پیاده، تیر هاویژ و شیر به دهست. ده ور و پشتی
 قه لایان گرت و هیرشیان کرده سهری. له سی لاوه په لاماریان بردی. هیرشی
 بی و چان، قه لایان وه بهر تیر و تفهنگاندا. له ژوور قه لاوه خه ریکی به رگری
 بوون. هیرشهکان له سی لاوه بی ئه مان بوو، وای لیهات ئاگایان له ده روزه ی
 باشوور نه ما. چهند پیاوی ئازا بارووتیان به هه گبان بو دهرکی ده روزه ی
 ده بردله سه ری را دهست ریژیان کردنی و هیچیان دهر نه چوون. ئهو جار
 چهند کهسی دی جیان گرتنه وه. هه تا گهینه دهرکی قه لا و هه گبه کانیا ن له
 دهرکی دانا و گه رانه وه. به مه نجه نیق دیوار و دهرکهی قه لایان داگرت، به لام
 دهرکه که یان بو نه نگیودرا. تهر مه شغه لیکی ئاگردا. هه رچی همه ده بگ و
 سه رداره کانی دی پیان گوت جوابی نه داوه. زوریان گرت بایه کی دی بچی
 گوتی:

- نا هەر بۆ خۆم دەچم. ئەو هەر کاری منە.

مەشغەلە کە لە بەر هەلاتن لەوانە بوو بکووژیتەو. دەبوو بە سپایی بیبا
هەتانه کووژیتەو و ئاگاشی لە خۆی بی نەنگیودری. ناچار سەبرسەبر دەپۆیی
و ئاگای لەئاورە کە بوو نەکووژیتەو خوارە و پێچکەیی دەکرد، دەپۆیی هەتا
تیری وی نەکەوی. خۆی لە پالی گابەردان حەشار دەدا و بە بەردانەو
دەنووساند. حەمەدبەگ وەخت بوو لە تاوان شیت بی. دەستەو دوعا دەپاراو:
ئاگای لە شەرە کە نەبوو تەنیا چاوی لە تەمر بریبوو. دەپاراو، تەمر هەروا
رۆیی تاگەیشته دوور ونیزیکی قەلا و مابوو بگاتە دەرکی قەلا دەبوو
مەشغەلە کە وا باوینە کووژیتەو و راست بکەویتە سەر هەگبەکان و بۆ خۆشی
خیرا دوور کەویتەو. دەنابارووت گرتبای ئەویش رزگاری نەدەبوو. زەینی
خۆی دایە هەگبەکان و هاویشتی. وەهرچی هیزی دەلاقی دابوو کۆی
کردهو و هەلات. دەگەل گر لە بارووت بلیند بوو خۆی لە عەرزى دا. دار و
بەرد دەنگی داو و گر هەستا. تەپ و تۆزیکى زۆر بە ولاتی وەربوو. چەرە
دووگەل و تەپ و تۆزیک بوو چا و چاوی نەدەدی. حەمەدبەگ لە تاو تەمری،
بەهەلاتن بەرەو دەروازە هەلات. تەماشای کرد تەمر هەستاو تەو و ئازای
گیانی خۆل و خاکە و بۆ لای دی. لە چا و ترووکانىک دا دەروازە کراو و هەتا
قەلانشینەکان وەخۆهاتنەو پیاوکانی تەمر چوون دە قەلاو و دەگەل
قەلانشینەکان دە گز یەک راجوون وەهرچی کووژرا کووژرا. ئەوی دییان بە
دیل گرت. چەند سوار بەرەو دمدەم ئەسپیان لینگ دابوو، دەیانئاژوا. یەکیان
چاوی لە ئاسمان بریبوو. پۆلیک کۆتری بال رەنگین بە ئاسمانی قەلادا
دەخولانەو، شاد و سەرخۆش دەفرین و بالیان دەگرت و دەگەرانهو. پیرە
پیاوکان بەیتی دمدەمی فەقی تەیرانیان دەگوى دا دەزرىنگاوه:

رەف رەفا قاز و ئورده کان

دفرن له دهر و کوله کان
حه یفا منه لوان چاو بهله کان